

**ΕΙΔΙΚΗ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

ΟΓΔΟΗ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ (11.06.2009)

Ενημερωτικό σημείωμα

Στο σχέδιο νόμου που ακολουθεί δεν περιλαμβάνεται η αιτιολογική έκθεση, την οποία επεξεργάζεται αυτή τη χρονική στιγμή η Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή. Επίσης δεν περιλαμβάνονται οι μεταβατικές διατάξεις, που θα προστεθούν στη συνέχεια, και ο κατάλογος με τις καταργούμενες διατάξεις.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 1

Το άρθρο 9 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την εκτίμηση του αντικειμένου της διαφοράς λαμβάνεται υπόψη το αίτημα της αγωγής. Δεν συνυπολογίζονται οι παρεπόμενες αιτήσεις για καρπούς, τόκους και έξοδα. Συνυπολογίζονται περισσότερες απαιτήσεις που επιδιώκονται με την ίδια αγωγή. Σε περίπτωση ομοδικίας, αν πρόκειται για διαιρετά δικαιώματα, λαμβάνεται υπόψη το αίτημα κάθε ενάγοντος ή το αιτούμενο από κάθε εναγόμενο, και αν οι απαιτήσεις υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα διάφορων δικαστηρίων, αρμόδιο είναι το ανώτερο από αυτά. Σε περίπτωση επικουρικής σώρευσης αγωγών η αξία του αντικειμένου της διαφοράς προσδιορίζεται από το κατ' αξία ανώτερο αίτημα.»

Άρθρο 2

Το άρθρο 14 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων υπάγονται:

α) οι διαφορές που μπορούν να αποτιμηθούν σε χρήματα, εφόσον η αξία του αντικειμένου τους δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ,

β) οι διαφορές, κύριες ή παρεπόμενες, από σύμβαση μίσθωσης, καθώς και οι διαφορές του άρθρου 601 του Αστικού Κώδικα, εφόσον το συμφωνημένο μηνιαίο μίσθωμα δεν υπερβαίνει το ποσό των οκτακοσίων (800) ευρώ.

2. Στην αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων υπάγονται οι διαφορές που μπορούν να αποτιμηθούν σε χρήματα, εφόσον η αξία του αντικειμένου τους είναι ανώτερη του ποσού των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, δεν υπερβαίνει όμως το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.»

Άρθρο 3

1. Το άρθρο 16 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων υπάγονται ακόμη και αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, εφόσον δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων: 1) οι διαφορές που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 3, 5, 6 και 8 του άρθρου 617, 2) οι διαφορές που αφορούν το ποσοστό ή την πληρωμή του ασφαλιστρού και 3) οι διαφορές από προσβολή της νομής ή κατοχής κινητών ή ακινήτων.»

2. Το άρθρο 17 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην αρμοδιότητα των μονομελών πρωτοδικείων υπάγονται πάντοτε: 1) οι διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 592, 2) οι διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 617 και 3) οι διαφορές που αφορούν την ακύρωση αποφάσεων της γενικής συνέλευσης σωματείων ή συνεταιρισμών.»

Άρθρο 4

Στο άρθρο 21 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Στις περιπτώσεις των παραγράφων 2 έως 4 του άρθρου 238 αρμόδιο είναι το πολυμελές δικαστήριο, ο εισηγητής του οποίου εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.»

Άρθρο 5

1. Το άρθρο 35 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Διαφορές από αδικοπραξία μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός.»

2. Το άρθρο 40Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

Άρθρο 6

1. Το άρθρο 96 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

« 1. Η πληρεξουσιότητα δίνεται είτε με συμβολαιογραφική πράξη είτε με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση είτε με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον η υπογραφή εκείνου που παρέχει την πληρεξουσιότητα βεβαιώνεται από δημόσια, δημοτική ή άλλη αρμόδια αρχή ή από δικηγόρο. Η πληρεξουσιότητα μπορεί να αφορά ορισμένες ή όλες τις δίκες εκείνου που την παρέχει και πρέπει να αναγράφει τα ονόματα των πληρεξουσίων.

2. Η πληρεξουσιότητα μιας αρχής μπορεί να δοθεί σε δικηγόρο και με έγγραφό της που περιέχει τα στοιχεία που αναγράφονται στην παράγραφο 1.

3. Κατά την διαδικασία ενώπιον του Αρείου Πάγου και στις περιπτώσεις του άρθρου 98 η πληρεξουσιότητα δίνεται μόνο με συμβολαιογραφική πράξη ή με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση».

2. Το άρθρο 98 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η πληρεξουσιότητα που δίνεται κατά το άρθρο 96, δεν περιλαμβάνει, εκτός αν το αναφέρει ειδικά, α) το δικαίωμα να ασκηθεί αγωγή κακοδικίας, καθώς και να διεξαχθεί δίκη που αφορά τις διαφορές των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 592, β) το δικαίωμα να συμφωνηθεί συμβιβασμός και διαιτησία, να γίνει αναγνώριση, παραίτηση από το δικαίωμα της αγωγής, ή των ενδίκων μέσων, καθώς και την προσβολή εγγράφου ως πλαστού.»

3. Στο τέλος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 102 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Τα δύο προηγούμενα εδάφια της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση παύσης της πληρεξουσιότητας, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 97.»

Άρθρο 7

Το άρθρο 117 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ουσιώδη προαπαιτούμενα για κάθε έκθεση είναι: α) να συντάσσεται όταν γίνεται η πράξη με την παρουσία όσων συμπράττουν, β) να αναφέρει τον τόπο και το χρόνο που γίνεται η πράξη, το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο και την κατοικία κάθε προσώπου που είναι παρόν, γ) να διαβάζεται στους παρόντες διαδίκους και στα άλλα πρόσωπα που συμπράττουν και να επιβεβαιώνεται από αυτούς, δ) να υπογράφεται από το δικαστή ή δικαστικό υπάλληλο που τη συνέταξε, από το γραμματέα που συνέπραξε, από τους παρόντες διαδίκους και τα άλλα πρόσωπα που συνέπραξαν ή να αναφέρεται η άρνηση ή η αδυναμία τους να υπογράψουν.
2. Η σύνταξη της έκθεσης μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα. Η διάταξη αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται.»

Άρθρο 8

Στο άρθρο 119 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 4 που έχει ως εξής:
«4. Τα δικόγραφα είναι δυνατόν να υποβάλλονται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 του προεδρικού διατάγματος 150/2001. Το δικόγραφο που έχει υποβληθεί με ηλεκτρονικά μέσα, θεωρείται ότι κατατέθηκε, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από το δικαστήριο ηλεκτρονική απόδειξη, που θα φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την άνω έννοια και θα περιέχει και την έκθεση κατάθεσης. Η διάταξη αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται.»

Άρθρο 9

1. Στο άρθρο 122 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 5 που έχει ως εξής:

«5. Τα δικόγραφα είναι δυνατόν να επιδίδονται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 του προεδρικού διατάγματος 150/2001. Το δικόγραφο που έχει επιδοθεί με ηλεκτρονικά μέσα, θεωρείται ότι επιδόθηκε, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα του εγγράφου από τον παραλήπτη ηλεκτρονική απόδειξη, που θα φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την άνω έννοια και θα ισχύει ως έκθεση επίδοσης. Η διάταξη αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 125 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Η επίδοση δεν επιτρέπεται να γίνει νύχτα ή Σάββατο, ή Κυριακή ή άλλη εορτή που ορίζεται από το νόμο ως αργία, χωρίς να συναινεί ο παραλήπτης ή χωρίς άδεια του αρμόδιου δικαστή στον οποίον εκκρεμεί η υπόθεση, και, αν πρόκειται για πολυμελή δικαστήρια, του προέδρου τους. Αν δεν εκκρεμεί δίκη, η άδεια δίνεται από τον ειρηνοδίκη, στην περιφέρεια του οποίου πρόκειται να γίνει η επίδοση.»

Άρθρο 10

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 128 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:
«4. Αν κανείς από όσους αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν βρίσκεται στην κατοικία, α) το έγγραφο πρέπει να κολληθεί στην πόρτα της κατοικίας μπροστά σε ένα μάρτυρα, β) το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη θυροκόλληση, αντίγραφο του εγγράφου, που συντάσσεται ατελώς, πρέπει να παραδοθεί στα χέρια του προϊσταμένου του αστυνομικού τμήματος ή σταθμού της περιφέρειας της κατοικίας και αν λείπει ο προϊστάμενος, στον αξιωματικό ή υπαξιωματικό υπηρεσίας ή στο σκοπό του αστυνομικού καταστήματος, ακόμη και αν το αστυνομικό τμήμα ή ο σταθμός βρίσκεται έξω από τα όρια αρμοδιότητας του δικαστικού επιμελητή, και αν δεν υπάρχει

αστυνομικό τμήμα ή σταθμός στην περιφέρεια της κοινότητας, όπου είναι η κατοικία, στον πρόεδρο της κοινότητας, και αν απουσιάζει και αυτός, στο γραμματέα· σε όλες αυτές τις περιπτώσεις η παράδοση βεβαιώνεται με απόδειξη που συντάσσεται ατελώς κάτω από την έκθεση της επίδοσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 140. Η απόδειξη αυτή πρέπει να αναφέρει την ημερομηνία που έγινε η παράδοση, το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητα εκείνου που παρέλαβε το αντίγραφο, ο οποίος υπογράφει την απόδειξη και τη σφραγίζει με την υπηρεσιακή σφραγίδα· το αντίγραφο που παραδόθηκε φυλάσσεται σε ιδιαίτερο φάκελο στο υπηρεσιακό γραφείο, όπου υπηρετεί εκείνος που το παρέλαβε, γ) το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την παράδοση, σύμφωνα με την άνω περίπτωση β', εκείνος που ενήργησε την επίδοση του εγγράφου πρέπει να ταχυδρομήσει σε εκείνον προς τον οποίο απευθύνεται η επίδοση έγγραφη ειδοποίηση στην οποία πρέπει να αναφέρεται το είδος του εγγράφου που επιδόθηκε, η διεύθυνση της κατοικίας, όπου έγινε η θυροκόλλησή του, η ημερομηνία της θυροκόλλησης, η αρχή στην οποία παραδόθηκε το αντίγραφο, καθώς και η ημερομηνία της παράδοσης· η ειδοποίηση ταχυδρομείται με έξοδα εκείνου που ζητεί να γίνει η επίδοση. Το γεγονός ότι ταχυδρομήθηκε η ειδοποίηση βεβαιώνεται με απόδειξη, την οποία συντάσσει και υπογράφει ατελώς, κάτω από την επιδοτήρια έκθεση της παραγράφου 1 του άρθρου 140, εκείνος που ενεργεί την επίδοση· η βεβαίωση πρέπει να αναφέρει το ταχυδρομικό γραφείο το οποίο έστειλε την ειδοποίηση, και τον υπάλληλο που την παρέλαβε, ο οποίος προσυπογράφει τη βεβαίωση. Ύστερα από προφορική αίτηση του παραλήπτη, η αρχή στην οποία είχε παραδοθεί το αντίγραφο, σύμφωνα με την άνω περίπτωση β' του παρόντος, του το παραδίδει, με έγγραφη απόδειξη που συντάσσεται ατελώς.»

2. Το άρθρο 138 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν τα γραφεία ή καταστήματα που αναφέρονται στα άρθρα 128 παράγραφος 4, στοιχεία β' και γ', 131, 132 και 133, είναι κλειστά ή οι αρχές ή τα πρόσωπα που αναφέρονται σ' αυτά αρνούνται να παραλάβουν το επιδιδόμενο έγγραφο ή να υπογράψουν την έκθεση της επίδοσης, όποιος ενεργεί την επίδοση συντάσσει σχετική έκθεση και παραδίδει το επιδιδόμενο έγγραφο στον εισαγγελέα πρωτοδικών, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει ο τόπος της επίδοσης, ο οποίος αποστέλλει το έγγραφο σε εκείνον που είχε αρνηθεί να το παραλάβει ή να υπογράψει την έκθεση. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 136.»

Άρθρο 11

Το άρθρο 143 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο δικαστικός πληρεξούσιος που διορίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 96 είναι αυτοδικαίως και αντίκλητος για όλες τις επιδόσεις που αναφέρονται στις δίκες στις οποίες είναι πληρεξούσιος, σύμφωνα με το άρθρο 97. Στις επιδόσεις αυτές συμπεριλαμβάνεται και η επίδοση της οριστικής απόφασης.

2. Κάθε διάδικος οφείλει να διορίζει με την αγωγή ή άλλο εισαγωγικό δικόγραφο δίκης, ως αντίκλητο, δικηγόρο που κατοικεί στην περιφέρεια του πρωτοδικείου, όπου διεξάγεται η δίκη. Σε περίπτωση που δεν έχει διοριστεί αντίκλητος στην αγωγή ή άλλο εισαγωγικό δικόγραφο, αντίκλητος θεωρείται ο δικηγόρος που υπέγραψε ως πληρεξούσιος. Στον αντίκλητο αυτής της παραγράφου μπορούν να γίνονται μέχρι τη συζήτηση η επίδοση της κλήσης για τη συζήτηση και όλες οι άλλες επιδόσεις που αφορούν τη δίκη ή τις παρεμπίπτουσες δίκες.

3. Μέχρι τη συζήτηση ο εναγόμενος ή ο καθ' ού μπορεί με δικόγραφο που επιδίδεται στον ενάγοντα να διορίζει ως αντίκλητο, δικηγόρο που κατοικεί στην περιφέρεια του πρωτοδικείου, όπου διεξάγεται η δίκη, στον οποίο μπορούν να γίνονται μέχρι τη συζήτηση οι επιδόσεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού. Κατά την τακτική διαδικασία στο πολυμελές ή το μονομελές πρωτοδικείο ο εναγόμενος υποχρεούται, με δικόγραφο που επιδίδεται στον αντίδικο να διορίσει ως αντίκλητο, δικηγόρο που κατοικεί στην περιφέρεια του πρωτοδικείου, όπου διεξάγεται η δίκη, στον οποίο μπορούν να γίνονται οι επιδόσεις της παραγράφου 2. Ο διορισμός αντικλήτου από τον εναγόμενο πρέπει να γίνεται εντός τριάντα ημερών από την επίδοση σε αυτόν της αγωγής, εκτός αν η επίδοση έγινε στο εξωτερικό οπότε η προθεσμία διορισμού αντικλήτου αρχίζει από την

γνώση της αγωγής από τον εναγόμενο. Σε περίπτωση παράλειψης διορισμού αντικλήτου εφαρμόζεται το άρθρο 205.

4. Η επίδοση μπορεί να γίνει και στον αντίκλητο, εκτός αν πρόκειται για αποφάσεις ή πράξεις που επιβάλλουν αυτοπρόσωπη ενέργεια του ενδιαφερομένου, οι οποίες πρέπει να επιδίδονται στον ίδιο.

5. Η επίδοση σε πρόσωπο που έχει τη διαμονή ή την έδρα του στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά στον αντίκλητο, εφόσον αναφέρεται στον κύκλο των υποθέσεων για τις οποίες έχει γίνει ο διορισμός του, και όταν ακόμη πρόκειται για αποφάσεις ή πράξεις που επιβάλλουν αυτοπρόσωπη ενέργεια του παραλήπτη της επίδοσης.

6. Για τους αντικλήτους των παραγράφων 2 και 3 εφαρμόζονται αναλόγως η παράγραφος 3 και τα εδάφια τέταρτο και πέμπτο της παραγράφου 4 του άρθρου 142.»

Άρθρο 12

1. Στο άρθρο 144 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3 που έχει ως εξής:

«3. Για τις ανάγκες του παρόντος Κώδικα το Σάββατο θεωρείται εξαιρετέα και μη εργάσιμη ημέρα.»

2. Το άρθρο 147 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται για τις προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων, καθώς επίσης και για τις προθεσμίες των άρθρων 926 παράγραφος 2, 966 παράγραφοι 2 και 3, 971 παράγραφος 1, 972 παράγραφος 1 εδ. γ', 974, 985 παράγραφος 1 και 988 παράγραφος 1. Ειδικά για τις προθεσμίες των άρθρων 518 παράγραφος 2, 545 παράγραφος 5 και 564 παράγραφος 3 κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλεται μόνο η συμπλήρωσή τους. Όταν πάψει η αναστολή, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η προθεσμία συνεχίζεται, σε καμία όμως περίπτωση δεν συμπληρώνεται πριν περάσουν δεκαπέντε ημέρες.

2. Οι συντηρητικές αποδείξεις που έχουν επιτραπεί, διεξάγονται σε όλη τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών.

3. Το χρονικό διάστημα των δικαστικών διακοπών δεν υπολογίζεται στην προθεσμία της παραγράφου 4 του άρθρου 938.»

Άρθρο 13

1. Το άρθρο 195 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με τις προϋποθέσεις του άρθρου 194 επιτρέπεται να δοθεί το ευεργέτημα της πενίας και σε αλλοδαπούς.

2. Μπορεί να δοθεί το ευεργέτημα της πενίας και σε πρόσωπα που αποδεδειγμένα δεν έχουν ιθαγένεια.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 196 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στην αίτηση πρέπει να επισυνάπτονται α) πιστοποιητικό, ατελώς, του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας, όπου είναι η κατοικία ή η μόνιμη διαμονή του αιτούντος, το οποίο βεβαιώνει την επαγγελματική, οικονομική και οικογενειακή κατάστασή του, καθώς και όσα ορίζονται στις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου 194, β) πιστοποιητικό, ατελώς, του οικονομικού εφόρου της κατοικίας ή της μόνιμης διαμονής του αιτούντος το οποίο βεβαιώνει αν ο αιτών υπέβαλε κατά την τελευταία τριετία δήλωση φόρου εισοδήματος ή οποιουδήποτε άλλου άμεσου φόρου, καθώς και την εξακρίβωσή της, ύστερα από έλεγχο.»

3. Το άρθρο 205 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Το δικαστήριο αυτεπαγγέλτως με την οριστική απόφασή του, επιβάλλει στο διάδικο ή στο νόμιμο αντιπρόσωπό του ή στο δικαστικό του πληρεξούσιο, ανάλογα με την ευθύνη καθενός, χρηματική ποινή από εκατόν πενήντα (150) ευρώ έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ, που περιέρχονται στο Ταμείο Νομικών, αν προκύψει από τη δίκη που έγινε ότι, αν και το γνώριζαν 1) άσκησαν προφανώς αβάσιμη αγωγή, ανταγωγή ή παρέμβαση ή προφανώς αβάσιμο ένδικο μέσο ή

2) διεξήγαγαν τη δίκη παρελκυστικά ή δεν τήρησαν τους κανόνες των χρηστών ηθών ή της καλής πίστης ή το καθήκον της αλήθειας.»

Άρθρο 14

1. Ο τίτλος του Πρώτου Κεφαλαίου του Δευτέρου Βιβλίου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που ρυθμίζει τη διαδικασία στα πρωτοβάθμια δικαστήρια τροποποιείται ως εξής:

«ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ- ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ»

2. Το άρθρο 208 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι διαφορές ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται στη δικαιοδοσία των τακτικών πολιτικών δικαστηρίων μπορούν να επιλυθούν με διαμεσολάβηση τρίτου προσώπου κοινής επιλογής των διαδίκων, εφόσον οι διάδικοι έχουν την εξουσία να διαθέτουν ελεύθερα το αντικείμενο της διαφοράς. Εφόσον από το νόμο δεν ορίζεται διαφορετικά, τα άρθρα 210 έως και 214Α εφαρμόζονται αναλόγως και στη διαδικασία της διαμεσολάβησης. Η συμφωνία της διαμεσολάβησης πρέπει να αποδεικνύεται με έγγραφο.

2. Είτε πριν, είτε μετά την έναρξη της εκκρεμοδικίας και μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης, οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν να επιχειρηθεί επίλυση της διαφοράς με διαμεσολάβηση τρίτου προσώπου κοινής επιλογής. Σε περίπτωση αποτυχίας της διαμεσολάβησης δεν επιτρέπεται δεύτερη απόπειρα μεταξύ των ίδιων διαδίκων. Σε περίπτωση επιτυχίας ή αποτυχίας της διαμεσολάβησης συντάσσεται και υπογράφεται πρακτικό, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 214Α. Στην περίπτωση αυτή δεν είναι υποχρεωτική η τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 214Α. Η απόπειρα διαμεσολάβησης επιτρέπεται και αν απέτυχε η διαδικασία του άρθρου 214Α. Το τρίτο πρόσωπο κοινής επιλογής πρέπει να έχει την ιδιότητα του δικηγόρου, να πληροί τις προϋποθέσεις ορισμού ως διαιτητή και να μη συντρέχουν οι λόγοι εξαιρέσεως, από εκείνους που αναφέρονται στο άρθρο 52.

3. Όποιος έχει την πρόθεση να ασκήσει αγωγή μπορεί πριν από την κατάθεσή της να προτείνει στον αντίδικο του την επίλυση της διαφοράς με διαμεσολάβηση τρίτου προσώπου κοινής επιλογής και να τον προσκαλέσει να προσέλθει στο γραφείο της γραμματείας του αρμοδίου δικαστηρίου ή στα γραφεία του οικείου δικηγορικού συλλόγου προκειμένου να ορίσουν το τρίτο πρόσωπο. Τα μέρη μπορούν από κοινού να ορίσουν άλλη ημερομηνία ή άλλο τόπο συνάντησης. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η πρόσκληση για διαμεσολάβηση οφείλει, μέσα σε προθεσμία οκτώ ημερών, να γνωστοποιήσει σε εκείνον που το προσκαλεί αν αποδέχεται την πρόταση για διαμεσολάβηση.

4. Η διαμεσολάβηση επιτρέπεται και όταν ασκηθεί έφεση κατά απόφασης πρωτοβαθμίου δικαστηρίου και μέχρι τη συζήτηση της έφεσης, εκτός αν είχε επιχειρηθεί διαμεσολάβηση και στην πρωτοβάθμια δίκη και απέτυχε.»

Άρθρο 15

1. Μετά το άρθρο 208 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 208Α με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«1. Ο πρόεδρος του πολυμελούς πρωτοδικείου, ο δικαστής του μονομελούς ή ο ειρηνοδίκης είναι υποχρεωμένοι, μετά την εκφώνηση και πριν από τη συζήτηση στο ακροατήριο οποιασδήποτε υπόθεσης που δικάζουν, να προσπαθήσουν να συμβιβάσουν οι ίδιοι τους διαδίκους. Η συζήτηση της υπόθεσης προχωρεί μόνο αν αποτύχει η απόπειρα συμβιβασμού ή διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 208. Η παράλειψη της απόπειρας συμβιβασμού ή της διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 208 δεν προκαλεί απαράδεκτο ή ακυρότητα.

2. Στις υποθέσεις που υπάγονται στα ειρηνοδικεία ο ειρηνοδίκης μπορεί να ζητήσει να γίνει η απόπειρα του συμβιβασμού από άλλον ειρηνοδίκη άλλης περιφέρειας, αν κρίνει ότι αυτό είναι σκόπιμο για την επιτυχία του συμβιβασμού.»

2. Το άρθρο 210 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο δικαστής κατά την απόπειρα συμβιβασμού ή τη συμβιβαστική επέμβαση εξετάζει μαζί με τους ενδιαφερομένους ολόκληρη τη διαφορά χωρίς να δεσμεύεται από το ισχύον δικονομικό και ουσιαστικό δίκαιο, εκτιμά ελεύθερα τα διάφορα πραγματικά περιστατικά και προσπαθεί να βρει τρόπο συμβιβασμού. Ιδίως έχει το δικαίωμα να διατάζει αυτοψία, πραγματογνωμοσύνη, την προσαγωγή οποιουδήποτε εγγράφου, την προσωπική εμφάνιση των διαδίκων και μπορεί να εξετάζει μάρτυρες, έστω και χωρίς όρκο, και γενικά να ενεργεί οποιαδήποτε πράξη για να διευκρινιστεί η διαφορά.

2. Ο συμβιβασμός μπορεί να αφορά ολόκληρη τη διαφορά ή μόνο μέρος της.

3. Ο δικαστής έχει δικαίωμα να αναβάλει μόνο μία φορά τη συζήτηση για το συμβιβασμό ή να ορίζει άλλη μέρα και ώρα για τη συμβιβαστική του επέμβαση, αν θεωρεί ότι μπορεί έτσι να επιτευχθεί ο συμβιβασμός.»

3. Το άρθρο 211 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

4. Το άρθρο 212 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τις ενέργειες του δικαστή προς συμβιβασμό γίνεται σύντομη αναφορά στα πρακτικά.

2. Αν η απόπειρα συμβιβασμού ή η συμβιβαστική επέμβαση αποτύχουν, γίνεται σχετική αναφορά στα πρακτικά και σημειώνεται από τον δικαστή ο λόγος της αποτυχίας.

3. Αν επιτευχθεί ο συμβιβασμός, αναγράφονται λεπτομερώς στο πρακτικό όλοι οι όροι του.

4. Ο συμβιβασμός που έγινε σύμφωνα με τα άρθρα 208Α και επόμενα έχει όλα τα αποτελέσματα του δικαστικού συμβιβασμού.»

5. Το άρθρο 214Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 214Α

1. Για αγωγές που έχουν ως αντικείμενό τους διαφορές ιδιωτικού δικαίου και για τις οποίες επιτρέπεται κατά το ουσιαστικό δίκαιο να συνομολογηθεί συμβιβασμός, μπορεί να προηγηθεί απόπειρα εξώδικης επίλυσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων.

2. Κατά τη σύνταξη της έκθεσης κατάθεσης της αγωγής και τον ορισμό δικασίμου, ο γραμματέας θέτει στο πρωτότυπο και στα αντίγραφα ευδιάκριτη σφραγίδα, ότι μέχρι τη συζήτηση μπορεί να προηγηθεί απόπειρα εξώδικης επίλυσης της διαφοράς.

3. Στην κλήση για συζήτηση μπορεί να περιλαμβάνεται και πρόσκληση προς τον εναγόμενο να προσέλθει στο γραφείο του δικηγόρου του ενάγοντος ή στα γραφεία του δικηγορικού συλλόγου του τελευταίου ορισμένη ημέρα και ώρα, με αντικείμενο την απόπειρα εξώδικης επίλυσης της διαφοράς. Αν η επίσπευση γίνεται από τον εναγόμενο ή από άλλο διάδικο, αυτός προσκαλεί τον αντίδικο στο γραφείο του δικηγόρου του ή στα γραφεία του δικηγορικού συλλόγου του τελευταίου. Ο προσκαλούμενος οφείλει να παραστεί με δικηγόρο ή να εκπροσωπηθεί από δικηγόρο εφοδιασμένο με την κατά το άρθρο 98 ειδική πληρεξουσιότητα. Στη συνάντηση μπορεί να κληθεί και ο τυχόν προσεπικαλούμενος. Οι δικηγόροι μπορούν από κοινού να ορίσουν άλλη ημερομηνία συνάντησης ή να αναβάλουν τη συνάντηση για άλλη ημέρα και ώρα σε ορισμένο τόπο.

4. Κατά τη συνάντηση οι διάδικοι με τους δικηγόρους τους ή εκπροσωπούμενοι από τους πληρεξουσίου δικηγόρους τους, επικουρούμενοι, εφόσον το επιθυμούν και από τρίτο πρόσωπο κοινής επιλογής, εξετάζουν ολόκληρη τη διαφορά καθώς και την τυχόν ανταγωγή του εναγομένου, χωρίς να δεσμεύονται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου. Χρησιμοποιούν όλα τα πρόσφορα μέσα για να εξακριβώσουν τα κρίσιμα περιστατικά και τα σημεία συμφωνίας και διαφωνίας τους, καθώς και τις συνέπειες που δέχονται ή αμφισβητούν, ώστε να επιτύχουν αμοιβαίως αποδεκτή λύση της διαφοράς, εν όλω ή εν μέρει. Το τρίτο πρόσωπο κοινής επιλογής που μετέσχε τυχόν στη συνάντηση, έστω και σε μέρος της αν η απόπειρα αποτύχει εν όλω ή εν μέρει και ακολουθήσει συζήτηση της διαφοράς, δεν εξετάζεται ως μάρτυρας ούτε μπορεί να

οριστεί ως πραγματογνώμονας ή τεχνικός σύμβουλος ούτε επιτρέπεται να μετάσχει στην εκδίκαση με οποιαδήποτε ιδιότητα.

5. Αν οι διάδικοι καταλήξουν σε ολική ή μερική λύση της διαφοράς, συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναγράφεται το περιεχόμενο της συμφωνίας τους και ιδίως το είδος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος, το ποσό της οφειλόμενης παροχής και οι τυχόν όροι υπό τους οποίους θα εκπληρωθεί. Η συμφωνία περιορίζεται στα όρια της ένδικης διαφοράς. Καθορίζονται επίσης και επιβάλλονται τα έξοδα κατά τις διατάξεις των άρθρων 176 επ. Το πρακτικό χρονολογείται και υπογράφεται από τους διαδίκους ή από τους δικηγόρους τους, αν έχουν την κατά το άρθρο 98 ειδική πληρεξουσιότητα σε τόσα πρωτότυπα όσοι οι αντιδικούντες διάδικοι ή ομάδες διαδίκων.

6. Κάθε διάδικος μπορεί, προσκομίζοντας το πρακτικό σε πρωτότυπο, να ζητήσει από τον πρόεδρο του πολυμελούς πρωτοδικείου ή τον δικαστή, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η αγωγή, την επικύρωσή του. Ο πρόεδρος ή ο δικαστής, αφού διαπιστώσει: α) ότι η διαφορά είναι δεκτική εξώδικης επίλυσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1, β) ότι το πρακτικό έχει υπογραφεί σύμφωνα με τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου και γ) ότι από αυτό προκύπτει σαφώς το είδος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος και το τυχόν ποσό της οφειλόμενης παροχής, επικυρώνει το πρακτικό. Αν η διαφορά περιλαμβάνει και καταψήφιση, το πρακτικό από την επικύρωσή του αποτελεί τίτλο εκτελεστό και ο πρόεδρος ή ο δικαστής το περιάπτει ταυτόχρονα με τον εκτελεστήριο τύπο. Αν η διαφορά έχει χαρακτήρα απλώς αναγνωριστικό, το πρακτικό αποδεικνύει το δικαίωμα. Σε κάθε περίπτωση με την επικύρωση του πρακτικού επέρχεται κατάργηση της δίκης. Αν η επικυρούμενη συμφωνία καλύπτει μέρος της διαφοράς, η κατάργηση της δίκης επέρχεται μόνο κατά τούτο.

7. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία, συντάσσεται και υπογράφεται πρακτικό αποτυχίας της απόπειρας εξώδικης επίλυσης της διαφοράς, στο οποίο μπορεί να εκτίθενται και τα αίτια της αποτυχίας. Αν δεν υπογραφεί κοινό πρακτικό, συντάσσεται από τον δικηγόρο του ενάγοντος ή άλλου επισπεύδοντος δήλωση, στην οποία μπορεί να εκτίθενται και τα αίτια της αποτυχίας. Όμοια δήλωση μπορεί να συνταχθεί και από τον δικηγόρο του αντιδίκου. Το πρακτικό αποτυχίας ή οι δηλώσεις κατατίθενται κατά τη συζήτηση μαζί με τις προτάσεις. Σε περίπτωση μερικής συμφωνίας δεν απαιτείται να συνταχθεί ιδιαίτερο πρακτικό αποτυχίας ούτε δηλώσεις απόπειρας εξώδικης επίλυσης της διαφοράς.

8. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν και για τις παρεμβάσεις, προσεπικλήσεις και άλλες παρεμπόχουσες αγωγές.

9. Αγωγή για αναγνώριση ακυρότητας ή για ακύρωση της δήλωσης βούλησης που περιέχεται στο κατά την παράγραφο 5 πρακτικό ασκείται ενώπιον του εφετείου, στην περιφέρεια του οποίου συντάχθηκε το πρακτικό, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της κατά την παράγραφο 6 επικυρωτικής πράξης. Αν η συμφωνία ακυρωθεί η εκκρεμοδικία λογίζεται ότι δεν καταργήθηκε ποτέ. Σε περίπτωση μερικής ακύρωσης, η εκκρεμοδικία αναβιώνει μόνο κατά τούτο. Η διάταξη του άρθρου 184 του Αστικού Κώδικα εφαρμόζεται αναλόγως.

10. Το πρακτικό, το οποίο έχει επικυρωθεί κατά την παράγραφο 6, μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 9 του άρθρου αυτού, αποτελεί τίτλο μεταγραφής, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1192 του Αστικού Κώδικα ή τίτλο προς εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1263 και 1324 του Αστικού Κώδικα.»

Άρθρο 16

Η παράγραφος 1 του άρθρου 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αγωγή ασκείται με κατάθεση δικογράφου στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με επίδοση αντιγράφου της στον εναγόμενο. Η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 119. Κάτω από το δικόγραφο που κατατέθηκε συντάσσεται έκθεση στην οποία αναφέρεται η ημέρα, ο μήνας και το έτος της κατάθεσης, καθώς και το ονοματεπώνυμο του καταθέτη. Η έκθεση μπορεί να συντάσσεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 117. Αναφορά του δικογράφου της αγωγής που κατατέθηκε γίνεται χωρίς καθυστέρηση σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο. Στο βιβλίο αυτό αναγράφονται με αύξοντα αριθμό και χρονολογική σειρά οι αγωγές που κατατίθενται και αναφέρονται τα ονοματεπώνυμα των διαδίκων, η χρονολογία της κατάθεσης και το αντικείμενο της διαφοράς. Στη γραμματεία κάθε δικαστηρίου τηρείται και ηλεκτρονικό αρχείο αγωγών. Η ηλεκτρονική κατάθεση της αγωγής, η ηλεκτρονική σύνταξη της έκθεσης κατάθεσης και η τήρηση του ηλεκτρονικού αρχείου αγωγών θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται καθώς και ο τρόπος με τον οποίο θα γίνεται και θα αποδεικνύεται η ηλεκτρονική κατάθεση της αγωγής, η ηλεκτρονική σύνταξη της έκθεσης κατάθεσης της αγωγής και η τήρηση του ηλεκτρονικού αρχείου αγωγών.»

Άρθρο 17

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 220 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αγωγές, στις οποίες περιλαμβάνονται και αναγνωριστικές ή ανακοπές εμπράγματα, μικτές ή νομής, εκτός από τα ασφαλιστικά μέτρα νομής, καθώς και αγωγές διάρρηξης δικαιοπραξίας ως καταδολιευτικής, οι οποίες αφορούν ακίνητα, εγγράφονται ύστερα από αίτηση του ενάγοντος ή ανακόπτοντος στα βιβλία διεκδικήσεων του γραφείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κατάθεσή τους, διαφορετικά απορρίπτονται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτες.»

Άρθρο 18

1. Το άρθρο 224 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Είναι απαράδεκτο να μεταβληθεί η βάση της αγωγής. Με τις προτάσεις που κατατίθενται κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 237 ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου ή με τη διαδικασία του άρθρου 227 μπορεί ο ενάγων να συμπληρώσει, να διευκρινίσει ή να διορθώσει τους ισχυρισμούς του, αρκεί να μη μεταβάλλεται η βάση της αγωγής.»

2. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 226 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται (ως νέο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου αυτής) η ακόλουθη διάταξη:

«Ελλείψεις ή σφάλματα του πίνακίου ως προς τα στοιχεία των διαδίκων, των εκδικαζομένων υποθέσεων και τη σήμανσή του, συμπληρώνονται κατά τη συζήτηση ύστερα από αίτηση διαδίκου.»

Άρθρο 19

Το άρθρο 227 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις υποθέσεις που υπάγονται στην αρμοδιότητα του πολυμελούς πρωτοδικείου η αγωγή, μετά τον προσδιορισμό δικασίμου, υποβάλλεται από τη γραμματεία στον πρόεδρο του δικαστηρίου, ο οποίος ορίζει αμελλητί έναν από τους δικαστές ως εισηγητή και παραγγέλλει τη διαβίβαση αντιγράφου της αγωγής σε αυτόν.

2. Στα μονομελή πρωτοδικεία και ειρηνοδικεία η αγωγή υποβάλλεται αμελλητί από τη γραμματεία στον δικαστή για να ορίσει δικασίμο. Αν υπάρχουν περισσότερα τμήματα η αγωγή υποβάλλεται στον δικαστή του αρμόδιου τμήματος.

3. Ο δικαστής ή ο εισηγητής δικαστής εξετάζει, αν η αγωγή έχει τυπικές ελλείψεις ή πάσχει αοριστία που μπορούν να αναπληρωθούν, και προκαλεί τη διόρθωση ή συμπλήρωση αυτών. Για το σκοπό αυτόν ο πρόεδρος οποιουδήποτε πολυμελούς δικαστηρίου ή ο εισηγητής ή ο δικαστής του μονομελούς δικαστηρίου καλεί τον πληρεξούσιο του ενάγοντος ή τον ενάγοντα, εφόσον παρίσταται αυτοπροσώπως στο δικαστήριο, τάσσοντας εύλογη κατά την κρίση του προθεσμία.

4. Η πρόσκληση γίνεται και τηλεφωνικά, ο δε γραμματέας βεβαιώνει με σημείωση στο εσωτερικό του φακέλου της δικογραφίας τον χρόνο της ειδοποίησης, τα ζητούμενα στοιχεία και την προθεσμία. Αν η τηλεφωνική πρόσκληση είναι αδύνατη ή δυσχερής, αποστέλλεται έγγραφο, αντίγραφο του οποίου τηρείται στο φάκελο της δικογραφίας. Στο αντίγραφο αυτό σημειώνεται η ημερομηνία αποστολής του εγγράφου.

5. Η διόρθωση ή συμπλήρωση των ελλείψεων γίνονται κάτω από το κατατεθειμένο δικόγραφο και θεωρείται από τον δικαστή ή τον εισηγητή ή τον πρόεδρο. Το διορθωμένο δικόγραφο επιδίδεται στον εναγόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 228.

6. Η πρόσκληση μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα. Η διάταξη της παραγράφου αυτής θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, στο οποίο θα ορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται.»

Άρθρο 20

Το άρθρο 228 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων στο πολυμελές πρωτοδικείο είναι εξήντα (60) ημέρες και, αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, ενενήντα (90) ημέρες πριν από τη συζήτηση. Για το μονομελές πρωτοδικείο και το ειρηνοδικείο οι ίδιες προθεσμίες είναι τριάντα (30) και εξήντα (60) ημέρες αντίστοιχα.

2. Αντίγραφο της αγωγής με την κάτω απ' αυτήν πράξη, για τον προσδιορισμό δικασίμου και την κλήση προς συζήτηση στην ορισμένη δικάσιμο, επιδίδεται στον εναγόμενο με επιμέλεια του ενάγοντος.»

Άρθρο 21

Το άρθρο 229 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται απαράδεκτο της αγωγής, προσφυγής, ένδικου μέσου ή άλλης διαδικαστικής πράξης για λόγους είτε φορολογικούς είτε αναγόμενους στην εκπλήρωση υποχρέωσης, αν ο βαρυνόμενος διάδικος δεν έχει ή δεν προκύπτει ότι έχει τηρήσει την απαιτούμενη υποχρέωση, ο πρόεδρος του πολυμελούς δικαστηρίου, ο εισηγητής ή ο δικαστής του μονομελούς δικαστηρίου τον καλεί, κατ' ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 3, 4 και 6 του άρθρου 227, να προσαγάγει σε εύλογη προθεσμία το ελλείπον πιστοποιητικό ή τη βεβαίωση της αρχής, άλλως κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση. Αν κατά τον ορισμό νέας συζήτησης της υπόθεσης δεν προσαχθεί το ελλείπον πιστοποιητικό ή η βεβαίωση της αρχής, επέρχεται η προβλεπόμενη κατά την κείμενη νομοθεσία κύρωση. Σε περίπτωση μη καταβολής του τέλους δικαστικού ενσήμου τεκμαίρεται σιωπηρός περιορισμός του αιτήματος σε αναγνωριστικό.»

Άρθρο 22

Το άρθρο 230 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι διατάξεις του άρθρου 228 εφαρμόζονται και για τον προσδιορισμό κάθε άλλης δικασίμου.
2. Δικαίωμα να επισπεύσει τη συζήτηση έχει οποιοσδήποτε διάδικος.»

Άρθρο 23

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 232 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ο διάδικος κληθεί και αδικαιολόγητα δεν προσκομίσει τα έγγραφα της παραγράφου 1 εδ. γ', καταδικάζεται, εκτός από τα δικαστικά έξοδα, και σε χρηματική ποινή πεντακοσίων (500) ευρώ, που περιέρχονται στο Ταμείο Νομικών.»

2. Το άρθρο 235 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στα πολυμελή δικαστήρια, αν η διαταγή που αφορά τη διευκρίνιση της υπόθεσης από το δικαστή ο οποίος διευθύνει τη συζήτηση ή η ερώτηση που υπέβαλε αυτός ή άλλο μέλος του δικαστηρίου αποκρούεται από κάποιο πρόσωπο που μετέχει στη συζήτηση ως ανεπίτρεπτη, αποφαίνεται γι' αυτό το δικαστήριο ή ο εισηγητής. Το ίδιο εφαρμόζεται και στην περίπτωση που απαγορεύεται ερώτηση ή ανάγνωση εγγράφου.»

Άρθρο 24

Το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν το αργότερο τριάντα (30) ημέρες πριν από τη δικάσιμο προτάσεις, επί των οποίων ο γραμματέας σημειώνει τη χρονολογία κατάθεσης. Ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου οι προτάσεις κατατίθενται το αργότερο κατά τη συζήτηση. Το ίδιο ισχύει και ενώπιον του ειρηνοδικείου, εφόσον η κατάθεση προτάσεων είναι υποχρεωτική. Εκπρόθεσμες προτάσεις δεν λαμβάνονται υπόψη. Μαζί με τις προτάσεις οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν και: α) αντίγραφο των προτάσεων ατελώς, επικυρωμένο από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του διαδίκου, β) με ποινή απαραδέκτου όλα τα αποδεικτικά μέσα και διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με τις προτάσεις τους και γ) πληρεξούσιο, εκτός αν η πληρεξουσιότητα δοθεί προφορικά.

2. Η κατάθεση γίνεται στον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας, που βεβαιώνει με επισημείωση τη χρονολογία της κατάθεσης των προτάσεων. Κάθε διάδικος δικαιούται να πάρει ατελώς με δική του δαπάνη αντίγραφα των προτάσεων των αντιδίκων του και των εγγράφων που έχουν προσκομίσει. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί και από το δικηγόρο που υπογράφει την αγωγή, την παρέμβαση ή τις προτάσεις ή από τρίτο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τον δικηγόρο αυτόν. Αν ο αντίδικος είναι μόνο ένας, μπορεί να του δοθεί το αντίγραφο των προτάσεων που έχει κατατεθεί.

3. Οι αμοιβαίες αντικρούσεις γίνονται με προσθήκη στις προτάσεις, η οποία κατατίθεται ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από τη δικάσιμο και ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου και του ειρηνοδικείου έως τη δωδεκάτη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας από τη συζήτηση, κατά τους όρους της προηγούμενης παραγράφου, οπότε κλείνει ο φάκελος. Εκπρόθεσμη προσθήκη δεν λαμβάνεται υπόψη. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στις προτάσεις της παραγράφου 1. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται αναλόγως.

4. Ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου έως τη δωδεκάτη ώρα της ογδόης εργάσιμης ημέρας από τη συζήτηση ή τη διεξαγωγή της απόδειξης, ή από την αυτοψία ή από τη γνωστοποίηση της κατάθεσης των πραγματογνωμόνων, οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, η οποία περιορίζεται στην αξιολόγηση των αποδείξεων και την αντίκρουση των ισχυρισμών που προβλήθηκαν οψίμως κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 269. Ο γραμματέας το αργότερο την τέταρτη εργάσιμη ημέρα από τη συζήτηση υποχρεούται να χορηγεί στους διαδίκους αντίγραφα των πρακτικών της δίκης. Ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου και του ειρηνοδικείου η αξιολόγηση των αποδείξεων γίνεται με την προσθήκη των προτάσεων της παραγράφου 3, εκτός αν διατάχθηκε αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη, οπότε η προσθήκη των προτάσεων κατατίθεται έως τη δωδεκάτη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας από την αυτοψία ή από τη γνωστοποίηση της κατάθεσης ή από τη λήξη της προθεσμίας για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων.

5. Το αντίγραφο της αγωγής που οφείλει να προσκομίσει ο ενάγων, οι προτάσεις και τα αποδεικτικά και διαδικαστικά έγγραφα αποτελούν τη δικογραφία.

6. Μετά την περάτωση της δίκης οι διάδικοι οφείλουν να αναλάβουν όλα τα σχετικά έγγραφα τους. Ο γραμματέας βεβαιώνει στις προτάσεις κάθε διαδίκου, ότι ανέλαβε τα έγγραφα του. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, ο πρόεδρος του πολυμελούς δικαστηρίου ή ο δικαστής του μονομελούς δικαστηρίου επιτρέπει στο διάδικο να αναλάβει ορισμένο έγγραφο και πριν από την περάτωση της δίκης. Αν το έγγραφο αυτό είναι αναγκαίο, η ανάληψη επιτρέπεται μόνο αφού κατατεθεί επικυρωμένο αντίγραφο. Οι προτάσεις και το πληρεξούσιο παραμένουν στο αρχείο του δικαστηρίου.»

Άρθρο 25

Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 238 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτόριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

- «1. Ο εισηγητής προπαρασκευάζει την υπόθεση, ώστε αυτή να είναι ώριμη για έκδοση οριστικής απόφασης μετά την συζήτηση.
2. Επί ερημοδικίας ενός από τους διαδίκους εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 271 και 272 και την απόφαση εκδίδει ο εισηγητής.
3. Σε περίπτωση αποδοχής της αγωγής κατά το άρθρο 298 την απόφαση εκδίδει ο εισηγητής.
4. Στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων το δικαστήριο, μετά τη συζήτηση της υπόθεσης κατά το εδάφιο ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 270, παραπέμπει την υπόθεση, με σημείωμα του προέδρου στο πινάκιο, στον εισηγητή για την έκδοση της απόφασης.»

Άρθρο 26

1. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 241 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ύστερα από αίτηση του διαδίκου και αν ακόμη δεν κατατέθηκαν προτάσεις ή αυτές κατατέθηκαν εκπρόθεσμα, μπορεί να αναβληθεί η συζήτηση της υπόθεσης μόνο μία φορά ανά βαθμό δικαιοδοσίας, σε μεταγενέστερη δικάσιμο, εφόσον υπάρχει σπουδαίος κατά την κρίση του δικαστηρίου λόγος, με απλή σημείωση στο πινάκιο. Το δικαστήριο υποχρεούται να αναβάλει τη συζήτηση της υπόθεσης για συγκεκριμένη δικάσιμο μετά από δύο μήνες και μέχρι πέντε μήνες, αν υπάρχει συμφωνία των διαδίκων να επιχειρηθεί επίλυση των διαφορών τους με διαμεσολάβηση τρίτου προσώπου, σύμφωνα με το άρθρο 208, υπό τον όρο ότι η συζήτηση της υπόθεσης δεν έχει ήδη αναβληθεί κατά το προηγούμενο εδάφιο».

2. Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 245 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για την περίπτωση της αυτοπρόσωπης εμφάνισης του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του στο ακροατήριο η κλήση επιδίδεται πάντοτε προς το διάδικο ή το νόμιμο αντιπρόσωπό του προσωπικά και όχι προς τον αντίκλητο, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 5 του άρθρου 143.»

Άρθρο 27

Το άρθρο 254 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επανάληψη της συζήτησης στο ακροατήριο, η οποία έχει κηρυχθεί περατωμένη, όταν κατά τη μελέτη της υπόθεσης ή τη διάσκεψη παρουσιάζονται κενά ή αμφίβολα σημεία στις αποδείξεις που χρειάζονται συμπλήρωση ή επεξήγηση. Η απόφαση μνημονεύει απαραίτητως τα ειδικά θέματα που αποτελούν αντικείμενο της επαναλαμβανόμενης συζήτησης και αν διατάσσει διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης περιέχει τα στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 370. Εξέταση νέων μαρτύρων επιτρέπεται μόνο για την απόδειξη των ισχυρισμών του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 269.

2. Η απόφαση της προηγούμενης παραγράφου ορίζει την επαναλαμβανόμενη συζήτηση μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη δημοσίευσή της. Με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου, γνωστοποιείται απόσπασμα περιέχον το διατακτικό της απόφασης που δημοσιεύθηκε, κατά την

παράγραφο 2 του άρθρου 304, και οι διάδικοι κλητεύονται, κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 227, είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση. Αν με την απόφαση διατάχθηκε πραγματογνωμοσύνη, η συζήτηση ορίζεται από το δικαστήριο σε χρόνο ανάλογο με την προθεσμία κατάθεσης της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων. Οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν σημείωμα πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση για τα αναφερόμενα στην απόφαση θέματα, καθώς και για τους ισχυρισμούς του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 269. Η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 237 για την αξιολόγηση των αποδείξεων και για τους οψιγενείς αυτούς ισχυρισμούς εφαρμόζεται ανάλογα και για τη συζήτηση αυτή.

3. Η επαναλαμβανόμενη συζήτηση θεωρείται συνέχεια της προηγούμενης και η υπόθεση εκδικάζεται υποχρεωτικά από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου και με τον ίδιο εισηγητή, ανεξάρτητα από την εσωτερική κατανομή του δικαστηρίου, εκτός αν τούτο είναι για φυσικούς ή νομικούς λόγους αδύνατο.»

Άρθρο 28

Το άρθρο 267 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις περιπτώσεις του άρθρου 263 το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, αν κρίνει ότι διευκολύνεται ή επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης, μπορεί να προχωρήσει σε ιδιαίτερη συζήτηση και να εκδώσει ιδιαίτερη απόφαση πριν εξετάσει την ουσία της υπόθεσης. Το ίδιο ισχύει και ως προς την έλλειψη δικαιοδοσίας, την εκκρεμοδικία, την ικανότητα διαδίκου ή την ικανότητα διεξαγωγής της δίκης στο όνομα του διαδίκου ή τη νόμιμη παράσταση ή την εξουσιοδότηση του νόμιμου αντιπροσώπου.

2. Το δικαστήριο προχωρεί αμέσως σε διεξαγωγή ιδιαίτερης συζήτησης σύμφωνα με την παράγραφο 1 με πράξη που καταχωρίζεται στα πρακτικά κατά την έναρξη της συζήτησης. Σε περίπτωση απόρριψης του σχετικού ισχυρισμού το δικαστήριο ορίζει με την απόφασή του δικάσιμο, κατά την οποία θα γίνει η συνέχιση της συζήτησης της υπόθεσης, καθώς επίσης και το διάδικο, με επιμέλεια του οποίου θα γίνει η κλήση προς συζήτηση. Η κλήση προς συζήτηση μπορεί να γίνει και με την επιμέλεια οποιουδήποτε άλλου διαδίκου.»

Άρθρο 29

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 268 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ανταγωγή ασκείται είτε με χωριστό δικόγραφο που επιδίδεται τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση είτε με τις προτάσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 237, που κατατίθενται και επιδίδονται τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση είτε, όπου η υποβολή προτάσεων δεν είναι υποχρεωτική, προφορικά κατά τη συζήτηση. Στην τελευταία περίπτωση η ανταγωγή καταχωρίζεται στα πρακτικά. Ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου η προθεσμία του πρώτου εδαφίου για την άσκηση της ανταγωγής είναι δεκαπέντε (15) ημέρες.»

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 268 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

3. Η παράγραφος 6 του ισχύοντος άρθρου 268 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναριθμείται σε παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 30

Το άρθρο 269 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μέσα επίθεσης και άμυνας προβάλλονται με τις προτάσεις, διαφορετικά είναι απαράδεκτα. Το απαράδεκτο αυτό δεν ισχύει για τους ισχυρισμούς που λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως ή που μπορεί να προταθούν σε κάθε στάση της δίκης.

2. Μέσα επίθεσης και άμυνας μπορεί να προβληθούν παραδεκτά έως και τη συζήτηση με προτάσεις ή και προφορικά: α) αν το δικαστήριο κρίνει ότι δεν προβλήθηκαν εγκαίρως με τις προτάσεις από δικαιολογημένη αιτία· αυτό ισχύει και για την ένσταση κατάχρησης δικαιώματος, β) αν προέκυψαν για πρώτη φορά μεταγενέστερα, γ) αν αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου.

3. Στο μονομελές πρωτοδικείο τα περιεχόμενα στις προτάσεις μέσα επίθεσης και άμυνας προτείνονται συνοπτικώς και προφορικά και καταχωρίζονται στα πρακτικά, διαφορετικά είναι απαράδεκτα.»

Άρθρο 31

Το άρθρο 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ενώπιον των πρωτοβαθμίων δικαστηρίων η συζήτηση είναι προφορική. Οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποί τους οφείλουν κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο να εμφανισθούν αυτοπροσώπως. Η μη εμφάνιση του διαδίκου ή του νομίμου αντιπροσώπου του στο ακροατήριο, αν είναι αδικαιολόγητη, εκτιμάται από το δικαστήριο ελεύθερα.

2. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα αποδεικτικά μέσα που ορίζονται στο άρθρο 339, σύμφωνα με την προβλεπόμενη αποδεικτική δύναμη του καθενός.

3. Το δικαστήριο ζητεί τις αναγκαίες πληροφορίες και διασαφήσεις από τους διαδίκους ή τους εκπροσώπους τους και τους εξετάζει κατά την κρίση του. Η εξέταση των διαδίκων λαμβάνεται υπόψη εφόσον συντρέχουν οι όροι του άρθρου 415. Οφείλει να εξετάσει έναν τουλάχιστον από τους προτεινόμενους και παριστάμενους μάρτυρες για κάθε πλευρά. Σε περίπτωση ομοδικίας μπορεί να εξετασθεί ένας μάρτυρας για κάθε ομόδικο, αν τούτο κριθεί απαραίτητο λόγω διαφορετικών συμφερόντων. Ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου μετά την εκφώνηση και τη συζήτηση των υποθέσεων, οι μάρτυρες εξετάζονται χωριστά από κάθε εισηγητή στο ακροατήριο στην οικεία αίθουσα που ορίζεται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου. Κατά την εξέταση των μαρτύρων ο εισηγητής αποφαινεται για όλα τα σχετικά με την απόδειξη διαδικαστικά ζητήματα.

4. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά. Στην ανακοίνωση αυτή προσδιορίζεται ο τόπος, ο χρόνος, τα ονόματα των πραγματογνωμόνων, το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, η προθεσμία για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εξήντα (60) ημέρες, καθώς και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο.

5. Η συζήτηση και η διεξαγωγή της απόδειξης ολοκληρώνονται σε μία δικάσιμο. Αν ο χρόνος δεν επαρκεί, επιτρέπεται διακοπή για ορισμένη ημέρα και ώρα, εντός είκοσι (20) ημερών, ενώπιον των ίδιων δικαστών, με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων και εκείνων που δεν παρίστανται.

6. Η οριστική απόφαση εκδίδεται με βάση τα αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι είχαν προσκομίσει και τις αποδείξεις που έχουν διεξαχθεί.

7. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει, οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους κατά τη διάρκεια της συζήτησης να παρίστανται σε άλλο τόπο και να ενεργούν εκεί διαδικαστικές πράξεις. Η συζήτηση αυτή μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο, όπου παρίστανται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους. Η διάταξη αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, και στο οποίο θα ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της.

8. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει την εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων χωρίς αυτοί να παρίστανται στην αίθουσα συνεδρίασής του. Η εξέταση μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο εξέτασης των μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων. Η εξέταση αυτή, η οποία θεωρείται ότι διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου, έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ με την εξέταση στο ακροατήριο, η δε σχετική απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η διάταξη αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, και στο οποίο θα ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της.»

Άρθρο 32

Το άρθρο 271 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

- «1. Αν ο εναγόμενος δεν εμφανισθεί κατά τη συζήτηση ή εμφανισθεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση επιδόθηκαν σ' αυτόν νόμιμα και εμπρόθεσμα.
2. Αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση δεν επιδόθηκαν εμπρόθεσμα, το δικαστήριο κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση. Διαφορετικά συζητεί την υπόθεση ερήμην του εναγομένου.
3. Στην περίπτωση ερημοδικίας του εναγομένου, οι περιεχόμενοι στην αγωγή πραγματικοί ισχυρισμοί του ενάγοντος θεωρούνται ομολογημένοι, εκτός αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν επιτρέπεται ομολογία, και η αγωγή γίνεται δεκτή, εφόσον κρίνεται νομικά βάσιμη και δεν υπάρχει ένσταση που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως.»

Άρθρο 33

Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 272 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτάριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

- «1. Αν η συζήτηση γίνεται με επιμέλεια του ενάγοντος και αυτός δεν εμφανισθεί κατά τη συζήτηση ή εμφανισθεί, αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση χωρίς αυτόν και απορρίπτει την αγωγή.
2. Αν η συζήτηση γίνεται με την επιμέλεια του εναγομένου ή εκείνου που άσκησε κύρια ή πρόσθετη παρέμβαση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271, και σε περίπτωση ερημοδικίας του ενάγοντος απορρίπτεται η αγωγή.
3. Αν ο εναγόμενος άσκησε ανταγωγή εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271.»

Άρθρο 34

Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 273 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτάριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Αν εκείνος που άσκησε κύρια παρέμβαση δεν εμφανισθεί κατά τη συζήτηση ή εμφανισθεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 272.»

Άρθρο 35

Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 274 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτάριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

- «1. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση δεν εμφανισθεί κατά τη συζήτηση ή εμφανισθεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση. Όποιος άσκησε πρόσθετη παρέμβαση μπορεί να παρίσταται στις επόμενες στάσεις της δίκης και στις επόμενες διαδικαστικές πράξεις, πρέπει δε να καλείται νόμιμα γι' αυτό.
2. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση εμφανισθεί κατά τη συζήτηση, τότε α) αν λείπουν και οι δύο αρχικοί διάδικοι ή ο αντίδικος εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 271 και 272, β) αν λείπει μόνο εκείνος υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του, μεταξύ εκείνου που άσκησε την παρέμβαση και του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση.
3. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση, λάβει μέρος στη δίκη ως κύριος διάδικος και δεν εμφανισθεί κατά τη συζήτηση ή εμφανισθεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, επέρχονται ως προς αυτόν οι συνέπειες της απουσίας του διαδίκου τη θέση του οποίου ανέλαβε.»

Άρθρο 36

Το άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ο ενάγων, ο εναγόμενος ή εκείνος που έχει ασκήσει κύρια παρέμβαση προσεπικάλυψε τους υποχρέους σε αποζημίωση, τότε 1) αν δεν εμφανίσθηκαν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και εκείνος που έχει προσεπικαλέσει δικάζονται ερήμην, 2) αν οι κύριοι διάδικοι εμφανισθούν και

απουσιάζουν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, συζητείται η υπόθεση μεταξύ των πρώτων κατ' αντιμωλία, ενώ αυτοί που έχουν προσεπικληθεί δικάζονται ερήμην, 3) αν εμφανισθούν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και απουσιάζει ο κύριος διάδικος που τους προσεπικάλεσε, οι πρώτοι έχουν το δικαίωμα είτε να λάβουν τη θέση του κύριου διαδίκου και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο, είτε απλώς να ασκήσουν παρέμβαση. Στη δεύτερη περίπτωση η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση και το δικαστήριο δικάζει ερήμην τον απόντα προσεπικαλέσαντα διάδικο, 4) αν εμφανισθούν οι κύριοι διάδικοι και αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, οι τελευταίοι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την προσεπίκληση ή να ασκήσουν απλώς παρέμβαση ή να πάρουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο.»

Άρθρο 37

1. Το άρθρο 278 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν στις περιπτώσεις του άρθρου 277 αυτοί που έχουν προσεπικληθεί λάβουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε, χάνουν το δικαίωμα να αμφισβητήσουν την υποχρέωση για αποζημίωση και η υπόθεση συζητείται μεταξύ αυτών και των υπόλοιπων διαδίκων, ενώ εκείνος που προσεπικάλεσε τίθεται εκτός δίκης. Η απόφαση ισχύει και εναντίον του προσεπικαλούντος που τέθηκε εκτός δίκης, ο οποίος μπορεί να εξακολουθήσει να μετέχει στη δίκη σαν να έχει ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση.»

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 304 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η φράση «341 παράγραφος 1» αντικαθίσταται με τον αριθμό «238».

3. Το άρθρο 307 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως αυτό είχε τροποποιηθεί με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 3327/2005 και την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του ν. 3659/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν για οποιοδήποτε λόγο που παρουσιάστηκε μετά το τέλος της συζήτησης είναι αδύνατο να εκδοθεί η απόφαση, η συζήτηση επαναλαμβάνεται αφού οριστεί νέα δικάσιμος και κοινοποιηθεί κλήση. Ο ορισμός της δικάσιμου μπορεί να γίνει και η κλήση για τη συζήτηση μπορεί να κοινοποιηθεί με την επιμέλεια είτε κάποιου διαδίκου, είτε της γραμματείας του δικαστηρίου. Το ίδιο εφαρμόζεται και όταν το δικαστήριο διατάζει να επαναληφθεί η συζήτηση. Σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, οι κλήσεις για συζήτηση και τα αποδεικτικά της επίδοσης συντάσσονται ατελώς. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και στην περίπτωση, που για οποιονδήποτε λόγο δεν εκδοθεί απόφαση μέσα σε οκτώ (8) μήνες από τη συζήτηση πολιτικής υπόθεσης.

2. Μόλις συμπληρωθεί το οκτάμηνο, ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Επιθεώρησης των Δικαστηρίων επιλαμβάνεται και ερευνά αν είναι δικαιολογημένη ή μη η καθυστέρηση. Όταν αυτή κριθεί δικαιολογημένη, παρέχεται στον δικαστή προθεσμία δύο (2) μηνών για τη δημοσίευση των αποφάσεων που καθυστερούν πέραν του οκταμήνου. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης, όπως και όταν παρέλθει η προθεσμία των δύο (2) μηνών που χορηγήθηκε, κατά το προηγούμενο εδάφιο, χωρίς να έχουν δημοσιευθεί οι αποφάσεις που καθυστερούν, ο δικαστής υποχρεούται να επιστρέψει τη δικογραφία, άλλως αυτή αφαιρείται αμέσως με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης αυτού. Για τις υποθέσεις αυτές ορίζεται δικάσιμος για νέα συζήτηση, υποχρεωτικός, εντός τριών (3) μηνών για τις υποθέσεις των ειδικών διαδικασιών και έξι (6) μηνών για τις υποθέσεις τακτικής διαδικασίας, από τη συμπλήρωση των παραπάνω προθεσμιών των οκτώ (8) ή των δέκα (10) μηνών.

3. Επιφυλασσομένων των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων, εάν διαπιστωθεί μετά το τέλος της συζήτησης ότι η διάσκεψη δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός ευλόγου χρόνου για λόγους ανωτέρας βίας, όπως μεταξύ άλλων αναρρωτικής άδειας δικαστικού λειτουργού, μέλους σύνθεσης του δικαστηρίου, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης μπορεί να αποφασίσει την επανάληψη της συζήτησης. Στην περίπτωση

αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων σχετικά με τον ορισμό δικασίμου, την κλήση προς συζήτηση και τα αποδεικτικά επίδοσης.»

Άρθρο 38

Το άρθρο 309 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι αποφάσεις που αποφαίνονται οριστικά σε κύρια ή παρεμπίπτουσα αίτηση δεν μπορούν μετά τη δημοσίευσή τους να ανακαλούνται από το δικαστήριο που τις εξέδωσε. Όσες δεν κρίνουν οριστικά μπορούν είτε αυτεπαγγέλτως είτε με πρόταση κάποιου διαδίκου που υποβάλλεται μόνο στη διάρκεια της συζήτησης της υπόθεσης και όχι αυτοτελώς, να ανακληθούν σε κάθε στάση της δίκης από το δικαστήριο που τις εξέδωσε εωσότου εκδοθεί οριστική απόφαση. Κατ' εξαίρεση μπορεί να υποβληθεί και αυτοτελώς αίτηση για ανάκληση της απόφασης, με την οποία το δικαστήριο έχει αναβάλει τη συζήτηση, κατ' εφαρμογή των άρθρων 249 και 250, μετά την πάροδο ενός έτους από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής.»

Άρθρο 39

Το άρθρο 339 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αποδεικτικά μέσα είναι η ομολογία, η αυτοψία, η πραγματογνωμοσύνη, τα έγγραφα, η εξέταση των διαδίκων, οι μάρτυρες, τα δικαστικά τεκμήρια και οι ένορκες βεβαιώσεις.»

Άρθρο 40

Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 342 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτόριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Κατά τη διεξαγωγή της απόδειξης ο αντίδικος εκείνου τον οποίο βαρύνει η απόδειξη έχει δικαίωμα να ανταποδείξει.»

Άρθρο 41

Η παράγραφος 2 του άρθρου 368 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το δικαστήριο οφείλει να διορίσει πραγματογνώμονες, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος και κρίνει, ότι χρειάζονται ιδιαίζουσες γνώσεις επιστήμης ή τέχνης.»

Άρθρο 42

1. Στη θέση της καταργηθείσας παραγράφου 1 του άρθρου 370 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτόριθμη παράγραφος του ίδιου άρθρου με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 270, οι πραγματογνώμονες διορίζονται με απόφαση, η οποία πρέπει να σημειώνει με ακρίβεια α) τα ονόματά τους, β) τα ζητήματα για τα οποία θα γνωμοδοτήσουν και γ) την προθεσμία κατάθεσης της γνωμοδότησης.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 370 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 370 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναριθμείται σε παράγραφο 2 και αντικαθίσταται ως εξής:

«Τους πραγματογνώμονες μπορεί να τους αντικαταστήσει για εύλογη αιτία το δικαστήριο που τους διόρισε ή ο εισηγητής, με αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.»

Άρθρο 43

1. Το άρθρο 375 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απόφαση που διορίζει ή αντικαθιστά πραγματογνώμονες γνωστοποιείται μόλις δημοσιευθεί στους διαδίκους και τους πραγματογνώμονες με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου ή του δικαστή που την έχει εκδώσει. Η παράγραφος 4 του άρθρου 227 εφαρμόζεται αναλόγως.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 383 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η γραμματεία γνωστοποιεί με κάθε πρόσφορο μέσο αμελλητί στους διαδίκους το γεγονός της κατάθεσης της γνωμοδότησης. Το ίδιο γεγονός μπορεί να γνωστοποιηθεί και με επιμέλεια οποιουδήποτε διαδίκου. Η παράγραφος 4 του άρθρου 227 εφαρμόζεται αναλόγως.»

3. Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 389 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτάριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Η έκθεση πραγματογνωμοσύνης κατατίθεται τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη δικάσιμο που έχει ορισθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 254.»

Άρθρο 44

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 393 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Συμβάσεις και συλλογικές πράξεις δεν μπορούν να αποδειχθούν με μάρτυρες εφόσον η αξία του αντικειμένου τους υπερβαίνει τα δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ. Ο περιορισμός αυτός ισχύει και για την απόδειξη πραγματικών γεγονότων αποσβεστικών ή καταργητικών της σύμβασης ή της συλλογικής πράξης.

2. Δεν επιτρέπεται η απόδειξη με μάρτυρες κατά του περιεχομένου εγγράφου, έστω και αν η αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας είναι μικρότερη από δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 394 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Όταν ο νόμος ή τα μέρη ορίζουν, ότι για τη δικαιοπραξία, την τροποποίηση ή την κατάργησή της χρειάζεται έγγραφο, είτε ως συστατικός είτε ως αποδεικτικός τύπος, η απόδειξη με μάρτυρες επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση του εδαφίου γ' της προηγούμενης παραγράφου.»

Άρθρο 45

Στο άρθρο 395 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Δεν επιτρέπεται η συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων από ανυπόστατα αποδεικτικά μέσα.»

Άρθρο 46

1. Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 397 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτάριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«1. Ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου ο διάδικος που διεξάγει απόδειξη με μάρτυρες οφείλει, είκοσι τέσσερις ώρες πριν από τη συζήτηση ή την ημέρα που ορίστηκε με την απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 254 να γνωστοποιήσει στον αντίδικο τα ονόματα των μαρτύρων που θα εξεταστούν. Η γνωστοποίηση πρέπει να περιέχει τα στοιχεία του άρθρου 118, καθώς και το όνομα, το επώνυμο, το επάγγελμα, την κατοικία και την ακριβή διεύθυνση των μαρτύρων, και μπορεί να γίνεται και με τις προτάσεις. Το ίδιο ισχύει και ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου στην περίπτωση που η απόδειξη λαμβάνει χώρα μετά την έκδοση απόφασης κατά το άρθρο 254.

2. Αφού αρχίσει η εξέταση των μαρτύρων, κανένας από τους διαδίκους δεν μπορεί να γνωστοποιήσει μάρτυρες.»

2. Στη θέση της καταργηθείσας παραγράφου 1 του άρθρου 398 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτάριθμη παράγραφος με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«1. Οι διάδικοι κλητεύουν τους μάρτυρες τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισμένη για την εξέτασή τους ημέρα. Η κλήση πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που ορίζει το άρθρο 118, καθώς και το δικαστήριο ή το δικαστή ενώπιον του οποίου θα εξεταστεί ο μάρτυρας, τον τόπο, την ημέρα και την ώρα που θα εξεταστεί.»

Άρθρο 47

1. Στη θέση της καταργηθείσας παραγράφου 5 του άρθρου 403 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτάριθμη παράγραφος με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«5. Όταν περατωθεί η εξέταση του μάρτυρα, ο λόγος του άρθρου 400 για τη μη εξέτασή του μπορεί να προταθεί σε οποιαδήποτε στάση της δίκης στον ίδιο βαθμό, εφόσον αποδεικνύεται εγγράφως.»

2. Από την μοναδική παράγραφο –μετά την τροποποίηση της πρώτης παραγράφου του άρθρου 406 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με τον ν. 2915/2001– παράγραφο του ως άνω άρθρου διαγράφεται ο αριθμός δύο (2).

3. Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 412 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτόριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Κάθε διάδικος μπορεί να παραιτηθεί από την εξέταση ενός μάρτυρα που αυτός γνωστοποίησε, εφόσον δεν άρχισε η εξέτασή του.»

Άρθρο 48

1. Στη θέση του καταργηθέντος (με το ν. 2915/2001) εβδόμου τίτλου (του δωδεκάτου κεφαλαίου του δευτέρου βιβλίου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) που αναφερόταν στο αποδεικτικό μέσο του όρκου του διαδίκου τίθεται ταυτόριθμος τίτλος που ρυθμίζει τις ένορκες βεβαιώσεις ως εξής: «ΤΙΤΛΟΣ VII. ΕΝΟΡΚΕΣ ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ».

2. Στη θέση του άρθρου 421 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που καταργήθηκε με το ν. 2915/2001 τίθεται ταυτόριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«1. Οι ένορκες βεβαιώσεις δίνονται ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή, στο εξωτερικό, ενώπιον προξένου. Η όρκιση του καταθέτοντος γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 408. Κάθε πρόσωπο που βεβαιώνει ενόρκως δίνει αυτοτελή ένορκη βεβαίωση με ποινή απαραδέκτου. Κάθε διάδικος δικαιούται να λάβει αντίγραφο της ένορκης βεβαίωσης.

2. Στις ένορκες βεβαιώσεις πρέπει να αναφέρεται το όνομα και το επώνυμο του καταθέτοντος, ο τόπος που γεννήθηκε, η ηλικία, η κατοικία, το επάγγελμά του, η σχέση που έχει με τους διαδίκους και η δίκη για την οποία δίνεται η ένορκη βεβαίωση. Στην ένορκη βεβαίωση πρέπει να αναφέρεται η πηγή της γνώσης του καταθέτοντος και ιδίως για ποιά από τα γεγονότα που καταθέτει έχει άμεση αντίληψη και ποιά γεγονότα πληροφορήθηκε από άλλα πρόσωπα ή των οποίων έλαβε γνώση από άλλα στοιχεία.

3. Δεν επιτρέπεται η απόδειξη με ένορκες βεβαιώσεις, όταν η απόδειξη με μάρτυρες αποκλείεται.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 399 έως 400 εφαρμόζονται αναλόγως και για τις ένορκες βεβαιώσεις.»

Άρθρο 49

1. Στη θέση του άρθρου 422 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που καταργήθηκε με το ν. 2915/2001 τίθεται ταυτόριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«1. Ένορκες βεβαιώσεις, μέχρι τρεις για κάθε πλευρά, προσκομίζονται με τις προτάσεις. Μέχρι τρεις επιπλέον ένορκες βεβαιώσεις από τα ίδια ή άλλα πρόσωπα μπορούν να προσκομισθούν για κάθε πλευρά με την προσθήκη των προτάσεων για την απόδειξη κατά πραγματικών ισχυρισμών που προβλήθηκαν με τις προτάσεις ή για την αντίκρουση των ενόρκων βεβαιώσεων που προσκομίσθηκαν με τις προτάσεις της άλλης πλευράς. Σε περίπτωση που σε κάθε πλευρά οι διάδικοι είναι περισσότεροι από ένας, όσοι καταθέτουν ξεχωριστές προτάσεις, δικαιούνται να προσκομίσουν μέχρι δύο (2) ένορκες βεβαιώσεις με τις προτάσεις και μια (1) συμπληρωματική με την προσθήκη.

2. Λόγοι απαραδέκτου, κατ' άρθρο 421 παράγραφοι 3 και 4, ένορκης βεβαίωσης που προσκομίσθηκε με τις προτάσεις, προβάλλονται με την προσθήκη των προτάσεων, ενώ για ένορκες βεβαιώσεις που προσκομίσθηκαν πριν από τη συζήτηση με την προσθήκη των προτάσεων, οι λόγοι αυτοί προβάλλονται προφορικά στο ακροατήριο πριν από την εξέταση των μαρτύρων και καταχωρίζονται στα πρακτικά.

3. Οι ένορκες βεβαιώσεις προσκομίζονται παραδεκτά και λαμβάνονται υπόψη μόνο αν έχουν δοθεί ύστερα από κλήτευση του αντιδίκου δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη

βεβαίωση και αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτή και όπου οι προτάσεις κατατίθενται κατά τη συζήτηση, εφόσον έχουν δοθεί το αργότερο τη δεύτερη εργάσιμη ημέρα πριν από τη συζήτηση.»

2. Στη θέση του άρθρου 423 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που καταργήθηκε με το ν.2915/2001 τίθεται ταυτάριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Ο πρόεδρος του πολυμελούς πρωτοδικείου, πριν από τη συζήτηση ή το δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 254, έπειτα από αίτηση οποιουδήποτε διαδίκου ή αυτεπαγγέλτως, μπορούν να διατάσσουν ένα ή και περισσότερα από τα πρόσωπα που έδωσαν ένορκες βεβαιώσεις να κληθούν για να δώσουν διευκρινίσεις στο δικαστήριο και στους διαδίκους. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 398, 401, 402 και 410. Η μη εμφάνιση του καλουμένου εκτιμάται ελεύθερα από το δικαστήριο.»

Άρθρο 50

1. Στο άρθρο 444 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η υφιστάμενη διάταξη αριθμείται σε παράγραφο 1 και προστίθεται δεύτερη παράγραφος ως εξής:

«1. Ιδιωτικά έγγραφα θεωρούνται και α) τα βιβλία που έμποροι και επαγγελματίες τηρούν κατά τον εμπορικό νόμο ή άλλες διατάξεις, β) τα βιβλία που δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, δικαστικοί επιμελητές, γιατροί, φαρμακοποιοί και μαίες τηρούν κατά τις ισχύουσες διατάξεις, γ) φωτογραφικές ή κινηματογραφικές αναπαραστάσεις, φωνοληψίες και κάθε άλλη μηχανική απεικόνιση.

2. Μηχανική απεικόνιση, κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου, είναι και κάθε μέσο το οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστή ή περιφερειακή μνήμη υπολογιστή, με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο, για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή ή αναπαραγωγή στοιχείων, που δεν μπορούν να διαβαστούν άμεσα, όπως επίσης και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό στο οποίο εγγράφεται οποιαδήποτε πληροφορία, εικόνα, σύμβολο ή ήχος, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό, εφόσον τα μέσα και τα υλικά αυτά προορίζονται ή είναι πρόσφορα να αποδείξουν γεγονότα που έχουν έννομη σημασία.»

2. Το άρθρο 445 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Έγγραφα ιδιωτικά, συνταγμένα σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, εφόσον η γνησιότητά τους αναγνωρίστηκε ή αποδείχθηκε, αποτελούν πλήρη απόδειξη, ότι η δήλωση που περιέχουν προέρχεται από τον εκδότη του εγγράφου, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη. Με τους ίδιους όρους αποτελούν πλήρη απόδειξη και ως προς το περιεχόμενο των δικαιοπρακτικών δηλώσεων.»

Άρθρο 51

1. Το άρθρο 447 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ιδιωτικό έγγραφο αποτελεί απόδειξη υπέρ του εκδότη μόνο αν το προσκόμισε ο αντίδικος ή αν πρόκειται για τα βιβλία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 444.»

2. Το άρθρο 448 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα βιβλία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 444, εφόσον είναι συνταγμένα σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, αποτελούν μεταξύ εμπόρων ή άλλων προσώπων υποχρεωμένων να τηρούν όμοια βιβλία πλήρη απόδειξη για όσα αναφέρονται σ' αυτά, αλλά επιτρέπεται η ανταπόδειξη. Κατά προσώπων όμως που δεν έχουν υποχρέωση να τηρούν αυτά τα βιβλία αποτελούν πλήρη απόδειξη για το μέγεθος της απαίτησης, όταν η ύπαρξή της είναι αποδεδειγμένη με άλλο τρόπο, και μόνο για ένα έτος αφότου γίνει η εγγραφή, εκτός αν ο υπόχρεος αναγνώρισε με την υπογραφή του το περιεχόμενο.

2. Τα έγγραφα που αναφέρονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 444 αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα ή πράγματα που αναγράφουν, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη.

3. Οι απεικονίσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 444 αποτελούν πλήρη απόδειξη με την επιφύλαξη του άρθρου 445.»

3. Στο άρθρο 450 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται τρίτη παράγραφος που έχει ως εξής:

«3. Το δικαστήριο σε κάθε στάση της δίκης μπορεί και αυτεπαγγέλτως να διατάζει την επίδειξη εγγράφου στις περιπτώσεις της παραγράφου 2.»

4. Η πρώτη και η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 451 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

« 1. Η επίδειξη μπορεί να ζητηθεί, εφόσον έχει την υποχρέωση αυτή ένας τρίτος, με παρεμπόδιση αγωγή, ενώ αν έχει την υποχρέωση διάδικος, και με τις προτάσεις. Αν δεν είναι υποχρεωτική η κατάθεση προτάσεων, η αίτηση για την επίδειξη υποβάλλεται με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά. Η αίτηση με την οποία ζητείται η επίδειξη εγγράφου, ή η απόφαση του δικαστηρίου κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 450, αρκεί να προσδιορίζει το είδος και το αντικείμενο του εγγράφου σε σχέση με το ειδικότερο αποδεικτέο θέμα, χωρίς να απαιτούνται άλλα εξαστομικευτικά στοιχεία του περιεχομένου του εγγράφου.

2. Σε κάθε περίπτωση που ζητείται η επίδειξη εγγράφου είτε αυτοτελώς με κύρια είτε με παρεμπόδιση αγωγή, εφαρμόζεται η διαδικασία των άρθρων 683 επ. Η προθεσμία και η άσκηση ενδίκων μέσων δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα. Το δικαστήριο που είναι αρμόδιο να δικάσει το ένδικο μέσο μπορεί με αίτηση του υποχρέου για επίδειξη του εγγράφου να αναστείλει την εκτέλεση της απόφασης, εφόσον πιθανολογείται η ευδοκίμηση του ενδίκου μέσου.»

5. Στο άρθρο 452 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται ως τέταρτη παράγραφος η ακόλουθη διάταξη:

«4. Η απόφαση με την οποία κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 450 διατάσσεται τρίτος να επιδείξει έγγραφο επιδίδεται στον τρίτο με πρωτοβουλία οποιουδήποτε διαδίκου. Μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από του επιδοθεί η απόφαση ο τρίτος οφείλει, αν κατέχει το έγγραφο, να το καταθέσει ή σε αντίθεση περίπτωση να προβεί σε αρνητική δήλωση ή να δηλώσει, ότι, αν και το κατέχει, συντρέχει σπουδαίος λόγος που δικαιολογεί τη μη επίδειξή του. Η κατάθεση του εγγράφου ή η δήλωση, γραπτή ή προφορική, γίνεται στη γραμματεία του δικαστηρίου που διέταξε την επίδειξη του εγγράφου και συντάσσεται σχετική έκθεση. Η παράλειψη της δήλωσης ή της κατάθεσης του εγγράφου εξομοιώνεται με αρνητική δήλωση. Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την αρνητική δήλωση του τρίτου κάθε διάδικος έχει δικαίωμα να την ανακόψει ενώπιον του δικαστηρίου που διέταξε την επίδειξη του εγγράφου. Η εκδίκαση της ανακοπής υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του δικαστηρίου που διέταξε την επίδειξη του εγγράφου και εφαρμόζεται η διαδικασία των άρθρων 686 επ. Η απόφαση που εκδίδεται επί της ανακοπής προσβάλλεται μόνο με ανακοπή ερημοδικίας».

6. Το άρθρο 463 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Όποιος προβάλλει ισχυρισμούς για την πλαστότητα εγγράφου είναι ταυτόχρονα υποχρεωμένος να προσκομίσει τα έγγραφα που αποδεικνύουν την πλαστότητα και να αναφέρει ονομαστικά τους μάρτυρες και τα άλλα αποδεικτικά μέσα που επικαλείται, αλλιώς οι ισχυρισμοί του είναι απαράδεκτοι.»

Άρθρο 52

1. Το άρθρο 466 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν το αντικείμενο της διαφοράς υπάγεται στο ειρηνοδικείο και αφορά απαιτήσεις καθώς και δικαιώματα επάνω σε κινητά πράγματα ή τη νομή τους και η αξία του δεν είναι μεγαλύτερη από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ, εφαρμόζονται τα άρθρα 467 έως 472.

2. Τα άρθρα 467 έως 472 εφαρμόζονται και όταν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς είναι μεγαλύτερη από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ, αν ο ενάγων δηλώσει, ότι δέχεται προς ικανοποίησή του, αντί για το αντικείμενο που ζητεί με την αγωγή, χρηματικό ποσό όχι μεγαλύτερο από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος καταδικάζεται διαζευκτικά να καταβάλει είτε το αντικείμενο που ζητείται με την αγωγή είτε την αποτίμησή του, σύμφωνα με την απόφαση που θα εκδώσει ο ειρηνοδίκης.»

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 484 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «Στο πρόγραμμα» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Στην έκθεση περιγραφής».

Άρθρο 53

1. Το άρθρο 497 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Το πρωτότυπο του ενδίκου μέσου ή η έκθεση που συντάχθηκε φυλάγονται στο αρχείο του δικαστηρίου.»

2. Στο τέλος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 498 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Ο προσδιορισμός δικασίμου, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, προκειμένου για εφέσεις κατά αποφάσεων των πολυμελών και μονομελών πρωτοδικείων που εκδικάζονται στις μεταβατικές έδρες των εφετειών της περιφέρειάς τους, γίνεται κατ' εντολήν του οικείου προέδρου εφετών από τον προϊστάμενο του πρωτοδικείου τούτου.»

3. Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 498 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων είναι εξήντα (60) ημέρες και, αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, ενενήντα (90) ημέρες πριν από τη συζήτηση, εκτός αν η συζήτηση γίνεται ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου ή του ειρηνοδικείου, οπότε η προθεσμία για την κλήτευση είναι τριάντα (30) και εξήντα (60) ημέρες αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά για τον προσδιορισμό δικασίμου ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 226.»

Άρθρο 54

1. Στη θέση του άρθρου 504 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που καταργήθηκε με το άρθρο 3 παράγραφος 15 ν. 2207/1994, τίθεται ταυτάριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«1. Όσο διαρκεί η προθεσμία της ανακοπής κατά αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ερήμην δεν μπορεί να εκτελεστεί η απόφαση. Κάθε πράξη που ενεργείται κατά τη διάρκεια της προθεσμίας της ανακοπής είναι άκυρη, επιτρέπεται όμως να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα.

2. Σε προσωρινά εκτελεστές οριστικές αποφάσεις δεν αναστέλλεται η εκτέλεση, εκτός αν πρόκειται να γίνει κατά τρίτου.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 505 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο ανακόπων υποχρεούται, με ποινή το απαράδεκτο της ανακοπής, να προκαταβάλει στη γραμματεία του δικαστηρίου κατά την κατάθεση της ανακοπής παράβολο τετρακοσίων (400) ευρώ.»

3. Στη θέση του άρθρου 506 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που καταργήθηκε με το άρθρο 3 παράγραφος 15 ν. 2207/1994, τίθεται ταυτάριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«1. Η ανακοπή που ασκήθηκε κατά το άρθρο 501 εμπρόθεσμα και νόμιμα κατά αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ερήμην έχει ως συνέπεια α) την αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης, και β) νέα συζήτηση της υπόθεσης στο δικαστήριο που έχει εκδώσει την ερήμην απόφαση. Κάθε πράξη που ενεργείται μετά την άσκηση της ανακοπής είναι άκυρη, επιτρέπεται όμως να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα.

2. Σε προσωρινά εκτελεστές αποφάσεις δεν αναστέλλεται η εκτέλεση, εκτός αν πρόκειται να γίνει κατά τρίτου.

3. Το ανασταλτικό αποτέλεσμα διαρκεί εωσότου επιδοθεί η οριστική απόφαση για την ανακοπή ή καταργηθεί με άλλο τρόπο η δίκη της ανακοπής.»

4. Το δεύτερο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του άρθρου 513 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ερήμην, έφεση επιτρέπεται εφόσον δεν συγχωρείται πλέον ανακοπή ερημοδικίας.»

Άρθρο 55

1. Στη θέση του άρθρου 515 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που καταργήθηκε με το άρθρο 3 παράγραφος 15 ν. 2207/1994, τίθεται ταυτόριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Αν η ανακοπή ερημοδικίας απορρίφθηκε, η έφεση απευθύνεται κατά της απόφασης που απέρριψε την ανακοπή, οπότε θεωρείται, ότι έχει προσβληθεί μαζί και η ερήμην απόφαση κατά της οποίας στράφηκε η ανακοπή, εφόσον δεν πέρασε η προθεσμία για να ασκηθεί έφεση κατά της απόφασης αυτής.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 518 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν δεν επιδοθεί η απόφαση, η προθεσμία της έφεσης είναι δύο (2) χρόνια και αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης που περατώνει τη δίκη.»

3. Το άρθρο 524 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στη διαδικασία της δευτεροβάθμιας δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227 παράγραφοι 3 έως και 6, 229, 230 παράγραφος 2, 233 έως και 267, 269, 270 παράγραφοι 2, 4, 6, 7 και 8 και 271 έως και 312.

2. Η προφορική συζήτηση κατά τις διατάξεις του άρθρου 270 είναι υποχρεωτική μόνο στην περίπτωση του άρθρου 528, στην οποία εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του άρθρου 270. Ειδικώς στις περιπτώσεις που δεν εφαρμόζεται το άρθρο 528 η κατάθεση των προτάσεων γίνεται έως την έναρξη της συζήτησης και η κατάθεση της προσθήκης σε αυτές έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση.

3. Τους εισαγγελείς πρωτοδικών, αν έχουν την ιδιότητα του εκκαλούντος ή του εφεσιβλήτου, εκπροσωπεί ο εισαγγελέας εφετών.»

Άρθρο 56

1. Το άρθρο 528 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ασκηθεί έφεση από το διάδικο που δικάστηκε ερήμην, η εκκαλούμενη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους λόγους. Ο εκκαλών δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προτείνει πρωτοδικώς. Στις περιπτώσεις αυτές το ίδιο δικαίωμα έχει και ο εφεσίβλητος.»

2. Στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 531 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τίθεται ταυτόριθμο άρθρο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«1. Σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος εφαρμόζονται ως προς την έφεση οι διατάξεις για την ερημοδικία του ενάγοντος. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεσιβλήτου ως προς την αντέφεση.

2. Σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεσιβλήτου ως προς την έφεση η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρών. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος ως προς την αντέφεση. Ο παριστάμενος διάδικος υποχρεούται εντός τριών (3) ημερών από τη συζήτηση να προσκομίσει, προκειμένου να ληφθούν υπόψη από το δικαστήριο, αντίγραφα και των προτάσεων του αντιδίκου του που κατατέθηκαν στην πρωτοβάθμια δίκη καθώς και τα πρακτικά και τις εκθέσεις που λήφθηκαν κατά την πρωτοβάθμια δίκη, διαφορετικά ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 229 εδάφιο α΄.»

Άρθρο 57

Το άρθρο 538 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Με αναηγήληση μπορούν να προσβληθούν οι αποφάσεις των ειρηνοδικείων, των μονομελών και πολυμελών πρωτοδικείων, των εφετείων και του Αρείου Πάγου, εφόσον δικάζει κατ' ουσίαν, σε κάθε δε περίπτωση εφόσον πρόκειται για λόγους από τους αριθμ. 10 και 11 του άρθρου 544.»

Άρθρο 58

- 1.** Στο άρθρο 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται αριθμοί 10 και 11 ως εξής:
«10) αν ουσιώδη επιρροή στην έκδοση της απόφασης άσκησε δωροληψία ή άλλη από πρόθεση παράβαση καθήκοντος του δικαστή που μετείχε στο δικαστήριο, που εξέδωσε την απόφαση, εφόσον η δωροληψία ή η παράβαση καθήκοντος αποδεικνύονται με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου, εκτός αν η τελευταία απόφαση δεν εκδόθηκε για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 525 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας,
11) αν με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαπιστώνεται παραβίαση δικαιώματος που αφορά το δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας που τηρήθηκε.»
- 2.** Στην παράγραφο 3 του άρθρου 545 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται περίπτωση «η)», η οποία έχει ως εξής:

«η) στις περιπτώσεις του άρθρου 544 αριθμ.10 και 11 από το αμετάκλητο της απόφασης, με την οποία αναγνωρίζεται η δωροληψία ή η παράβαση καθήκοντος ή από την επίδοση της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Στην τελευταία περίπτωση του άρθρου 544 αριθμ.10 η προθεσμία αρχίζει από το γεγονός που εμπόδισε την εκδίκαση της υπόθεσης ή ανέστειλε την ποινική δίωξη.»

- 3.** Η παράγραφος 4 του άρθρου 545 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Στις περιπτώσεις των εδαφίων. δ´, ε´, η´ και στ´ της παραγράφου 3, η προθεσμία δεν αρχίζει αν δεν επιδοθεί προηγουμένως η προσβαλλόμενη απόφαση, αλλιώς αρχίζει από την επίδοση μετά το αμετάκλητο ή τη γνώση των κρίσιμων εγγράφων ή της απόφασης που ανατράπηκε. Τα γεγονότα που αποτελούν την αφετηρία της προθεσμίας των εδαφίων αυτών, πρέπει να αποδεικνύονται με έγγραφο ή με δικαστική ομολογία.»

- 4.** Η παράγραφος 5 του άρθρου 545 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Αν η απόφαση δεν επιδόθηκε, η προθεσμία της αναψηλάφησης είναι τρία χρόνια από τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης απόφασης, εφόσον είναι τελεσίδικη ή ανέκκλητη, αλλιώς από την ημέρα που έγινε τελεσίδικη. Στις περιπτώσεις όμως του άρθρου 544 αριθμ. 6, 10 και 11, η αναψηλάφηση είναι απαράδεκτη, μετά την παρέλευση ενός έτους από τη δημοσίευση της αμετάκλητης απόφασης του ποινικού ή του πολιτικού δικαστηρίου ή της επίδοσης της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Η προθεσμία αυτή δεν αρχίζει πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης.»

- 5.** Στην παράγραφο 2 του άρθρου 546 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται τρίτο εδάφιο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Με τους ίδιους όρους μπορεί να ανασταλεί η ισχύς της προσβαλλόμενης απόφασης.»

- 6.** Το άρθρο 548 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στη διαδικασία της κατ' αναψηλάφηση δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227 παράγραφοι 3 έως και 6, 229, 230 παράγραφος 2, 233 έως και 269, 270 παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8, 271 έως και 312 και 524 παράγραφοι 2 και 3 έως και 534.»

Άρθρο 59

- 1.** Το άρθρο 555 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

«Δεύτερη αναίρεση από τον ίδιο διάδικο κατά της ίδιας απόφασης, ως προς το ίδιο ή άλλο κεφάλαιο, δεν επιτρέπεται.»

- 2.** Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 557 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απόφαση που εκδίδεται για την αναίρεση αυτή, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 693, δεν παράγει αποτελέσματα για τους διαδίκους, εκτός αν στηρίζεται σε υπέρβαση δικαιοδοσίας ή έλλειψη καθ' ύλην αρμοδιότητας.»

3. Το άρθρο 559 αριθμ. 10 αντικαθίσταται ως εξής:

«10) αν το δικαστήριο παρά το νόμο δέχτηκε πράγματα που έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης ως αληθινά χωρίς απόδειξη ή δεν διέταξε απόδειξη γι' αυτά.»

4. Το άρθρο 560 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων, καθώς και των αποφάσεων των πρωτοδικείων που εκδίδονται σε εφέσεις κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων, επιτρέπεται αναίρεση μόνο 1) αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών, αδιάφορο αν πρόκειται για νόμο ή έθιμο, ελληνικό ή ξένο, εσωτερικού ή διεθνούς δικαίου. Η παράβαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας αποτελεί λόγο αναίρεσης μόνο αν τα διδάγματα αυτά αφορούν την εφαρμογή των κανόνων του δικαίου ή την υπαγωγή των πραγματικών γεγονότων σ' αυτούς· ο λόγος αυτός αναίρεσης δεν μπορεί να προβληθεί σε μικροδιαφορές, 2) αν το δικαστήριο δεν συγκροτήθηκε όπως ορίζει ο νόμος ή δίκασε ειρηνοδίκης του οποίου είχε γίνει δεκτή η εξαίρεση, 3) αν το δικαστήριο είχε υπερβεί τη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων ή δεν είχε καθ' ύλην αρμοδιότητα, 4) αν παράνομα αποκλείστηκε η δημοσιότητα της διαδικασίας, 5) αν στις δίκες τις σχετικές με την εκτέλεση, το δικαστήριο, παρά το νόμο, κήρυξε ή δεν κήρυξε ακυρότητα, έκπτωση από δικαίωμα ή απαράδεκτο.»

Άρθρο 60

1. Η τρίτη παράγραφος του άρθρου 564 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αν η απόφαση δεν επιδόθηκε, η προθεσμία της αναίρεσης είναι δύο (2) χρόνια και αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης που περατώνει τη δίκη.»

2. Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 565 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν από την εκτέλεση της απόφασης πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης, της οποίας η αποκατάσταση δεν είναι εύκολη, μπορεί να διαταχθεί με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους η ολική ή εν μέρει αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον όρο παροχής ανάλογης εγγύησης ή και χωρίς εγγύηση ή να εξαρτηθεί η εκτέλεση της απόφασης από την παροχή εγγύησης από το διάδικο που έχει νικήσει. Αίτηση αναστολής μπορούν να υποβάλουν και οι διάδικοι της δίκης, στην οποία εκδόθηκε η απόφαση, που προσβάλλεται με αναίρεση υπέρ του νόμου, εφόσον η απόφαση για την αναίρεση αυτή παράγει αποτελέσματα και γι' αυτούς. Με τους ίδιους όρους μπορεί να ανασταλεί και η ισχύς της προσβαλλόμενης αναγνωριστικής απόφασης. Για την αίτηση αποφαιίνεται, συνεδριάζοντας ως συμβούλιο χωρίς υποχρεωτική κλήτευση των διαδίκων, το αρμόδιο πολιτικό τμήμα, το οποίο συγκροτείται από τρία μέλη, στα οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο εισηγητής της υπόθεσης. Η απόφαση της αναστολής μπορεί κατά τον ίδιο τρόπο να ανακληθεί με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους έως τη συζήτηση της αναίρεσης· κατόπιν επιτρέπεται μόνο κατά τη συζήτησή της.»

3. Στο τέλος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 566 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Δεν είναι αναγκαία η μνεία των πραγματικών περιστατικών με βάση τα οποία έκριναν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, όπως αυτά προκύπτουν είτε από το κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 568 επικυρωμένο αντίγραφο αυτών είτε από τα κατά την ίδια διάταξη εισαγωγικά ή άλλα δικόγραφα.»

4. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 568 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για να προσδιοριστεί δικάσιμος ο διάδικος που επισπεύδει τη συζήτηση προσάγει στη γραμματεία του Αρείου Πάγου επικυρωμένο αντίγραφο της αναίρεσης, των προσβαλλόμενων

αποφάσεων, των εισαγωγικών εγγράφων της κύριας δίκης ή των παρεμπιπτούσων δικών και των προτάσεων του ίδιου και των άλλων διαδίκων, αν είναι απαραίτητες για να διαγνωστεί η βασιμότητα των λόγων αναίρεσης που περιέχονται στο κύριο δικόγραφο ή στο πρόσθετο αναιρετήριο, καθώς επίσης και δικαστικό πληρεξούσιο. Δύο αντίγραφα των εγγράφων αυτών κατατίθενται ατελώς.»

5. Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 569 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης ως προς τα ίδια κεφάλαια της προσβαλλόμενης απόφασης και τα κεφάλαια εκείνα που αναγκαστικά συνεχονται με αυτά, ασκούνται μόνο με δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, τριάντα (30) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση της αναίρεσης, που είχε οριστεί αρχικά, εκτός αν αυτή κηρύχθηκε απαράδεκτη λόγω μη νόμιμης ή μη εμπρόθεσμης επίδοσης κλήσης στον αναιρεσείοντα. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται πριν από την ίδια προθεσμία στον αναιρεσίβλητο και τους άλλους διαδίκους. Η επίδοση μπορεί να γίνει και στον πληρεξούσιο δικηγόρο του αναιρεσιβλήτου, αν αυτός επισπεύδει τη συζήτηση. Αντίγραφα των πρόσθετων λόγων, τα οποία εκδίδονται ατελώς, αφού κατατεθούν από τον αναιρεσείοντα, παραδίδονται από το γραμματέα του Αρείου Πάγου ένα στον εισηγητή της υπόθεσης και ένα στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, μέσα στην παραπάνω προθεσμία των τριάντα (30) ημερών. Τα ίδια εφαρμόζονται και όταν τη συζήτηση επισπεύδει ο αναιρεσίβλητος ή ο άλλος διάδικος εκτός από τον αναιρεσείοντα.»

Άρθρο 61

1. Το άρθρο 571 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο εισηγητής της υπόθεσης οφείλει να συντάξει έκθεση για το παραδεκτό της αναίρεσης, καθώς και για το παραδεκτό και το βάσιμο των λόγων της και να την καταθέσει στη γραμματεία του Αρείου Πάγου οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να λάβουν γνώση του περιεχομένου της έκθεσης του εισηγητή.»

2. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 575 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα εδάφια β', γ' και δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 226 εφαρμόζονται και εδώ.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 580 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αν ο Άρειος Πάγος αναιρέσει την απόφαση για οποιονδήποτε άλλο λόγο, εκτός από εκείνους που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, μπορεί να κρατήσει την υπόθεση και να επιληφθεί της εκδίκασης αυτής, αν αυτή δεν χρήζει, κατά την κρίση του, περαιτέρω διευκρίνισης και υπολείπεται μόνο η διατύπωση του διατακτικού. Στην αντίθετη περίπτωση παραπέμπει την υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση σε άλλο δικαστήριο ισόβαθμο και ομοειδές προς εκείνο το οποίο εξέδωσε την απόφαση που αναιρέθηκε ή στο ίδιο, αν είναι δυνατή η σύνθεσή του από άλλους δικαστές. Αν όμως αναιρευθεί η απόφαση του τελευταίου τούτου δικαστηρίου, δεν γίνεται δεύτερη παραπομπή, αλλά ο Άρειος Πάγος δικάζει αυτός την ουσία της υπόθεσης και εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 581.»

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 581 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η υπόθεση συζητείται μέσα στα όρια που διαγράφονται με την αναιρετική απόφαση και αφού κατατεθούν προτάσεις κατά το εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 237, εκτός αν εφαρμόζεται άλλη ειδικότερη διάταξη.»

Άρθρο 62

Η παράγραφος 2 του άρθρου 585 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το έγγραφο της ανακοπής πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 118 έως 120, και τους λόγους της. Νέοι λόγοι μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο τριάντα (30) ημέρες πριν από τη συζήτηση, όταν πρόκειται για πολυμελές πρωτοδικείο, ή δεκαπέντε (15) ημέρες, όταν πρόκειται για μονομελές πρωτοδικείο ή ειρηνοδικείο.»

Άρθρο 63

Τα άρθρα 591 έως 681Δ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Τέταρτο Βιβλίο - Ειδικές Διαδικασίες) αντικαθίστανται και αναριθμούνται ως εξής:

ΤΕΤΑΡΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 591

1. Τα άρθρα 1 έως 590 εφαρμόζονται και στις ειδικές διαδικασίες, εκτός αν αντιβαίνουν προς τις ειδικές διατάξεις των διαδικασιών αυτών. Αν στις ειδικές αυτές διατάξεις δεν ορίζεται διαφορετικά: α) η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων είναι τριάντα (30) ημέρες και, αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, εξήντα (60) ημέρες πριν από τη συζήτηση· β) πρόσθετη παρέμβαση μπορεί να ασκηθεί και προφορικά κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο και καταχωρίζεται στα πρακτικά, ενώ η κύρια παρέμβαση, η προσεπίκληση και η ανακοίνωση ασκούνται, με ποινή απαραδέκτου, με δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί η δίκη και επιδίδεται στους διαδίκους τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από τη συζήτηση, η οποία ορίζεται υποχρεωτικά κατά την ημερομηνία συζήτησης της κύριας υπόθεσης· γ) οι προτάσεις κατατίθενται το αργότερο κατά τη συζήτηση· δ) όπου η κατάθεση προτάσεων είναι υποχρεωτική τα περιεχόμενα σε αυτές μέσα επίθεσης και άμυνας προτείνονται συνοπτικώς και προφορικά και καταχωρίζονται στα πρακτικά διαφορετικά είναι απαράδεκτα· ε) οι διάδικοι το αργότερο κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο προσάγουν όλα τα αποδεικτικά τους μέσα· στ) οι διάδικοι μπορούν έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας από τη συζήτηση να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, με την οποία αξιολογούνται οι αποδείξεις, προτείνονται ισχυρισμοί και προσκομίζονται ένορκες βεβαιώσεις, έγγραφα και γνωμοδοτήσεις κατά το άρθρο 390 μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που προτάθηκαν· και ζ) ανταγωγή, αντέφεση και πρόσθετοι λόγοι ανακοπών, τριτανακοπών, έφεσης και αναψηλάφησης ασκούνται με ποινή απαραδέκτου με δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο απευθύνονται και επιδίδεται στον αντίδικο τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από τη συζήτηση ή και με τις προτάσεις, οι οποίες στην περίπτωση αυτή κατατίθενται και επιδίδονται τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν από τη συζήτηση, η οποία ορίζεται υποχρεωτικά κατά την ημερομηνία συζήτησης της κύριας υπόθεσης.

2. Αν η υπόθεση δεν υπάγεται στη διαδικασία κατά την οποία έχει εισαχθεί, το δικαστήριο αποφαινεται γι' αυτό αυτεπαγγέλτως και διατάσσει την εκδίκασή κατά τη διαδικασία, σύμφωνα με την οποία δικάζεται.

3. Κατά την εκδίκαση της ανακοπής ερημοδικίας, της έφεσης και της αναψηλάφησης εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για την εκδίκαση της υπόθεσης, επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση που προσβάλλεται με το ένδικο μέσο. Η αναίρεση εκδικάζεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος βιβλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β Οικογενειακές διαφορές

Τίτλος Ι Υπαγόμενες διαφορές

Άρθρο 592

Κατά την ειδική διαδικασία των οικογενειακών διαφορών δικάζονται οι γαμικές διαφορές, οι διαφορές από τις σχέσεις γονέων και τέκνων και οι λοιπές οικογενειακές διαφορές που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού:

1. Οι γαμικές διαφορές αφορούν α) το διαζύγιο, β) την ακύρωση γάμου, γ) την αναγνώριση της ύπαρξης ή της ανυπαρξίας γάμου, δ) τις σχέσεις των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου, οι οποίες πηγάζουν από αυτόν, εκτός από τις υπαγόμενες στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού.

2. Οι διαφορές από τις σχέσεις γονέων και τέκνων αφορούν: α) την προσβολή της πατρότητας, β) την προσβολή της μητρότητας, γ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει σχέση γονέα και τέκνου ή γονική μέριμνα, δ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη η εκούσια αναγνώριση ενός τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του ή η εξομοίωσή του με τέκνο γεννημένο σε γάμο λόγω επιγενόμενου γάμου των γονέων του, καθώς και την προσβολή της εκούσιας αναγνώρισης, ε) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη υιοθεσία ή τη λύση της, στ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει επιτροπεία.

3. Οι λοιπές οικογενειακές διαφορές αφορούν: α) τον καθορισμό, τη μείωση ή την αύξηση της συνεισφοράς του καθενός από τους συζύγους για τις ανάγκες της οικογένειας, της διατροφής που οφείλεται λόγω γάμου, διαζυγίου ή συγγένειας, των δαπανών τοκετού και της διατροφής της άγαμης μητέρας, καθώς και της διατροφής της μητέρας από την κληρονομική μερίδα που έχει επαχθεί στο τέκνο που αυτή κυοφορεί, β) την άσκηση της γονικής μέριμνας αναφορικά με το τέκνο κατά τη διάρκεια του γάμου, και σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή όταν πρόκειται για τέκνο χωρίς γάμο των γονέων του, τη διαφωνία των γονέων κατά την κοινή άσκηση από αυτούς της γονικής τους μέριμνας, καθώς και την επικοινωνία των γονέων και των λοιπών ανιόντων με το τέκνο, γ) τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων.

4. Σε περίπτωση διαζυγίου και κατά την ίδια διαδικασία της παραγράφου 1 μπορεί να ενωθεί ή συνεκδικασθεί η απαίτηση του αναίτιου συζύγου για ηθική βλάβη.

Τίτλος ΙΙ Κοινές Διατάξεις

Άρθρο 593

1. Οι διαφορές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 592 εισάγονται μόνο με κύρια ή παρεμπόδιση αγωγή.

2. Αγωγή διατροφής κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 592 μπορεί να εισαχθεί και στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η κατοικία του ενάγοντος.

Άρθρο 594

Οι ανήλικοι που συνάπτουν γάμο και τα πρόσωπα που βρίσκονται σε επικουρική δικαστική συμπαράσταση μπορούν να ασκούν μόνοι τους τις κατά το άρθρο 592 αγωγές και να εμφανίζονται στο δικαστήριο, όταν αυτές εκδικάζονται, χωρίς τη συγκατάθεση κανενός.

Άρθρο 595

Αν το δικαστήριο, κατά τη συζήτηση αγωγής, πείθεται ότι είναι δυνατό να συμφιλιωθούν οι διάδικοι, μπορεί με αίτηση του ενός ή του άλλου διαδίκου ή αυτεπαγγέλτως, να προσπαθήσει να τους συμφιλιώσει ή να αναβάλει την περαιτέρω συζήτηση της υπόθεσης μόνο μια φορά και για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

Άρθρο 596

Στις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592, το δικαστήριο, ακόμη και αποκλίνοντας από τις διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαδικασία της απόδειξης, διατάσσει αυτεπαγγέλτως κάθε τι που κατά την κρίση του είναι απαραίτητο για την εξακρίβωση της αλήθειας των πραγματικών γεγονότων.

Άρθρο 597

Αν κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο δεν εμφανισθεί ή εμφανισθεί και δεν λάβει νόμιμο μέρος κάποιος από τους διαδίκους, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι.

Άρθρο 598

Στις διαφορές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 592, αν πεθάνει ο ένας από τους διαδίκους πριν γίνει η απόφαση αμετάκλητη, η δίκη καταργείται ως προς το κύριο αντικείμενό της. Αν η αγωγή μπορεί να ασκηθεί από τους κληρονόμους ή κατά των κληρονόμων, η δίκη διακόπτεται.

Άρθρο 599

1. Στις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 η μη προσέλευση, η παράλειψη ή η άρνηση διαδίκου να καταθέσει ή να απαντήσει στις ερωτήσεις που του υποβάλλονται ή να δηλώσει για την αλήθεια πραγματικών περιστατικών ή για τη γνησιότητα εγγράφου, όπως και η ομολογία, λαμβάνονται υπόψη σε συνδυασμό με τις άλλες αποδείξεις και εκτιμώνται ελεύθερα.
2. Στις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 δεν επιτρέπεται: 1) να εξεταστούν με όρκο οι διάδικοι, 2) να εξεταστούν ως μάρτυρες τα τέκνα τους, γνήσια, νομιμοποιημένα, θετά και αναγνωρισμένα, τα τέκνα της γυναίκας που γεννήθηκαν χωρίς γάμο, καθώς και οι σύζυγοι και οι κατιόντες τους, 3) να παραιτηθούν οι διάδικοι από την ορκοδοσία μάρτυρα ή πραγματογνώμονα.

Άρθρο 600

Στις διαφορές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 592 η προθεσμία της αναψηλάφησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 545 παράγραφος 3 εδάφια δ', ε' και στ', είναι έξι μήνες και αρχίζει από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης.

Άρθρο 601

Στις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να παραιτηθούν από τα ένδικα μέσα μόνο μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης. Η παραίτηση γίνεται με δήλωση στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση και με επίδοση αντιγράφου της έκθεσης στον αντίδικο.

Άρθρο 602

Αν η διάγνωση διαφοράς εξαρτάται, ολικά ή εν μέρει, α) από την ύπαρξη ή ανυπαρξία ή από την ακύρωση γάμου ή β) από κάποια από τις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 592, το δικαστήριο αναβάλλει, με αίτηση ή και αυτεπαγγέλτως, τη συζήτηση ωσότου εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση, σχετικά με την αγωγή αυτή. Αν δεν έχει ακόμη ασκηθεί η αγωγή αυτή, το δικαστήριο ορίζει προθεσμία για την άσκησή της. Αν η προθεσμία περάσει άπρακτη, η συζήτηση μπορεί να συνεχισθεί και ο σχετικός ισχυρισμός θεωρείται ότι δεν έχει προβληθεί.

Άρθρο 603

1. Τα ελληνικά δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία να εκδικάζουν τις διαφορές της παραγράφου 1 του άρθρου 592, αν ο ένας από τους συζύγους είναι Έλληνας, και αν ακόμη δεν έχει ούτε είχε κατοικία ή διαμονή στην Ελλάδα ή αν ήταν κατά την τέλεση του γάμου Έλληνας και απέβαλε λόγω του γάμου την ελληνική ιθαγένεια.

2. Τα ελληνικά δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία να εκδικάζουν τις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 592, αν ο πατέρας ή η μητέρα ή το τέκνο είναι Έλληνας και αν ακόμη δεν έχουν ούτε είχαν κατοικία ή διαμονή στην Ελλάδα.

3. Αν δεν υπάρχει δικαστήριο κατά τόπον αρμόδιο για να δικάσει τις διαφορές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, αρμόδια είναι τα δικαστήρια της πρωτεύουσας του κράτους.

Άρθρο 604

1. Αποτελούν δεδικασμένο που ισχύει υπέρ και εναντίον όλων, εφόσον δεν μπορούν να προσβληθούν με αναίρεση και αναψηλάφηση, αποφάσεις οι οποίες α) απαγγέλλουν ακύρωση γάμου ή διαζύγιο ή αναγνωρίζουν την ύπαρξη ή όχι έγκυρου γάμου ή απορρίπτουν τέτοιες αγωγές και β) δέχονται ή απορρίπτουν αγωγές που αφορούν διαφορές οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 592.

2. Το δεδικασμένο από τις αποφάσεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 δεν ισχύει για τον τρίτο που δεν έλαβε μέρος στη δίκη και επικαλείται για τον εαυτό του σχέση γονέα και τέκνου ή γονική μέριμνα.

Τίτλος III

Διατάξεις για τις γαμικές διαφορές

Άρθρο 605

1. Η αγωγή για την αναγνώριση της ύπαρξης ή της ανυπαρξίας ή την ακύρωση γάμου, που ασκείται από τον ένα σύζυγο, απευθύνεται κατά του άλλου και, αν αυτός έχει πεθάνει, κατά των κληρονόμων του, αλλιώς απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

2. Η αγωγή που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν ασκείται από τον εισαγγελέα ή κάποιον που έχει συμφέρον, απευθύνεται και κατά των δύο συζύγων, και αν έχει πεθάνει ο ένας κατά των κληρονόμων του, αλλιώς απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 606

1. Στις περιπτώσεις που ο εισαγγελέας μπορεί να ασκήσει την αγωγή για την ακύρωση γάμου έχει το δικαίωμα, ακόμη και αν δεν άσκησε αυτός την αγωγή, να λάβει μέρος στη δίκη έχοντας όλα τα δικαιώματα του διαδίκου.

2. Η γραμματεία του δικαστηρίου έχει την υποχρέωση να γνωστοποιεί στον εισαγγελέα του δικαστηρίου τις δικασίμους των αγωγών για την ακύρωση γάμου, όπως και τις αποφάσεις που εκδίδονται στις αγωγές αυτές. Η παράλειψη της γνωστοποίησης δεν επιφέρει ακυρότητα της διαδικασίας.

Άρθρο 607

1. Τα ελληνικά δικαστήρια δεν έχουν δικαιοδοσία να εκδικάσουν τις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 592, αν και οι δύο σύζυγοι κατά το χρόνο που ασκείται η αγωγή είναι αλλοδαποί, και αν κατά τα δίκαια της ιθαγένειας και των δύο συζύγων δεν αναγνωρίζεται στα ελληνικά δικαστήρια δικαιοδοσία να δικάσουν τη διαφορά. Τα ελληνικά δικαστήρια όμως έχουν δικαιοδοσία να δικάσουν αγωγές διαζυγίου, όταν ο γάμος είναι έγκυρος κατά το ελληνικό δίκαιο, ανυπόστατος όμως ή άκυρος κατά το δίκαιο της ιθαγένειας του συζύγου.

2. Η ισχύς των αποφάσεων των ελληνικών δικαστηρίων που δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας, έφεση, αναμηνλάφηση και αναίρεση δεν μπορεί να αμφισβητηθεί για το λόγο ότι παραβιάστηκε η διάταξη της παραγράφου 1.

Τίτλος IV

Διατάξεις για τις σχέσεις γονέων και τέκνων

Άρθρο 608

1. Στις δίκες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 592 και αφορούν την υιοθεσία, το θετό τέκνο που συμπλήρωσε το δωδέκατο έτος της ηλικίας του έχει πλήρη ικανότητα να ασκεί αυτοπροσώπως τη σχετική αγωγή, να παρίσταται αυτοπροσώπως στο δικαστήριο με την ιδιότητα του ενάγοντος ή του εναγομένου, να επιχειρεί όλες τις διαδικαστικές πράξεις και να ασκεί ή να παραιτείται από ένδικα μέσα.

2. Στις δίκες της παραγράφου 1 έχουν εφαρμογή και οι διατάξεις των άρθρων 744, 747 παράγραφος 4, 748 παράγραφοι 2 και 5 και 759 παράγραφος 3.

Άρθρο 609

1. Αν ένας διάδικος, χωρίς να έχει ειδικούς λόγους υγείας, αρνείται να υποβληθεί στις πρόσφορες ιατρικές εξετάσεις με γενικά αναγνωρισμένες επιστημονικές μεθόδους, που του επιβλήθηκαν από το δικαστήριο ως αναγκαίο αποδεικτικό μέσο για τη διαπίστωση της πατρότητας ή της μητρότητας, οι ισχυρισμοί του αντιδίκου του λογίζονται ότι έχουν αποδειχθεί.

2. Αν το δικαστήριο διατάσσει την υποβολή στις εξετάσεις της προηγούμενης παραγράφου και τρίτων που δεν είναι διάδικοι, μπορεί με την ίδια απόφασή του να απειλεί την επιβολή σ' αυτούς, για την περίπτωση που θα παρεμπόδιζαν αδικαιολόγητα τη διενέργεια των εξετάσεων με την απουσία τους κατά την ημέρα και ώρα που ορίστηκαν για το σκοπό αυτόν ή με την άρνησή τους να υποβληθούν σ' αυτές, χρηματική ποινή εκατό (100) έως πεντακοσίων (500) ευρώ.

3. Κατά τη διενέργεια των εξετάσεων των δύο προηγούμενων παραγράφων, πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα ώστε να εξασφαλίζονται πλήρως η υγεία και η αξιοπρέπεια του εξεταζομένου. Ο διάδικος ή ο τρίτος, του οποίου διατάσσεται η εξέταση, πρέπει να κληθεί δέκα (10) ημέρες πριν από τη διενέργειά της για να παραστεί σ' αυτήν.

Άρθρο 610

Αγωγή για την αναγνώριση της ύπαρξης ή μη σχέσης γονέα και τέκνου μπορεί να ασκηθεί και στον τόπο, όπου ο ενάγων έχει την κατοικία του κατά το χρόνο που ασκείται η αγωγή.

Άρθρο 611

1. Η αγωγή για την προσβολή της πατρότητας τέκνου γεννημένου σε γάμο απευθύνεται: α) αν ασκείται από τον σύζυγο της μητέρας ή έναν από τους γονείς του, κατά του τέκνου ή του ειδικού επιτρόπου του και της μητέρας του, β) αν ασκείται από το τέκνο, κατά της μητέρας και του συζύγου της, γ) αν ασκείται από τη μητέρα, κατά του τέκνου ή του ειδικού επιτρόπου του και κατά του συζύγου. Σε περίπτωση που έχει πεθάνει κάποιος από αυτούς, απευθύνεται, με

εξαίρεση την περίπτωση που πέθανε το ίδιο το τέκνο, κατά των κληρονόμων αυτού που πέθανε, αλλιώς απορρίπτεται.

2. Η αγωγή για την προσβολή της μητρότητας απευθύνεται: α) αν ασκείται από την τεκμαιρόμενη μητέρα, κατά της κυοφόρου γυναίκας και του συζύγου της, αν είναι έγγαμη, καθώς και κατά του τέκνου ή του ειδικού επιτρόπου του, β) αν ασκείται από την κυοφόρο γυναίκα, κατά της τεκμαιρόμενης μητέρας και του συζύγου της, αν είναι έγγαμη, καθώς και κατά του τέκνου.

3. Η αγωγή για την αναγνώριση της ύπαρξης ή μη ύπαρξης σχέσης γονέα και τέκνου, γονικής μέριμνας, εκούσιας αναγνώρισης ή εξομοίωσης λόγω επιγενόμενου γάμου των γονέων του ενός τέκνου που γεννήθηκε χωρίς γάμο τους με τέκνο γεννημένο σε γάμο ή ακυρότητας εκούσιας αναγνώρισης ή παρόμοιας εξομοίωσης, απευθύνεται: α) όταν την ασκεί ο ένας γονέας, κατά του άλλου γονέα και του τέκνου, β) όταν την ασκεί το τέκνο, κατά των δύο γονέων, γ) όταν την ασκεί τρίτος, κατά των δύο γονέων και του τέκνου. Σε περίπτωση που έχει πεθάνει κάποιος από αυτούς, απευθύνεται κατά των κληρονόμων του και στην περίπτωση που η αναγνώριση έγινε από τον παππού ή τη γιαγιά η αγωγή απευθύνεται και εναντίον τους, αλλιώς απορρίπτεται.

4. Η αγωγή για την προσβολή εκούσιας αναγνώρισης απευθύνεται κατά των προσώπων που συνέπραξαν σε αυτήν ή των κληρονόμων τους και όταν δεν ασκεί την αγωγή το τέκνο ή οι κατιόντες του, και κατ' αυτών, αλλιώς απορρίπτεται.

5. Η αγωγή για την αναγνώριση της ύπαρξης ή μη ύπαρξης ή ακυρότητας ή λύσης της υιοθεσίας απευθύνεται: α) όταν την ασκεί ο θετός γονέας, κατά του θετού τέκνου, β) όταν την ασκεί το θετό τέκνο, κατά του θετού γονέα, γ) όταν την ασκεί τρίτος, κατά του θετού γονέα και του θετού τέκνου. Σε περίπτωση που έχει πεθάνει κάποιος από αυτούς η αγωγή απευθύνεται κατά των κληρονόμων του, αλλιώς απορρίπτεται.

6. Η αγωγή για την αναγνώριση της ύπαρξης ή μη ύπαρξης επιτροπείας απευθύνεται, όταν την ασκεί ο επίτροπος, κατά του επιτροπευόμενου και όταν την ασκεί ο επιτροπευόμενος ή ένας τρίτος, κατά του επιτρόπου, αλλιώς απορρίπτεται.

Τίτλος V

Διατάξεις για τις λοιπές οικογενειακές διαφορές

Άρθρο 612

Οι διαφορές της παραγράφου 3 του άρθρου 592 αν ενωθούν με τις διαφορές των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 592 μπορεί να εισάγονται και στο πολυμελές πρωτοδικείο.

Άρθρο 613

Στις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 592 το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου.

Άρθρο 614

Στις διαφορές της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 592 καθιερώνεται στάδιο υποχρεωτικής προδικασίας που περιλαμβάνει την έρευνα, από όργανα της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας των συνθηκών διαβίωσης του ανήλικου και την υποβολή στο δικαστήριο, έως την ημέρα της συζήτησης, σχετικής αναλυτικής έκθεσης η οποία, στις περιπτώσεις που φέρεται στο δικόγραφο της αγωγής ότι ο ένας από τους γονείς ή το ανήλικο τέκνο παρουσιάζει ψυχικά προβλήματα, θα πρέπει να συνοδεύεται και από ψυχιατρική έκθεση. Το μονομελές ή πολυμελές δικαστήριο είναι υποχρεωμένο, κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο της αγωγής και πριν από κάθε συζήτηση να προσπαθήσει να επιλύσει συμβιβαστικά τη διαφορά, ύστερα από ακρόαση όσων από τους διαδίκους παρίστανται. Ο συμβιβασμός πρέπει να αποβλέπει στο συμφέρον του τέκνου, αλλιώς δεν δεσμεύει το δικαστήριο.

Άρθρο 615

1. Το δικαστήριο στις διαφορές της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 592 πριν από την έκδοση της απόφασής του, ανάλογα με την ωριμότητα του τέκνου, λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του. Μπορεί αν αποφασίσει τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, να ορίζει ελεύθερα το χρόνο διεξαγωγής της, χωρίς να δεσμεύεται από χρονικούς περιορισμούς.

2. Για την επικοινωνία με το τέκνο, ορίζονται, στα πρακτικά του αρμόδιου δικαστηρίου, ο χρόνος και ο τόπος της συνάντησης, καθώς και στην περίπτωση του πολυμελούς δικαστηρίου, ο δικαστής που θα επικοινωνήσει με το τέκνο. Με τα ίδια πρακτικά καλείται επίσης να παρουσιάσει το τέκνο όποιος διαμένει μαζί του. Σε περίπτωση ερημοδικίας κάποιου διαδίκου, το δικαστήριο ορίζει χρόνο επίδοσης αντιγράφου των πρακτικών στον απολειπόμενο διάδικο. Η επικοινωνία του δικαστή με το τέκνο γίνεται ιδιαίτερος και δεν επιτρέπεται να είναι παρόν σ' αυτήν άλλο πρόσωπο, εκτός αν ο δικαστής κρίνει διαφορετικά. Για το περιεχόμενο της συνομιλίας δεν συντάσσεται έκθεση.

Άρθρο 616

Με την απόφαση, με την οποία ανατίθεται η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου στον ένα γονέα, διατάσσεται αυτεπαγγέλτως και η απόδοση ή παράδοση του τέκνου σ' αυτόν, εφαρμοζομένης κατά τα λοιπά της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 950.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Περιουσιακές διαφορές

Τίτλος Ι

Υπαγόμενες διαφορές

Άρθρο 617

Κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών δικάζονται οι μισθωτικές διαφορές, οι διαφορές από οριζόντια ή κάθετη ιδιοκτησία, οι εργατικές διαφορές, οι διαφορές επαγγελματιών και οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, οι διαφορές από αμοιβές, οι διαφορές για ζημιές από αυτοκίνητα, οι διαφορές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και οι διαφορές από πιστωτικούς τίτλους:

1. Μισθωτικές διαφορές είναι οι κύριες ή παρεπόμενες διαφορές από μίσθωση κάθε είδους πράγματος ή άλλου προσοδοφόρου αντικειμένου ή από επίμορτη αγροληψία.

2. Διαφορές από οριζόντια ή κάθετη ιδιοκτησία είναι οι διαφορές ανάμεσα στους ιδιοκτήτες οριζοντίων ή καθέτων ιδιοκτησιών από τη σχέση της ιδιοκτησίας, καθώς και οι διαφορές ανάμεσα στους διαχειριστές οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας και στους ιδιοκτήτες.

3. Εργατικές διαφορές είναι α) οι διαφορές από παροχή εξαρτημένης εργασίας ή και από οποιαδήποτε άλλη αιτία με αφορμή την παροχή της εργασίας αυτής μεταξύ των εργαζομένων ή των διαδόχων τους ή εκείνων που κατά το νόμο έχουν δικαίωμα από την παροχή εργασίας τους και των εργοδοτών ή των διαδόχων τους, β) οι διαφορές από την παροχή εξαρτημένης εργασίας ή και οποιαδήποτε άλλη αιτία με αφορμή την παροχή της εργασίας αυτής μεταξύ εκείνων που εργάζονται μαζί στον ίδιο εργοδότη, γ) οι διαφορές από συλλογική σύμβαση εργασίας ή από διατάξεις που εξομοιώνονται προς διατάξεις συλλογικής σύμβασης μεταξύ εκείνων που υπάγονται στις διατάξεις αυτές ή μεταξύ αυτών και τρίτων, δ) οι παρεμπόμιστες αγωγές κατά δικονομικών εγγυητών στις δίκες που αφορούν τις διαφορές των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παρούσας παραγράφου, καθώς και ε) οι αγωγές κατά ομοδίκων των εναγομένων στις δίκες που αφορούν τις διαφορές των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παρούσας παραγράφου, εφόσον εναχθούν από κοινού ή προσεπικληθούν.

4. Διαφορές επαγγελματιών και οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης είναι α) οι διαφορές μεταξύ επαγγελματιών ή βιοτεχνών μεταξύ τους ή μεταξύ αυτών και των πελατών τους, από την παροχή εργασίας ή ειδών που αυτοί κατασκεύασαν και β) οι διαφορές μεταξύ οργανισμών

κοινωνικής ασφάλισης και των ασφαλισμένων στους οργανισμούς αυτούς ή των διαδόχων τους ή εκείνων που κατά το νόμο έχουν δικαιώματα από την ασφαλιστική σχέση.

5. Διαφορές από αμοιβές είναι α) οι διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα δικηγόρων, συμβολαιογράφων, νόμιμα διορισμένων δικολάβων, άμισθων δικαστικών επιμελητών, γιατρών, οδοντογιατρών, κτηνιάτρων, διπλωματούχων μαιών, μηχανικών και χημικών διπλωματούχων ανώτατων και ανώτερων σχολών, νόμιμα διορισμένων μεσιτών ή των καθολικών διαδόχων όλων αυτών και των πελατών τους ή των καθολικών διαδόχων τους, όπως και αν χαρακτηρίζεται η μεταξύ τους σχέση και ανεξάρτητα από το αν υπάρχει ή όχι συμφωνία για τον καθορισμό της αμοιβής ή τον τρόπο της καταβολής της, β) οι διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα διαιτητών, διαμεσολαβητών, εκτελεστών διαθήκης, κηδεμόνων σχολάζουσας κληρονομίας, διαχειριστών σε ιδιοκτησίες κατ' ορόφους ή διαχειριστών που διορίζονται από δικαστική αρχή, εκκαθαριστών εταιριών ή νομικών προσώπων ή κληρονομιών ή των καθολικών διαδόχων όλων αυτών και των προσώπων που έχουν την υποχρέωση να καταβάλουν ή των καθολικών διαδόχων τους, ανεξάρτητα από το αν υπάρχει ή όχι συμφωνία για τον καθορισμό της αμοιβής ή τον τρόπο καταβολής της και γ) οι διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα των μαρτύρων που εξετάστηκαν ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ή διαιτητών, όπως και των πραγματογνωμόνων, διαιτητών πραγματογνωμόνων, εκτιμητών, διερμηνέων, μεσεγγυούχων και φυλάκων, όπως και αν διορίστηκαν ή των καθολικών διαδόχων όλων αυτών και των προσώπων που έχουν την υποχρέωση καταβολής ή των καθολικών διαδόχων τους.

6. Διαφορές για ζημίες από αυτοκίνητα είναι οι διαφορές που αφορούν απαιτήσεις αποζημίωσης οποιασδήποτε μορφής για ζημίες που έχουν προκληθεί από αυτοκίνητο μεταξύ των δικαιούχων ή των διαδόχων τους και εκείνων που έχουν την υποχρέωση να καταβάλουν αποζημίωση ή των διαδόχων τους, όπως και απαιτήσεις από σύμβαση ασφάλισης αυτοκινήτου μεταξύ των ασφαλιστικών εταιριών και των ασφαλισμένων ή των διαδόχων τους.

7. Διαφορές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές είναι οι πάσης φύσεως διαφορές που αφορούν σε αποζημιώσεις οποιασδήποτε μορφής περιουσιακής ζημίας ή ηθικής βλάβης, που προκλήθηκε δια του τύπου ή με ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές, όπως και οι συναφείς προς αυτές αξιώσεις προστασίας της προσωπικότητας των προσβληθέντων.

8. Διαφορές από πιστωτικούς τίτλους είναι οι διαφορές από συναλλαγματικές, γραμμάτια εις διαταγήν, επιταγές, ανώνυμες ομολογίες και τοκομερίδια ομολογιακών δανείων, αποθετήρια, ενεχυρόγραφα και πιστωτικούς γενικά τίτλους για πληρωμή υποχρεώσεων, οι οποίες προκύπτουν άμεσα από τον τίτλο και αφορούν τους δικαιούχους και τους υποχρέους ή τους καθολικούς διαδόχους τους.

Τίτλος II Κοινές Διατάξεις

Άρθρο 618

Κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών, το δικαστήριο, με την επιφύλαξη των άρθρων 393 έως 395, λαμβάνει υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου.

Τίτλος III Διατάξεις για τις μισθωτικές διαφορές

Άρθρο 619

Το δικαστήριο δικαιούται να ορίσει προθεσμία για την παράδοση ή την απόδοση της χρήσης του μισθίου έως τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης.

Άρθρο 620

Αποφάσεις που αφορούν την απόδοση της χρήσης μισθίου ακινήτου εκτελούνται και κατά των υπομισθωτών, καθώς και κατά οποιουδήποτε αντλεί τα δικαιώματά του από το μισθωτή ή κατέχει το μίσθιο γι' αυτόν.

Άρθρο 621

1. Αν εξαφανισθεί απόφαση που διατάσσει παράδοση ή απόδοση της χρήσης μισθίου και η απόφαση έχει εκτελεσθεί, εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, δικαιούται να ζητήσει να επανεγκατασταθεί στο μίσθιο.

2. Η επανεγκατάσταση μπορεί να ζητηθεί με αίτηση που υποβάλλεται και με τις προτάσεις στο δικαστήριο που εξαφάνισε την απόφαση ως το τέλος της συζήτησης στο ακροατήριο ή με αγωγή που απευθύνεται προς τον ειρηνοδίκη και δικάζεται κατά την παρούσα διαδικασία, η απόφαση όμως του ειρηνοδίκη δεν προσβάλλεται με κανένα ένδικο μέσο. Η αγωγή πρέπει να ασκηθεί μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημέρα που η απόφαση, η οποία εξαφάνισε την απόφαση που διατάσσει την παράδοση ή απόδοση της χρήσης μισθίου, έγινε αμετάκλητη.

3. Η απόφαση που διατάσσει την επανεγκατάσταση εκτελείται και κατά οποιουδήποτε αντλεί τα δικαιώματά του από εκείνον κατά του οποίου διατάχθηκε η επανεγκατάσταση.

Άρθρο 622

Η καταβολή ενώπιον του ειρηνοδικείου ή του μονομελούς πρωτοδικείου έως το τέλος της συζήτησης στο ακροατήριο όλων των ληξιπρόθεσμων μισθωμάτων που οφείλονται έως την ημέρα της συζήτησης και των δικαστικών εξόδων που ορίζονται αμέσως από το δικαστή, καταργεί τη δίκη για την απόδοση της χρήσης του μισθίου για καθυστέρηση μισθωμάτων από δυστροπία. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν υπάρχει επανειλημμένη καθυστέρηση από δυστροπία.

Άρθρο 623

Η άσκηση αγωγής για την απόδοση της χρήσης μισθίου ισχύει ως καταγγελία της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

Τίτλος IV

Διατάξεις για τις εργατικές διαφορές

Άρθρο 624

1. Οι διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 617 μπορεί να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου ο εργαζόμενος παρέχει ή, σε περίπτωση λύσης της σχέσης, παρείχε την εργασία του κατά τον αμέσως πριν από τη λήξη χρόνο.

2. Στις διαφορές αυτές οι διάδικοι μπορούν να παρίστανται στο μονομελές πρωτοδικείο και στο ειρηνοδικείο αυτοπροσώπως ή με δικηγόρο ή να εκπροσωπούνται από πληρεξούσιο δικηγόρο ή οι εργαζόμενοι από άλλον εργαζόμενο που ασκεί το ίδιο είδος επαγγέλματος και οι εργοδότες από υπάλληλό τους. Οι διατάξεις των άρθρων 251 και 311 εφαρμόζονται αναλόγως. Οι διατάξεις των άρθρων 466 έως 472 δεν εφαρμόζονται.

3. Στις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μπορούν να εναγάγουν ή να εναχθούν μαζί περισσότεροι εργαζόμενοι και όταν τα δικαιώματα ή οι υποχρεώσεις τους προέρχονται μόνο από την ίδια νομική αιτία.

4. Στις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αν κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο δεν εμφανιστεί κάποιος διάδικος ή εμφανιστεί και δεν λάβει νόμιμο μέρος στη συζήτηση, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι.

Άρθρο 625

1. Στις διαφορές που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο, αναγνωρισμένα επαγγελματικά σωματεία εργαζομένων ή εργοδοτών, αναγνωρισμένες ενώσεις τους ή

επιμελητήρια έχουν το δικαίωμα 1) να ασκούν υπέρ των μελών τους τα δικαιώματα που απορρέουν από συλλογική σύμβαση ή άλλες διατάξεις που εξομοιώνονται προς διατάξεις συλλογικής σύμβασης, εκτός αν τα μέλη έχουν ρητώς εκδηλώσει την αντίθεσή τους· έχουν πάντως το δικαίωμα να παρέμβουν, 2) να παρέμβουν υπέρ διαδίκου, εφόσον είναι μέλος τους ή μέλος κάποιας από τις οργανώσεις που αποτελούν την ένωση, 3) να παρέμβουν σε κάθε δίκη που αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία μετέχουν ή διάταξης που εξομοιώνεται προς τις διατάξεις τέτοιας συλλογικής σύμβασης, για την προστασία του συλλογικού συμφέροντος που παρουσιάζει η έκβαση της δίκης.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται και στον Άρειο Πάγο.

Τίτλος V

Διατάξεις για τις διαφορές από αμοιβές

Άρθρο 626

1. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα δικηγόρων, συμβολαιογράφων, νόμιμα διορισμένων δικολάβων και άμισθων δικαστικών επιμελητών μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου είναι διορισμένοι.

2. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα γιατρών, οδοντογιατρών, κτηνιάτρων, μηχανικών και χημικών διπλωματούχων ανώτατων και ανώτερων σχολών και νόμιμα διορισμένων μεσιτών, μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου ασκούν το επάγγελμά τους.

3. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα διαιτητών, διαμεσολαβητών και διαιτητών πραγματογνωμόνων μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο του τόπου όπου έχει διεξαχθεί η διαιτησία, η διαμεσολάβηση ή η διαιτητική πραγματογνωμοσύνη.

4. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα εκτελεστών διαθήκης και εκκαθαριστών κληρονομίας μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο της κληρονομίας.

5. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα των μαρτύρων που εξετάστηκαν και των διερμηνέων που διορίστηκαν από δικαστήρια ή διαιτητές υπάγονται και στο ειρηνοδικείο της έδρας του δικαστηρίου από το οποίο εξετάστηκαν ή διορίστηκαν ή στο οποίο έχει κατατεθεί η διαιτητική απόφαση.

6. Διαφορές για τις αμοιβές, τις αποζημιώσεις και τα έξοδα των πραγματογνωμόνων που διορίστηκαν από δικαστήρια ή από διαιτητές υπάγονται και στο ειρηνοδικείο ή το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας του δικαστηρίου το οποίο τους διόρισε ή στο οποίο κατέθεσαν τη διαιτητική απόφαση.

Άρθρο 627

Το δικόγραφο της αγωγής ή η έκθεση πρέπει να περιέχει, εκτός από όσα ορίζονται στο άρθρο 216, και πίνακα που αναγράφει λεπτομερώς τις ζητούμενες αμοιβές ή τις αποζημιώσεις και τα έξοδα. Κάθε εργασία ή πράξη πρέπει να αναγράφεται χωριστά και απέναντί της ιδιαίτερος η αμοιβή ή η αποζημίωση και τα έξοδα που έχουν καταβληθεί και μετά την απαρίθμησή τους πρέπει να αναγράφεται το άθροισμα των αμοιβών ή των αποζημιώσεων και των δικαστικών εξόδων. Αν κάποιο ποσό έχει προκαταβληθεί πρέπει να αναγράφεται κάτω από το άθροισμα, να αφαιρείται και να σημειώνεται το συνολικό ποσό του οποίου η πληρωμή επιδιώκεται με την αγωγή.

Τίτλος VI

Διατάξεις για τις διαφορές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές

Άρθρο 628

Στις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 617:

1. Ορίζεται υποχρεωτικά δικάσιμος που να μην απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την κατάθεση του δικογράφου στο δικαστήριο, εκτός αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, οπότε η δικάσιμος δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από εβδομήντα πέντε (75) ημέρες από την κατάθεση του δικογράφου στο δικαστήριο. Αναβολή συζήτησης επιτρέπεται μόνο μία φορά για σπουδαίο λόγο που πρέπει να πιθανολογηθεί και δεν μπορεί να υπερβεί τις τριάντα (30) ημέρες.

2. Τα άρθρα 249, 250 και 266 δεν εφαρμόζονται.

3. Το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και ενώσεις προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα νομιμοποιούνται και αυτά να ασκούν υπέρ των προσώπων που συγκροτούν τα όργανά τους, μονοπρόσωπα ή συλλογικά, τα δικαιώματα των τελευταίων που απορρέουν από τον ν. 1178/1981, όπως ισχύει, εκτός αν οι φορείς των οργάνων έχουν ρητά εκδηλώσει την αντίθεσή τους. Σε κάθε περίπτωση, έχουν δικαίωμα να παρέμβουν υπέρ των προσώπων που συγκροτούν τα όργανά τους, όταν η αγωγή ασκήθηκε από αυτά για την προστασία των δικαιωμάτων τους, κατά τον παραπάνω νόμο. Τα πολιτικά κόμματα νομιμοποιούνται να ασκούν τα δικαιώματα τα οποία απορρέουν από τον ν. 1178/1981, όπως ισχύει, υπέρ των προσώπων που συγκροτούν τα μονομελή ή και συλλογικά όργανά τους και να παρεμβαίνουν υπέρ αυτών, όταν τα δικαιώματα αυτά ασκούνται από τα ίδια.

Τίτλος VII

Διατάξεις για τις διαφορές από πιστωτικούς τίτλους

Άρθρο 629

1. Η αγωγή για τις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 8 του άρθρου 617, πρέπει να περιέχει δήλωση με την οποία ζητείται να δικασθεί ως διαφορά από πιστωτικούς τίτλους.

2. Το αργότερο κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο πρέπει να προσάγονται υποχρεωτικά οι πιστωτικοί τίτλοι, διαφορετικά η αγωγή απορρίπτεται αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτη.

3. Στις διαφορές της παραγράφου 1 άσκηση ανταγωγής δεν επιτρέπεται και αν ασκηθεί απορρίπτεται αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτη.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 208Α, 244, 266, 267, 466 έως και 472 και 618 δεν εφαρμόζονται στις διαφορές της παραγράφου 1.

5. Η απόφαση που δέχεται ή απορρίπτει την αγωγή μπορεί να προσβληθεί με ένδικα μέσα, εκτός από ανακοπή ερημοδικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Διαταγές

Τίτλος I

Διαταγή Πληρωμής

Άρθρο 630

Κατά τις διατάξεις των άρθρων 630 έως 645 μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής για χρηματικές απαιτήσεις ή απαιτήσεις παροχής χρεογράφων, εφόσον η απαίτηση και το οφειλόμενο ποσό αποδεικνύονται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο.

Άρθρο 631

1. Η έκδοση διαταγής πληρωμής μπορεί να ζητηθεί μόνον αν η απαίτηση δεν εξαρτάται από αίρεση, προθεσμία, όρο ή αντιπαροχή και το ποσό χρημάτων ή χρεογράφων που οφείλεται είναι ορισμένο.

2. Δεν είναι δυνατό να εκδοθεί διαταγή πληρωμής, και αν εκδοθεί είναι άκυρη, αν η επίδοσή της πρέπει να γίνει σε πρόσωπο που η διαμονή του είναι άγνωστη, εκτός αν έχει αντίκλητο σύμφωνα με τα άρθρα 142 και 143.

Άρθρο 632

Αρμόδιος να εκδώσει διαταγή πληρωμής είναι για απαίτηση της αρμοδιότητας του ειρηνοδικείου ο ειρηνοδίκης και για κάθε άλλη απαίτηση ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου. Για την έκδοση διαταγής πληρωμής δεν γίνεται συζήτηση στο ακροατήριο.

Άρθρο 633

1. Η διαταγή πληρωμής εκδίδεται ύστερα από αίτηση του δικαιούχου της απαίτησης. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου και συντάσσεται κάτω από αυτήν έκθεση. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και προφορικά, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 215, μόνο στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό.

2. Η αίτηση ή η έκθεση πρέπει να περιέχει: α) όσα ορίζουν τα άρθρα 117 ή 118 και η παράγραφος 1 του άρθρου 119, β) αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής και γ) την απαίτηση και το ακριβές ποσό των χρημάτων ή των χρεογράφων με τους τυχόν οφειλόμενους τόκους των οποίων ζητείται η καταβολή.

3. Στην αίτηση πρέπει να επισυνάπτονται και όλα τα έγγραφα από τα οποία προκύπτει η απαίτηση και το ποσό της.

Άρθρο 634

Ο δικαστής αποφασίζει το ταχύτερο σχετικά με την αίτηση, χωρίς να καλέσει τον οφειλέτη, έχει όμως το δικαίωμα: α) να καλεί τον αιτούντα για να του δώσει εξηγήσεις σχετικά με την αίτηση, β) να υποδείξει στον αιτούντα τις αναγκαίες συμπληρώσεις ή διορθώσεις της αίτησης, γ) αν ο αιτών επικαλείται ιδιωτικά έγγραφα, να ζητεί βεβαίωση της υπογραφής από συμβολαιογράφο ή μάρτυρες που εξετάζονται ενώπιόν του.

Άρθρο 635

1. Ο δικαστής απορρίπτει την αίτηση: α) αν δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την έκδοση διαταγής πληρωμής, β) αν ο αιτών δεν δίνει τις εξηγήσεις που του ζήτησε ή αρνείται να συμμορφωθεί προς τις υποδείξεις για τη συμπλήρωση ή διόρθωση της αίτησής του ή για τη βεβαίωση των υπογραφών ιδιωτικών εγγράφων.

2. Η απόρριψη σημειώνεται κάτω από την αίτηση και αναφέρεται με συντομία ο λόγος της απόρριψης.

3. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης δεν αποκλείεται η άσκηση αγωγής ή η υποβολή νέας αίτησης.

Άρθρο 636

Ο δικαστής δέχεται την αίτηση κατά το μέρος που κατά την κρίση του είναι νομικά και πραγματικά βάσιμη, διατάσσει τον οφειλέτη να πληρώσει το οφειλόμενο ποσό και τον καταδικάζει στη δικαστική δαπάνη. Κατά το μέρος που η αίτηση απορρίπτεται, εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 635.

Άρθρο 637

Η διαταγή πληρωμής καταρτίζεται εγγράφως και πρέπει να περιέχει: α) το ονοματεπώνυμο του δικαστή που εκδίδει τη διαταγή πληρωμής, β) το ονοματεπώνυμο, την κατοικία και τη διεύθυνση εκείνου που ζήτησε την έκδοση της διαταγής και εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση, γ) την αιτία της πληρωμής, δ) το ποσό των χρημάτων ή των χρεογράφων που πρέπει να καταβληθεί,

ε) διαταγή πληρωμής, στ) υπόμνηση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται ότι έχει το δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 645 και ζ) υπογραφή του δικαστή.

Άρθρο 638

Η διαταγή πληρωμής επιδίδεται σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την έκδοσή της. Αν η επίδοση δεν γίνει μέσα στην προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η διαταγή πληρωμής παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Μέσα στην ίδια προθεσμία αντίγραφο της σχετικής έκθεσης επίδοσης κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, ο δικαστής του οποίου εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής. Ο αρμόδιος γραμματέας υποχρεούται να καταχωρίσει τη χρονολογία της επίδοσης στο οικείο βιβλίο δημοσιεύσεων.

Άρθρο 639

Η διαταγή πληρωμής αποτελεί τίτλο εκτελεστό. Κατ' εξαίρεση διαταγή πληρωμής που εκδόθηκε κατά προσώπου με άγνωστη διαμονή ή με διαμονή ή έδρα στο εξωτερικό δεν μπορεί να εκτελεσθεί και κάθε πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης είναι άκυρη όσο διαρκεί η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής σύμφωνα με το άρθρο 640, επιτρέπεται όμως να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 724.

Άρθρο 640

1. Ο οφειλέτης κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή πληρωμής έχει το δικαίωμα μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 645 να ασκήσει ανακοπή, η οποία απευθύνεται στο δικαστήριο, ο δικαστής του οποίου εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής. Το δικαστήριο αυτό είναι καθ' ύλην αρμόδιο να αποφασίσει και για τα προδικαστικά ζητήματα. Τα αντίγραφα των εγγράφων τα οποία αποδεικνύουν την απαίτηση παραμένουν στη γραμματεία του δικαστηρίου μέχρι την πάροδο της προθεσμίας για την άσκηση ανακοπής κατά την παρούσα παράγραφο.

2. Αν η διαφορά από την απαίτηση, για την οποία έχει εκδοθεί διαταγή πληρωμής, δικάζεται σύμφωνα με ειδική διαδικασία, η ανακοπή εκδικάζεται κατά τις διατάξεις της ειδικής αυτής διαδικασίας.

3. Η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής πληρωμής. Το δικαστήριο όμως, ο δικαστής του οποίου εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής, μπορεί, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., να χορηγήσει αναστολή με ή και χωρίς εγγύηση, ώσπου να εκδοθεί οριστική απόφαση για την ασκηθείσα ανακοπή. Η αναστολή αυτή δεν εμποδίζει την λήψη ασφαλιστικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 724.

4. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα ανακοπή ερημοδικίας ή έφεση κατά της οριστικής απόφασης, το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση που προσβάλλεται μπορεί έως τη συζήτηση της ανακοπής ερημοδικίας ή της έφεσης, μετά από αίτηση του οφειλέτη, και εφόσον πιθανολογείται η ευδοκίμηση της ανακοπής ερημοδικίας ή της έφεσης, να αναστείλει ολικά ή εν μέρει την εκτέλεση, ώσπου να εκδοθεί οριστική απόφαση, με τον όρο να δοθεί εγγύηση, η οποία ορίζεται από την απόφαση που διατάσσει την αναστολή ή και χωρίς εγγύηση. Με τις ίδιες προϋποθέσεις το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή ερημοδικίας ή την έφεση μπορεί, σε κάθε στάση της δίκης, ύστερα από αίτηση του οφειλέτη η οποία υποβάλλεται μόνο με το δικόγραφο της ανακοπής ερημοδικίας ή της έφεσης ή με τις προτάσεις, να αναστείλει την εκτέλεση σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.

5. Η δυνατότητα αναστολής της εκτέλεσης κατά την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου παρέχεται και στην περίπτωση που δεν είχε χορηγηθεί αναστολή της εκτέλεσης σύμφωνα με την παράγραφο 3.

Άρθρο 641

1. Αν η ανακοπή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και νόμιμα και οι λόγοι της είναι νόμιμοι και βάσιμοι, το δικαστήριο ακυρώνει τη διαταγή πληρωμής. Διαφορετικά απορρίπτει την ανακοπή και επικυρώνει τη διαταγή πληρωμής.

2. Αν δεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα ανακοπή, εκείνος υπέρ του οποίου έχει εκδοθεί η διαταγή πληρωμής μπορεί να επιδώσει πάλι τη διαταγή στον οφειλέτη, ο οποίος έχει το δικαίωμα να ασκήσει την ανακοπή μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από τη νέα επίδοση. Στην περίπτωση αυτή δεν χορηγείται η αναστολή εκτέλεσης που προβλέπεται από την παράγραφο 3 του προηγούμενου άρθρου. Αν περάσει άπρακτη και η παραπάνω προθεσμία, η διαταγή πληρωμής αποκτά δύναμη δεδικασμένου και είναι δυνατό να προσβληθεί μόνο με αναηλάφηση.

Άρθρο 642

1. Η επίδοση διαταγής πληρωμής διακόπτει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία.

2. Αν ακυρωθεί η διαταγή πληρωμής, η παραγραφή ή η αποσβεστική προθεσμία θεωρείται ότι έχει ανασταλεί από την επίδοση της διαταγής πληρωμής ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την ανακοπή.

Άρθρο 643

Η επίδοση της ανακοπής των άρθρων 640 και 641 και των αιτήσεων αναστολής του άρθρου 640 μπορεί να γίνει είτε στον δικηγόρο που υπέγραψε την αίτηση για την έκδοση της διαταγής πληρωμής είτε στη διεύθυνση εκείνου κατά του οποίου στρέφονται, η οποία αναφέρεται στη διαταγή πληρωμής, εκτός αν γνωστοποιηθεί με δικόγραφο μεταβολή που τυχόν έχει επέλθει.

Άρθρο 644

Για την τήρηση της προθεσμίας του άρθρου 638 και την επέλευση των συνεπειών του άρθρου 642, η επίδοση στο εξωτερικό γίνεται και θεωρείται ότι συντελέσθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 134 και 136.

Άρθρο 645

1. Η προθεσμία για την άσκηση της ανακοπής του άρθρου 640 είναι δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες αν η διαταγή πληρωμής έχει εκδοθεί κατά προσώπου που έχει την διαμονή ή την έδρα του στην Ελλάδα και εξήντα (60) ημέρες αν η διαταγή πληρωμής έχει εκδοθεί κατά προσώπου που έχει τη διαμονή ή την έδρα του στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη.

2. Σε περίπτωση επίδοσης στο εξωτερικό, για την έναρξη της προθεσμίας ανακοπής των άρθρων 640 και 641 παράγραφος 2, η επίδοση θεωρείται ότι συντελέσθηκε κατά τον χρόνο που προβλέπει το δίκαιο του κράτους της διαμονής του παραλήπτη ή κατά τον χρόνο της πραγματικής παραλαβής, η οποία αποδεικνύεται με έγγραφο ή δικαστική ομολογία.

Τίτλος II

Διαταγή απόδοσης της χρήσης μισθίου

Άρθρο 646

Κατά τις διατάξεις των άρθρων 646 έως 654 μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου, αν η μίσθωση αποδεικνύεται εγγράφως, στην περίπτωση καθυστέρησης του μισθώματος από δυστροπία, εφόσον έχει επιδοθεί με δικαστικό επιμελητή έγγραφη όχληση ένα τουλάχιστον μήνα πριν από την κατάθεση της αίτησης. Η καταβολή των μισθωμάτων εντός του μηνός, αποδεικνυόμενη εγγράφως, αποκλείει την έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου. Τούτο ισχύει μόνο μία φορά.

Άρθρο 647

Αρμόδιος για την έκδοση της διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου είναι ο ειρηνοδίκης στις περιπτώσεις που αυτός έχει αρμοδιότητα κατά το άρθρο 14 παράγραφος 1 περίπτωση β' και ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου σε κάθε άλλη περίπτωση. Η τοπική αρμοδιότητα ρυθμίζεται κατά το άρθρο 29.

Άρθρο 648

1. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 633 εφαρμόζεται αναλόγως.
2. Η αίτηση ή η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 117 ή 118, και εκείνα της παραγράφου 1 του άρθρου 119, καθώς και: α) αίτημα να εκδοθεί διαταγή απόδοσης της χρήσης του μισθίου ακινήτου και μνεία του τόπου όπου βρίσκεται με περιγραφή του, β) επίκληση του εγγράφου από το οποίο αποδεικνύεται η μίσθωση, γ) επίκληση της κατά το άρθρο 646 περίπτωσης σύμφωνα με την οποία ζητείται η απόδοση της χρήσης του μισθίου με μνεία των αναγκαίων περιστατικών, καθώς και της έκθεσης επίδοσης.
3. Στην αίτηση επισυνάπτεται το έγγραφο από το οποίο αποδεικνύεται η μίσθωση, η έκθεση επίδοσης της όχλησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο. Ο δικαστής μπορεί να καλέσει τον αιτούντα να βεβαιώσει και ενόρκως τα περιστατικά που απαιτούνται για την έκδοση της διαταγής.
4. Η διάταξη του άρθρου 634 εφαρμόζεται αναλόγως.

Άρθρο 649

1. Αν η αίτηση είναι νόμιμη και τα απαιτούμενα σε κάθε περίπτωση περιστατικά αποδεικνύονται εγγράφως, ο δικαστής εκδίδει διάταξη με την οποία υποχρεώνει τον καθ' ου να αποδώσει στον αιτούντα τη χρήση του μισθίου και τον καταδικάζει στα δικαστικά έξοδα.
2. Η διαταγή καταρτίζεται εγγράφως και περιέχει: α) το ονοματεπώνυμο του δικαστή που την εκδίδει, β) το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο και κατοικία του αιτούντος και του καθ' ου η αίτηση, γ) περιγραφή του μισθίου, δ) την αιτία της απόδοσης με έκθεση των αναγκαίων περιστατικών και μνεία της έκθεσης επίδοσης της όχλησης, ε) διαταγή απόδοσης της χρήσης του μισθίου, στ) υπόμνηση στον καθ' ου ότι μετά την πάροδο τριάντα (30) ημερών από την προς αυτόν επίδοση η διαταγή θα αποτελεί τίτλο εκτελεστό και ότι δικαιούται να ασκήσει κατ' αυτής ανακοπή μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την επίδοση και ζ) υπογραφή του δικαστή που την εξέδωσε.
3. Η διαταγή αποτελεί τίτλο εκτελεστό, αφού παρέλθουν τριάντα (30) ημέρες από την επίδοσή της στον καθ' ου. Η διαταγή εκτελείται και κατά των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 620.

Άρθρο 650

1. Ο δικαστής απορρίπτει την αίτηση: α) αν δεν συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την έκδοσή της και β) αν ο αιτών δεν δίνει τις τυχόν ζητούμενες από αυτόν εξηγήσεις ή δεν προβαίνει στις υποδεικνυόμενες συμπληρώσεις ή διορθώσεις της αίτησης ή δεν παρέχει τις τυχόν ζητούμενες από αυτόν βεβαιώσεις της υπογραφής ιδιωτικών εγγράφων ή αν, μολονότι έχει κληθεί να βεβαιώσει ενόρκως τα κατά το άρθρο 648 περιστατικά, δεν προβαίνει στη βεβαίωση αυτή.
2. Η απόρριψη της αίτησης σημειώνεται κάτω από την αίτηση με σύντομη έκθεση του λόγου.
3. Η απόρριψη της αίτησης δεν εμποδίζει την υποβολή νέας ούτε την άσκηση αγωγής.

Άρθρο 651

Ο καθ' ου η διαταγή δικαιούται να ασκήσει ανακοπή ενώπιον του καθ' ύλην αρμοδίου για την εκδίκαση της αγωγής απόδοσης του μισθίου δικαστηρίου, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15)

εργάσιμων ημερών από την επίδοση της διαταγής. Η ανακοπή εκδικάζεται ως μισθωτική διαφορά.

Άρθρο 652

Η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής. Ο δικαστής όμως που την εξέδωσε μπορεί, ύστερα από αίτηση του ανακόπτοντος, η οποία εκδικάζεται κατά τα άρθρα 686 επ., να χορηγήσει αναστολή, είτε με εγγυοδοσία υπέρ του καθ' ου η ανακοπή είτε χωρίς εγγυοδοσία, έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί της ανακοπής.

Άρθρο 653

Αν η ανακοπή ασκήθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα και οι λόγοι της είναι νόμιμοι και βάσιμοι, το δικαστήριο ακυρώνει τη διαταγή απόδοσης της χρήσης του μισθίου, διαφορετικά απορρίπτει την ανακοπή και επικυρώνει τη διαταγή.

Άρθρο 654

Οι διατάξεις των άρθρων 621 και 642 εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 64

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 686 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Η αίτηση προσδιορίζεται για συζήτηση εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την κατάθεση της.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 691 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που είχε προστεθεί με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 ν. 3327/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για την έκδοση της προσωρινής διαταγής καλούνται υποχρεωτικώς οι αντίδικοι πριν από είκοσι τέσσερις ώρες. Αν υφίσταται κίνδυνος βλάβης των δικαιωμάτων του αιτούντος, η προσωρινή διαταγή μπορεί να χορηγηθεί με την κατάθεση της αίτησης. Στην περίπτωση αυτή, ο δικαστής που χορήγησε την προσωρινή διαταγή διατάσσει να κληθούν, πριν από είκοσι τέσσερις ώρες, και οι αντίδικοι του αιτούντος για να κριθεί, εντός τριών (3) ημερών, η ανάγκη της διατήρησης της ισχύος της, εκτός αν είναι ιδιαιτέρως δυσχερής η κλήση των αντιδίκων, οπότε ο δικαστής διατάσσει διαφορετικά.»

3. Στο τέλος του άρθρου 691 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται παράγραφοι 5 και 6 που έχουν ως εξής:

«5. Αν γίνει δεκτό αίτημα για έκδοση προσωρινής διαταγής, η σχετική αίτηση ασφαλιστικών μέτρων προσδιορίζεται για συζήτηση υποχρεωτικώς εντός τριάντα (30) ημερών. Αναβολή της συζήτησης δεν επιτρέπεται, άλλως παύει αυτοδικαίως η ισχύς της προσωρινής διαταγής, εκτός εάν αυτή παραταθεί από το δικαστήριο που εκδικάζει την αίτηση.

6. Η προσωρινή διαταγή που έχει ως αντικείμενο την απαγόρευση της πραγματικής ή νομικής μεταβολής ακινήτου ή πλοίου ή αεροσκάφους επιδίδεται μαζί με την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων επί της οποίας εκδόθηκε στην αρχή, που είναι αρμόδια να τηρεί το βιβλίο κατασχέσεων ή το νηολόγιο ή το μητρώο, και εγγράφεται στο αντίστοιχο βιβλίο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 713 και 714, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.»

Άρθρο 65

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 692 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής: «Τα ασφαλιστικά μέτρα πρέπει να τελούν σε αντιστοιχία με το ασφαλιστέο δικαίωμα και δεν πρέπει να συνίστανται στην ικανοποίηση του δικαιώματος, του οποίου ζητείται η εξασφάλιση ή η διατήρηση.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 693 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παραγράφου 1 αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο, εκτός αν ο αιτών μέσα στην προθεσμία αυτή επιδώσει διαταγή πληρωμής.»

3. Στο άρθρο 693 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 4 που έχει ως εξής:

«4. Το ληφθέν ασφαλιστικό μέτρο αίρεται αυτοδικαίως για το μέλλον, αν ευδοκιμήσει αίτηση αναίρεσης του άρθρου 557 κατά της απόφασης, που το διέταξε.»

4. Το άρθρο 698 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η απόφαση που διέταξε ασφαλιστικό μέτρο ανακαλείται ολικά ή εν μέρει α) αν εκδοθεί οριστική απόφαση στη δίκη για την κύρια υπόθεση κατά εκείνου ο οποίος είχε ζητήσει το ασφαλιστικό μέτρο, β) αν εκδοθεί οριστική απόφαση που τον ωφελεί, και εκτελεστεί, γ) αν συμφωνηθεί συμβιβασμός για την κύρια υπόθεση, δ) αν περάσουν τριάντα (30) ημέρες από την κατάργηση ή περάτωση της δίκης με άλλο τρόπο.

2. Η ανάκληση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 γίνεται με αίτηση εκείνου που έχει έννομο συμφέρον, αν η κύρια υπόθεση είναι εκκρεμής, από το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί, και σε κάθε άλλη περίπτωση από το δικαστήριο που διέταξε το ασφαλιστικό μέτρο. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτηση διαδίκου που υποβάλλεται με τις προτάσεις ή το σημείωμα, να διατάξει τη διατήρηση του ασφαλιστικού μέτρου, αν κατά την κρίση του συντρέχει σπουδαίος λόγος.»

5. Το άρθρο 699 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4Ε παράγραφος 4 ν. 3388/2005, αντικαθίσταται ως εξής:

«Αποφάσεις που δέχονται ή απορρίπτον αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων ή αιτήσεις για ανάκληση ή για μεταρρύθμιση των μέτρων αυτών δεν προσβάλλονται με κανένα ένδικο μέσο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.»

Άρθρο 66

1. Η παράγραφος 5 του άρθρου 715 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 729 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

3. Το άρθρο 731 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 692, το δικαστήριο δικαιούται να διατάξει ως ασφαλιστικό μέτρο την ενέργεια, παράλειψη ή ανοχή ορισμένης πράξης, από εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση.»

4. Το άρθρο 732 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 692, το δικαστήριο δικαιούται να διατάξει ως ασφαλιστικό μέτρο και κάθε μέτρο, που κατά τις περιστάσεις είναι κατά την κρίση του πρόσφορο για την εξασφάλιση ή διατήρηση του δικαιώματος ή τη ρύθμιση κατάστασης.»

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 734 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Κατά της απόφασης του ειρηνοδικείου επιτρέπεται έφεση μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την επίδοσή της. Η έφεση δικάζεται κατά την ίδια διαδικασία, εφαρμόζεται όμως και το άρθρο 226. Η δικάσιμος για την προφορική συζήτηση της έφεσης πρέπει να ορίζεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ανάμεσα στην κλήση και τη συζήτηση να μεσολαβεί προθεσμία οκτώ (8) ημερών, αν ο καλούμενος διαμένει στην Ελλάδα και τριάντα (30) ημερών αν διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη. Αν υπάρχουν περισσότεροι ομόδικοι, από τους οποίους ορισμένοι διαμένουν στο εξωτερικό ή δεν έχουν γνωστή διαμονή πρέπει να τηρείται η προθεσμία των τριάντα ημερών.»

6. Η διάταξη του άρθρου 741 αριθμείται σε παράγραφο 1 και προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Κατά τη διαδικασία έκδοσης συναινετικού διαζυγίου εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 242.»

7. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η αίτηση υποβάλλεται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση από τη γραμματεία στο δικαστήριο και αν πρόκειται για πολυμελές πρωτοδικείο, στον πρόεδρο, για να ορίσουν δικάσιμο.»

8. Το άρθρο 749 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:
«Οι διατάξεις για διαμεσολάβηση και για απόπειρα συμβιβασμού δεν εφαρμόζονται.»

Άρθρο 67

Η παράγραφος 1 του άρθρου 782 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Όταν ο νόμος απαιτεί δικαστική απόφαση για να βεβαιωθεί ένα γεγονός με το σκοπό να συνταχθεί ληξιαρχική πράξη, η απόφαση εκδίδεται με αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον ή του εισαγγελέα από το ειρηνοδικείο της περιφέρειας του ληξίαρχου, ο οποίος θα συντάξει τη ληξιαρχική πράξη.»

Άρθρο 68

1. Το άρθρο 783 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αρμόδιο κατά το νόμο να κηρύξει και να άρει την αφάνεια, καθώς και να μεταβάλει το χρόνο της έναρξής της, είναι το ειρηνοδικείο της τελευταίας κατοικίας που είχε στην Ελλάδα εκείνος που εξαφανίστηκε και, αν δεν υπάρχει κατοικία, της τελευταίας διαμονής του στην Ελλάδα· αν δεν υπάρχει ούτε διαμονή, αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο της πρωτεύουσας του κράτους.»

2. Στο τέλος του άρθρου 786 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται τέταρτη παράγραφος με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«4. Τα μέλη της προσωρινής διοίκησης ή οι εκκαθαριστές που διορίστηκαν με δικαστική απόφαση ευθύνονται κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου μόνο για πράξεις και παραλείψεις που έλαβαν χώρα μετά την ανάληψη των καθηκόντων τους.»

3. Το άρθρο 791 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κάθε πρόσωπο, το οποίο τηρεί δημόσια βιβλία ή άλλα βιβλία, μητρώα ή αρχεία οποιασδήποτε μορφής, στα οποία κατά το νόμο καταχωρίζονται πράξεις ή αποφάσεις που έχουν σχέση με τη σύσταση, μεταβίβαση ή κατάργηση δικαιωμάτων ιδιωτικού δικαίου ή εγγράφονται ή εξαλείφονται κατασχέσεις ή εγγράφονται αγωγές ή ανακοπές ή γίνονται σημειώσεις γι' αυτές, αρνείται να ενεργήσει όπως του ζητείται, οφείλει, το αργότερο μέσα στην επόμενη από την υποβολή της αίτησης ημέρα, να σημειώσει περιληπτικά στα σχετικά βιβλία, μητρώα ή αρχεία την άρνησή του και τους λόγους της.

2. Η εκκρεμότητα που δημιουργείται με την άρνηση αίρεται με απόφαση του ειρηνοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει το πρόσωπο που τηρεί τα βιβλία, μητρώα ή αρχεία, με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

3. Η απόφαση γνωστοποιείται με επιμέλεια της γραμματείας στο πρόσωπο που τηρεί τα βιβλία, μητρώα ή αρχεία, το οποίο είναι υποχρεωμένο να ενεργήσει όπως διατάσσεται και, σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, να το σημειώσει στα σχετικά βιβλία, μητρώα ή αρχεία.

4. Η εγγραφή, σημείωση ή εξάλειψη που ενεργείται ως συνέπεια απόφασης, θεωρείται ότι έγινε από τότε που υποβλήθηκε η σχετική αίτηση στο πρόσωπο που τηρεί τα βιβλία, μητρώα ή αρχεία.

5. Αν το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αρνείται να χορηγήσει αντίγραφο, περίληψη ή πιστοποιητικό, αποφασίζει για τη χορήγηση το ειρηνοδικείο που αναφέρεται στην παράγραφο 2.»

4. Το άρθρο 795 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν υπάρχει δικαίωμα επικαρπίας και ο κύριος του πράγματος έχει δικαίωμα κατά το νόμο να ζητήσει να διαταχθεί με δικαστική απόφαση η εκμίσθωσή του ή η ανάθεση της άσκησης της επικαρπίας σε διαχειριστή, οι ενέργειες αυτές, καθώς και η άρση της άσκησης της επικαρπίας, διατάσσονται από το ειρηνοδικείο της περιφέρειας, όπου βρίσκεται το πράγμα. Τα ίδια ισχύουν και για το διορισμό, την αντικατάσταση ή την παύση του διαχειριστή.»

5. Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 826 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η σφράγιση πρόκειται να γίνει έξω από την έδρα του ειρηνοδικείου, ο ειρηνοδίκης μπορεί να διατάξει τον πρόεδρο της κοινότητας ή τον διοικητή του πλησιέστερου αστυνομικού τμήματος να ενεργήσει τη σφράγιση.»

6. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 828 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν τη σφράγιση την ενεργεί ο ειρηνοδίκης και βρεθεί η διαθήκη, την παραλαμβάνει και τη στέλνει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο αρμόδιο για τη δημοσίευσή της δικαστήριο, και αν τη σφράγιση την ενεργεί συμβολαιογράφος, υπάλληλος της γραμματείας, διοικητής του αστυνομικού τμήματος ή πρόεδρος της κοινότητας, την παραλαμβάνει και την παραδίδει χωρίς καθυστέρηση στον ειρηνοδίκη, ο οποίος τη στέλνει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο αρμόδιο για τη δημοσίευση δικαστήριο.»

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 841 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο συμβολαιογράφος, ο υπάλληλος της γραμματείας, ο διοικητής του αστυνομικού τμήματος ή ο πρόεδρος της κοινότητας που ενεργεί τη σφράγιση, την αποσφράγιση και την απογραφή, αποφασίζει προσωρινά για τις διαφορές ή δυσχέρειες που παρουσιάζονται κατά τη διενέργειά τους και η απόφασή του καταχωρίζεται στην έκθεση και εκτελείται αμέσως.»

Άρθρο 69

1. Το άρθρο 843 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος, το ειρηνοδικείο απευθύνει δημόσια πρόσκληση για την αναγγελία δικαιώματος ή απαίτησης.

2. Αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο της περιφέρειας της κατοικίας του αιτούντος ή, αν δεν έχει κατοικία, της διαμονής του.

3. Το ειρηνοδικείο της προηγούμενης παραγράφου είναι αρμόδιο και στις περιπτώσεις των άρθρων 844 παράγραφοι 1 και 2, 845 παράγραφος 1, 846, 847 παράγραφοι 3 και 4 και 848 παράγραφοι 1 και 2.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 851 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αρμόδιο να εκδώσει τη διαταγή για τη δημοσίευση της πρόσκλησης είναι το ειρηνοδικείο του τόπου πληρωμής, ο οποίος αναφέρεται στο αξιόγραφο· αν δεν αναφέρεται τόπος πληρωμής, το ειρηνοδικείο της περιφέρειας όπου είναι η κατοικία ή η έδρα του εκδότη ή, αν δεν υπάρχει κατοικία, η διαμονή. Το ίδιο ειρηνοδικείο είναι αρμόδιο και στις περιπτώσεις των άρθρων 854 παράγραφος 1, 855, 856 και 860.»

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 859 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Το ειρηνοδικείο ενώ διαρκεί η διαδικασία της πρόσκλησης δικαιούται να απαγορεύσει στον κομιστή του αξιογράφου οποιαδήποτε παροχή στην οποία περιλαμβάνεται και η παράδοση σ' αυτόν τοκομεριδίων και μερισματαποδείξεων που εκδίδονται μετά την απαγόρευση. Η απαγόρευση δεν αφορά τα τοκομερίδια και τα μερισματούγραφα που εκδόθηκαν πριν από τη δημοσίευσή της· απευθύνεται προς τον εκδότη ή και προς άλλα πρόσωπα, τα οποία μπορούν να δώσουν την παροχή και αναφέρει ότι άρχισε η διαδικασία της πρόσκλησης.

2. Η απαγόρευση μπορεί να αρθεί από το ειρηνοδικείο και αυτεπαγγέλτως.»

4. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 862 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αίτηση με κλήση προς συζήτηση επιδίδεται προσωπικά στον υπόχρεο. Η διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 143 εφαρμόζεται και εδώ.»

Άρθρο 70

1. Το άρθρο 867 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Διαφορές ιδιωτικού δικαίου μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία με συμφωνία, αν εκείνοι που τη συνομολογούν έχουν την εξουσία να διαθέτουν ελεύθερα το αντικείμενο της διαφοράς. Οι

διαφορές που αναφέρονται στις περιπτώσεις 1 έως και 5 του άρθρου 663 δεν μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία.»

2. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 869 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η συμφωνία για διαιτησία καταρτίζεται εγγράφως. Έγγραφο θεωρείται η συμφωνία και αν καταρτίστηκε με ανταλλαγή ενυπόγραφων επιστολών, τηλεγραφημάτων, τηλετυπημάτων, ενυπόγραφων τηλεομοιοτύπων ή άλλων μέσων τηλεπικοινωνίας, ιδίως ηλεκτρονικής μορφής, που καταγράφουν τη συμφωνία. Έγγραφο συμφωνία θεωρείται επίσης ότι υπάρχει, όταν το ένα μέρος επικαλείται την ύπαρξη συμφωνίας διαιτησίας σε δικόγραφο και το άλλο δεν αντιλέγει. Αν αυτοί που συνολόγησαν τη συμφωνία εμφανιστούν στους διαιτητές και λάβουν ανεπιφύλακτα μέρος στη διαιτητική διαδικασία, η έλλειψη εγγράφου θεραπεύεται.»

3. Το άρθρο 882 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το μέρος που καλεί για συζήτηση προκαταβάλλει το μισό της αμοιβής του διαιτητή ή των διαιτητών και του επιδιαιτητή, το οποίο ορίζεται στην επόμενη παράγραφο. Υποχρέωση προκαταβολής του ίδιου ποσοστού της αμοιβής έχει και κάθε άλλο μέρος, εφ' όσον με αίτημά του διευρύνεται το αντικείμενο της διαιτησίας. Το ποσό της προκαταβολής σε κάθε περίπτωση προσδιορίζεται από το διαιτητικό δικαστήριο με πράξη που καταχωρίζεται στην αίτηση ή στα πρακτικά. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ή για λόγους επιείκειας η προκαταβολή μπορεί, με την ίδια πράξη, να περιοριστεί σε ποσό μικρότερο από αυτό που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, όχι όμως κάτω από το ένα τρίτο του ποσού της αμοιβής.

2. Το ύψος της συνολικής αμοιβής διαιτητών και επιδιαιτητών υπολογίζεται σε ποσοστό της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς με βάση τον ακόλουθο πίνακα:

Για το τμήμα αξίας έως 150.000 ευρώ 15%.

Για το τμήμα αξίας 150.001 έως 500.000 ευρώ 9%.

Για το τμήμα αξίας 500.001 έως 5.000.000 ευρώ 5%.

Για το τμήμα αξίας 5.000.001 ευρώ και άνω 2,5%.

Αν το αντικείμενο της διαφοράς δεν είναι αποτιμητό σε χρήμα, η αμοιβή προσδιορίζεται από το διαιτητικό δικαστήριο κατά εύλογη κρίση. Το ποσό της αμοιβής κατά διαιτητή ή επιδιαιτητή που δεν έχει την ιδιότητα δικαστικού λειτουργού δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, εκτός αν η διαιτησία είναι διεθνής.

3. Με τη διαιτητική απόφαση γίνεται ο τελικός καθορισμός της αμοιβής και των εξόδων της διαιτησίας, στα οποία περιλαμβάνεται και η αμοιβή του γραμματέα.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ιδίως σε πολύ απλές υποθέσεις ή για λόγους επιείκειας, οι διαιτητές μπορούν να περιορίσουν την αμοιβή τους έως το μισό. Με τη διαιτητική απόφαση κατανέμεται η συνολική αμοιβή μεταξύ διαιτητών και επιδιαιτητή. Αν τα μέρη αποφασίσουν τη ματαίωση της διαιτησίας, οφείλουν να το γνωστοποιήσουν εγγράφως στους διαιτητές, οι οποίοι στην περίπτωση αυτή καθορίζουν τα έξοδα και αμοιβή μειωμένη, ανάλογη με την εργασία που είχε γίνει έως την ημέρα της ματαίωσης της διαιτησίας.

5. Η διαιτητική απόφαση ορίζει και το μέρος που θα επιβαρυνθεί με την αμοιβή και τα έξοδα, κατ' ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 176 έως 180, 183 έως 185 και 188.

Σε κάθε περίπτωση η διαιτητική απόφαση μπορεί να ορίζει ότι τα μέρη είναι υπόχρεα εις ολόκληρο για την καταβολή της αμοιβής και των εξόδων, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 480 επ. του Αστικού Κώδικα.

6. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα να προσφύγει εναντίον της διάταξης της διαιτητικής απόφασης που καθορίζει το ύψος της αμοιβής των διαιτητών και τα έξοδα ή να ζητήσει τον καθορισμό τους, αν δεν έχουν οριστεί. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε τρεις μήνες από την, κατά το άρθρο 893 παράγραφος 2, κατάθεση της απόφασης και εκδικάζεται από το μονομελές πρωτοδικείο κατά τη διαδικασία των άρθρων 678 έως 681.

7. Στους διαιτητές και στον επιδιαιτητή, αν δεν έχει ιδιότητα δικαστικού λειτουργού, καταβάλλεται ποσοστό ίσο με το ογδόντα τοις εκατό (80%) της αμοιβής τους. Το υπόλοιπο είκοσι τοις εκατό (20%) καταβάλλεται συγχρόνως στο Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών

Κτιρίων (Τα.Χ.Δι.Κ.). Εάν το αντικείμενο της διαφοράς είναι αποτιμητό σε χρήμα, η καταβολή του κατά το προηγούμενο εδάφιο ποσοστού είναι προϋπόθεση για την, κατά το άρθρο 893, κατάθεση της διαιτητικής απόφασης και την περιαφή του τύπου της εκτέλεσης. Ο περιορισμός της αμοιβής των διαιτητών ή επιδιαιτητών, δεν ισχύει σε διεθνείς διαιτησίες.

8. Διεθνής κατά την έννοια του παρόντος άρθρου είναι η διαιτησία όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 ν. 2735/1999.»

Άρθρο 71

Το άρθρο 882Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αμοιβή δικαστικού λειτουργού ως μοναδικού διαιτητή ή επιδιαιτητή, κατανεμόμενη κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, δεν μπορεί να υπερβαίνει το οκτώ τοις εκατό (8%) επί της μέχρι 150.000 ευρώ αξίας του αντικειμένου της διαφοράς, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 8 έως 11, το τέσσερα τοις εκατό (4%) επί του επιπλέον και μέχρι 500.000 ευρώ τμήματος της αξίας αυτής, το δύο τοις εκατό (2%) επί του περαιτέρω και μέχρι 5.000.000 ευρώ τμήματος αυτής και το ένα τοις εκατό (1%) επί του επιπλέον τμήματος της αξίας. Αν το αντικείμενο της διαφοράς δεν είναι αποτιμητό σε χρήμα, η αμοιβή του δικαστικού λειτουργού καθορίζεται από αυτόν, όχι όμως άνω του ορίου των 50.000 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή, καθώς και όταν ο καθορισμός της αμοιβής στηρίζεται σε αποτίμηση του αντικειμένου της διαφοράς από το διαιτητή ή επιδιαιτητή, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 6 του προηγούμενου άρθρου 882. Το ποσό της αμοιβής διπλασιάζεται αν ο δικαστικός λειτουργός έχει βαθμό προέδρου εφετών, εφέτη, εισαγγελέα ή αντεισαγγελέα εφετών, παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τριπλασιάζεται αν έχει βαθμό Αρεοπαγίτη ή Συμβούλου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άνω, δεν μπορεί όμως να υπερβεί το ποσό των 100.000 ευρώ.

2. Από το ποσό της αμοιβής ο δικαστικός λειτουργός λαμβάνει ποσοστό 50%, 25% καταβάλλεται συγχρόνως σε ειδικό λογαριασμό του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (Τα.Χ.Δι.Κ.), το δε υπόλοιπο 25% κατατίθεται σε έντοκο λογαριασμό που περιέρχεται σε κοινό ταμείο που τηρείται από τον οικείο πρόεδρο ή εισαγγελέα, ο οποίος τον Ιανουάριο κάθε τρίτου έτους κατανέμει το σύνολο των ποσών και των τόκων των δύο προηγούμενων ετών στους δικαστές ή τους εισαγγελείς που υπηρέτησαν στο δικαστήριο ή την εισαγγελία, κατά τα εν λόγω δύο προηγούμενα έτη, ανάλογα με τη διάρκεια της υπηρεσίας τους κατά τη διετία αυτή. Εάν το αντικείμενο της διαφοράς είναι αποτιμητό σε χρήμα, η καταβολή των κατά το προηγούμενο εδάφιο ποσοστών είναι προϋπόθεση για την κατά το άρθρο 893 κατάθεση της διαιτητικής απόφασης και την περιαφή του τύπου της εκτέλεσης. Στην κατά την παρούσα παράγραφο διανομή μετέχουν και όσοι δεν έχουν συμπληρώσει την κατά το άρθρο 871 Α, παράγραφος 2, εδάφιο β', πενταετία. Η πρώτη κατανομή μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος θα γίνει τον Ιανουάριο του 1998. Αντί της κατανομής το ποσοστό του 25% μπορεί, με απόφαση της Ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, να διατίθεται, εν όλω ή εν μέρει, για σκοπούς συνδεδεμένους με τη λειτουργία του δικαστηρίου ή για την αρωγή αναξιοπαθόντων δικαστικών λειτουργών και υπαλλήλων.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 3, 4, 5, 7 εδάφιο 3 και της παραγράφου 8 του προηγούμενου άρθρου 882, εκτός από τη διάταξη του εδαφίου β' της παραγράφου 4, εφαρμόζονται αναλόγως και στη διαιτητική αμοιβή δικαστικών λειτουργών.»

Άρθρο 72

1. Το άρθρο 889 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν τα μέρη δεν συμφώνησαν διαφορετικά, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, με αίτημα ενός μέρους, να διατάξει τα ασφαλιστικά μέτρα που θεωρεί αναγκαία σχετικά με το αντικείμενο της διαφοράς. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να υποχρεώσει οποιοδήποτε μέρος σε εγγυοδοσία σχετικά με αυτά τα μέτρα.

2. Το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί, μετά από αίτηση ενός μέρους, να επιβάλει το ασφαλιστικό μέτρο που διατάχθηκε κατά την παράγραφο 1, εκτός αν έχει ήδη επιληφθεί το δικαστήριο μετά από αίτηση για την επιβολή αντίστοιχου ασφαλιστικού μέτρου.

3. Η κατά την παράγραφο 2 απόφαση του δικαστηρίου ανακαλείται ή μεταρρυθμίζεται, κατά τις διατάξεις των άρθρων 682 επ. για τα ασφαλιστικά μέτρα.

4. Αν διατάχθηκε ασφαλιστικό μέτρο από το αρμόδιο δικαστήριο εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη του άρθρου 693 και ο αιτών είναι υποχρεωμένος να προκαλέσει την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία.»

2. Το άρθρο 898 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αρμόδιο να δικάσει την αγωγή ακύρωσης είναι το εφετείο στην περιφέρεια του οποίου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση. Η αγωγή εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 670 έως και 672, 675 και 676. Αίτηση αναίρεσης προσδιορίζεται για συζήτηση μέσα σε τρεις μήνες από την επίσπευση του προσδιορισμού.»

Άρθρο 73

1. Στο άρθρο 899 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται τέταρτη και πέμπτη παράγραφοι ως εξής:

«4. Κανείς δεν μπορεί να δημιουργήσει λόγο ακύρωσης διαιτητικής απόφασης από τις δικές του πράξεις ή από πράξεις προσώπων που ενεργούν στο όνομά του, εκτός αν πρόκειται για λόγους που αφορούν τη δημόσια τάξη.

5. Είναι απαράδεκτος λόγος ακύρωσης που, αν και ήταν γνωστός στον αντίστοιχο διάδικο, δεν προβλήθηκε από αυτόν μέχρι την τελευταία συζήτηση στο διαιτητικό δικαστήριο, εκτός αν πρόκειται α) για σφάλμα που προκύπτει από την ίδια τη διαιτητική απόφαση και β) για ζήτημα που αφορά τη δημόσια τάξη.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 901 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αγωγή εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 670 έως και 672, 675 και 676.»

Άρθρο 74

1. Το άρθρο 912 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα ανακοπή ερημοδικίας ή έφεση κατά της απόφασης που κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή σύμφωνα με τα άρθρα 908 ή 910 μπορεί έως τη συζήτηση στο ακροατήριο της ανακοπής ερημοδικίας ή της έφεσης να διαταχθεί, αν το ζητήσει ο διάδικος που νικήθηκε, και εφόσον πιθανολογείται η ευδοκίμηση της ανακοπής ερημοδικίας ή της έφεσης, να ανασταλεί ολικά ή εν μέρει η εκτέλεση, ώσπου να εκδοθεί οριστική απόφαση, με τον όρο να δοθεί εγγύηση, η οποία ορίζεται από την απόφαση που διατάζει την αναστολή ή και χωρίς εγγύηση.

2. Την αναστολή της παραγράφου 1 διατάζει το δικαστήριο, το οποίο εξέδωσε την απόφαση που προσβάλλεται. Η αίτηση συζητείται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Κατά τη συζήτηση καλείται υποχρεωτικά ο αντίδικος του αιτούντος.»

2. Το άρθρο 913 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή ερημοδικίας ή την έφεση μπορεί, σε κάθε στάση της δίκης, ύστερα από αίτηση του διαδίκου, η οποία υποβάλλεται μόνο με το δικόγραφο της ανακοπής ερημοδικίας ή της έφεσης ή με τις προτάσεις, να κηρύξει στις περιπτώσεις των άρθρων 908 και 910 προσωρινά εκτελεστή την απόφαση που προσβάλλεται, να διατάξει τα μέτρα που ορίζει το άρθρο 911, να αναστείλει την εκτέλεση κατά το άρθρο 912 ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση κατά το ίδιο άρθρο. Οι διατάξεις του άρθρου 909 εφαρμόζονται και εδώ.

2. Το δικαστήριο μπορεί σε κάθε στάση της δίκης να ανακαλεί τις αποφάσεις της παραγράφου 1, ώσπου να εκδοθεί οριστική απόφαση, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, που υποβάλλεται με τις προτάσεις και όχι αυτοτελώς και, όταν δεν κατατίθενται προτάσεις, και με προφορική αίτηση που καταχωρίζεται στα πρακτικά.»

Άρθρο 75

1. Τα τρία τελευταία εδάφια του άρθρου 924 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«Όποιος επισπεύδει αναγκαστική εκτέλεση, έχει υποχρέωση να διορίσει, με την επιταγή που κοινοποιείται σε εκείνον κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση, αντίκλητο που να κατοικεί στην περιφέρεια του πρωτοδικείου του τόπου της εκτέλεσης. Αν δεν οριστεί αντίκλητος, αντίκλητος είναι ο δικηγόρος που υπέγραψε την επιταγή. Στον αντίκλητο μπορούν να γίνουν όλες οι επιδόσεις και οι προσφορές που αφορούν την εκτέλεση.»

2. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον, οι οποίες αφορούν την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου, τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης ή την απαίτηση, ασκούνται μόνο με ανακοπή που εισάγεται στο ειρηνοδικείο, αν ο εκτελεστός τίτλος, στον οποίο βασίζεται η εκτέλεση είναι απόφαση του ειρηνοδικείου, διαταγή του ειρηνοδίκη ή άλλος εκτελεστός τίτλος για διαφορά καθ' ύλην αρμοδιότητας ειρηνοδικείου, και στο μονομελές πρωτοδικείο σε κάθε άλλη περίπτωση.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι ισχυρισμοί που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης πρέπει να αποδεικνύονται παραχρήμα, με έγγραφο ή δικαστική ομολογία, αλλιώς απορρίπτονται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτοι.»

Άρθρο 76

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 946 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Αν ο οφειλέτης δεν εκπληρώνει την υποχρέωσή του να επιχειρήσει πράξη που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχειρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούληση του οφειλέτη, το δικαστήριο τον καταδικάζει να εκτελέσει την πράξη και στην περίπτωση που δεν την εκτελέσει τον καταδικάζει αυτεπαγγέλτως σε χρηματική ποινή έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ υπέρ του δανειστή και σε προσωπική κράτηση έως ένα έτος.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 947 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως ακολούθως:

«1. Όταν ο οφειλέτης έχει υποχρέωση να παραλείψει ή να ανεχθεί πράξη, το δικαστήριο, για την περίπτωση που παραβεί την υποχρέωσή του, απειλεί για κάθε παράβαση χρηματική ποινή έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ υπέρ του δανειστή και προσωπική κράτηση έως ένα έτος. Αν η απειλή της χρηματικής ποινής και της προσωπικής κράτησης δεν περιέχεται στην απόφαση που καταδικάζει τον οφειλέτη να παραλείψει ή να ανεχθεί πράξη, απαγγέλλεται από το μονομελές πρωτοδικείο. Το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο να βεβαιώσει την παράβαση και να καταδικάσει στη χρηματική ποινή και στην προσωπική κράτηση. Στην τελευταία περίπτωση, δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 670 έως 676.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 950 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως ακολούθως:

«Με την απόφαση που διατάσσεται η απόδοση ή παράδοση τέκνου καταδικάζεται ο γονέας που έχει το τέκνο να εκτελέσει αυτή την πράξη και με την ίδια απόφαση, για την περίπτωση που δεν την εκτελέσει, απαγγέλλεται αυτεπαγγέλτως χρηματική ποινή έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ υπέρ του αιτούντος την απόδοση ή παράδοση και σε προσωπική κράτηση έως ένα έτος. Αν το τέκνο δεν βρεθεί, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 861 έως 866.»

4. Στο τέλος του άρθρου 950 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται ως παράγραφος 3 αυτού η ακόλουθη διάταξη:

«3. Κατά την επικύρωση από το δικαστήριο της κατ' άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα συμφωνίας των συζύγων, με την οποία ρυθμίζεται η επιμέλεια των τέκνων, διατάσσεται αυτεπαγγέλτως και η απόδοση ή παράδοση του τέκνου στον γονέα που ανατίθεται η επιμέλεια και εφαρμόζεται κατά τα λοιπά η πρώτη παράγραφος του παρόντος άρθρου. Ως προς τη ρυθμιζόμενη με την ίδια συμφωνία επικοινωνία με το τέκνο εφαρμόζεται αναλόγως η δεύτερη παράγραφος του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 77

1. Το άρθρο 952 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν με την κατάσχεση που έχει επιβληθεί δεν ικανοποιείται ή αν πιθανολογείται ότι με την κατάσχεση δεν μπορεί να ικανοποιηθεί εντελώς η απαίτηση του δανειστή, μπορεί με αίτηση του δανειστή να υποχρεωθεί ο οφειλέτης, κατά τη διαδικασία των άρθρων 861 έως 866, να υποβάλει αναλυτικό κατάλογο όλων των περιουσιακών του στοιχείων με ακριβή αναφορά του τόπου όπου ευρίσκονται. Ως προς τις απαιτήσεις θα πρέπει να αναφέρονται η νομική αιτία, το αντικείμενο, ο οφειλέτης, οι τυχόν εξασφαλίσεις και τα τυχόν υπάρχοντα αποδεικτικά μέσα. Από τον κατάλογο θα πρέπει να προκύπτουν επίσης οι απαλλοτριώσεις από χαριστική αιτία, καθώς και οι εν γένει απαλλοτριώσεις προς συνδεδεμένα με τον οφειλέτη πρόσωπα που έλαβαν χώρα την τελευταία πενταετία πριν από την υποβολή της αίτησης με εξαίρεση αυτές που έγιναν από ηθική υποχρέωση και είναι μικρής αξίας. Ο οφειλέτης θα πρέπει να βεβαιώνει συνάμα με όρκο, ότι ο κατάλογος περιέχει όλα τα περιουσιακά στοιχεία του, καθώς και τις ως άνω απαλλοτριώσεις, ότι δεν παραλείπει κανένα στοιχείο και ότι έκανε κάθε προσπάθεια για να εξακριβώσει όλα τα περιουσιακά του στοιχεία.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 953 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Εξαιρούνται από την κατάσχεση α) τα πράγματα της προσωπικής χρήσης του οφειλέτη και της οικογένειάς του, και ιδίως ρούχα, κλινοστρώματα, έπιπλα, εφόσον τα πράγματα αυτά είναι απαραίτητα για τις στοιχειώδεις ανάγκες της διαβίωσής τους, β) τρόφιμα και καύσιμη ύλη, απαραίτητα στον οφειλέτη και την οικογένειά του για τρεις μήνες, γ) τα παράσημα και τα αναμνηστικά αντικείμενα, τα χειρόγραφα και τα επαγγελματικά βιβλία, δ) βιβλία, μουσικά όργανα, εργαλεία τέχνης που προορίζονται για την επιστημονική ή καλλιτεχνική και γενικότερα την πνευματική μόρφωση και ανάπτυξη του οφειλέτη ή της οικογένειάς του, ε) χρηματικά ποσά, που βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη μέχρι του ποσού των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.»

Άρθρο 78

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται δημόσια ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση, ο οποίος ορίστηκε για τον πλειστηριασμό. Ο πλειστηριασμός γίνεται με την υποβολή γραπτών και ενσφράγιστων προσφορών και στη συνέχεια διαδοχικών προφορικών προσφορών κατά την παράγραφο 3.

2. Ο πλειστηριασμός γίνεται στο κατάστημα του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου έγινε η κατάσχεση εργάσιμη ημέρα Τετάρτη. Αν τα κατασχεμένα πράγματα βρίσκονται στην περιφέρεια περισσότερων ειρηνοδικείων, ο πλειστηριασμός γίνεται στο κατάστημα του ειρηνοδικείου, που ορίζει ο δικαστικός επιμελητής με την κατασχετήρια έκθεση.

3. Οι γραπτές και ενσφράγιστες προσφορές, που με ποινή ακυρότητας δεν πρέπει να περιλαμβάνουν αίρεση ή όρο, είναι ανέκκλητες και υποβάλλονται, μαζί με την εγγύηση του άρθρου 965 παράγραφος 1 και το τυχόν πληρεξούσιο του άρθρου 1003 παράγραφος 2, στον υπάλληλο του πλειστηριασμού είτε στο γραφείο του την αμέσως προηγούμενη εργάσιμη ημέρα του πλειστηριασμού κατά τις ώρες 9 το πρωί ως 2 το απόγευμα, με σύνταξη σχετικής πράξης,

είτε την ημέρα του πλειστηριασμού στον τόπο του από τις 4 έως τις 5 το απόγευμα, οπότε καταχωρίζονται στην έκθεση του πλειστηριασμού. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει κατά την έναρξη του πλειστηριασμού να καταχωρίσει στην έκθεσή του τα στοιχεία ταυτότητας των πλειοδοτών, που έχουν ήδη καταθέσει προσφορές, και τις εγγυήσεις τους. Στις 5 το απόγευμα και εφόσον δεν υπάρχει άλλος πλειοδότης, ο οποίος αναμένει να καταθέσει προσφορά, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού κηρύσσει περαιωμένη τη διαδικασία συγκέντρωσης των προσφορών και αμέσως μετά προβαίνει δημόσια στην αποσφράγιση τους, καταχωρίζοντας το περιεχόμενό τους στην έκθεσή του. Αν υποβλήθηκε μία μόνο γραπτή προσφορά, τα πράγματα που πλειστηριάζονται κατακυρώνονται στο μοναδικό πλειοδότη, ακόμα και αν δεν παρευρίσκεται στον τόπο του πλειστηριασμού. Αν υποβλήθηκαν δύο ή περισσότερες γραπτές προσφορές ο πλειστηριασμός συνεχίζεται μέσω της υποβολής προφορικών προσφορών μόνο μεταξύ των δύο πλειοδοτών που προσέφεραν τη μεγαλύτερη τιμή με τις γραπτές προσφορές. Στην περίπτωση που: α) δύο ή περισσότεροι πλειοδότες κατέθεσαν γραπτές προσφορές με ίση μεγαλύτερη τιμή, η διαδικασία των προφορικών προσφορών συνεχίζεται μεταξύ αυτών, β) η γραπτή προσφορά με τη μεγαλύτερη τιμή είναι μία, και δύο ή περισσότεροι πλειοδότες έχουν καταθέσει ίσες γραπτές προσφορές με την αμέσως χαμηλότερη τιμή στη διαδικασία των προφορικών προσφορών, μετέχουν και οι πλειοδότες αυτοί. Οι προφορικές προσφορές υποβάλλονται αμέσως μετά προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος μετά την ολοκλήρωσή τους προβαίνει στην κατακύρωση. Η κατακύρωση γίνεται προς τον πλειοδότη που προσφέρει τη μεγαλύτερη τιμή, αφού πρώτα γίνει τρεις φορές πρόσκληση για μεγαλύτερη προφορική προσφορά. Αν δεν υπάρξει προφορική προσφορά τα πράγματα που πλειστηριάζονται κατακυρώνονται σε όποιον υπέβαλε τη γραπτή προσφορά με τη μεγαλύτερη τιμή, ακόμα και αν δεν παρευρίσκεται στον τόπο του πλειστηριασμού. Σε περίπτωση ίσων γραπτών προσφορών με τη μεγαλύτερη τιμή, χωρίς να υποβληθεί προφορική προσφορά, ο υπάλληλος επί του πλειστηριασμού διενεργεί αμέσως κλήρωση, από την οποία αναδεικνύεται ο υπερθεματιστής.»

2. Οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναριθμούνται σε παραγράφους 4, 5 και 6 του ίδιου άρθρου.

3. Το άρθρο 963 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Την ημέρα του πλειστηριασμού και αμέσως πριν αυτός αρχίσει, πρέπει να γίνεται κήρυξη από κήρυκα στον τόπο του πλειστηριασμού και αυτό να αναφερθεί στην έκθεση του πλειστηριασμού.»

Άρθρο 79

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 965 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Η πλειοδοσία γίνεται με βάση την τιμή της πρώτης προσφοράς. Δεν μπορούν να πλειοδοτήσουν ο οφειλέτης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού και οι υπάλληλοί του. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει, αν προβληθεί αντίρρηση από τον επισπεύδοντα ή τον καθ' ου η εκτέλεση ή από οποιονδήποτε πλειοδότη, να αποκλείσει από την πλειοδοσία κάθε πρόσωπο εις βάρος του οποίου επισπεύδεται αναπλειστηριασμός, εφόσον το γεγονός αυτό προκύπτει από δημόσιο έγγραφο ή ομολογείται. Κάθε πλειοδότης οφείλει να καταθέτει με εγγυητική επιστολή τράπεζας διαρκείας τουλάχιστον ενός μηνός ή με επιταγή που έχει εκδοθεί από τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα, εγγυοδοσία ίση προς την τιμή της πρώτης προσφοράς. Αν υπερθεματιστής αναδείχθηκε άλλος ή αν η κατακύρωση ματαιώθηκε από οποιονδήποτε λόγο, η εγγυοδοσία επιστρέφεται σε εκείνον που την είχε καταθέσει αμέσως μετά το πέρας του πλειστηριασμού.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 965 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει, το αργότερο την τρίτη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό, να καταθέσει εντόκως το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Το επιτόκιο μπορεί να είναι κατώτερο από το επιτόκιο των δανείων που χορηγεί το Ταμείο κατά δύο το πολύ μονάδες. Οι τόκοι της κατάθεσης προσαυξάνουν το πλειστηρίασμα.»

3. Στο τέλος του άρθρου 970 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται (μετά το τρίτο εδάφιο) τέταρτο εδάφιο ως εξής:

«Κατά την παράδοση του πράγματος ο υπερθεματιστής οφείλει με δήλωση προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, να διορίσει αντίκλητο στην περιφέρεια του πρωτοδικείου του τόπου πλειστηριασμού στον οποίο μπορούν να γίνονται όλες οι επιδόσεις που αφορούν την εκτέλεση.»

Άρθρο 80

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 972 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:
«1. Οι δανειστές εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, έχουν δικαίωμα να αναγγείλουν την απαίτησή τους. Η αναγγελία επιδίδεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, σε εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται και σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, και πρέπει να περιέχει α) διορισμό αντικλήτου στην περιφέρεια του εφετείου του τόπου της εκτέλεσης, στον οποίον μπορούν να γίνονται όλες οι επιδόσεις και προσφορές που αφορούν την εκτέλεση, και β) περιγραφή της απαίτησης του δανειστή που αναγγέλλεται. Αν δεν οριστεί αντίκλητος, αντίκλητος είναι ο δικηγόρος που υπέγραψε την αναγγελία. Η αναγγελία πρέπει να επιδοθεί, το αργότερο, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τον πλειστηριασμό. Μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει να κατατεθούν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την απαίτηση. Τα έξοδα της αναγγελίας βαρύνουν όποιον αναγγέλλεται.»

Άρθρο 81

Το άρθρο 975 του ΚΠολΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Η κατάταξη των δανειστών στον πίνακα γίνεται με την εξής σειρά: Αφού αφαιρεθούν τα έξοδα της εκτέλεσης που ορίζονται αιτιολογημένα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, κατατάσσονται:

1. Οι απαιτήσεις για την κηδεία ή τη νοσηλεία εκείνου κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση, του συζύγου και των τέκνων του, αν προέκυψαν κατά τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης.
2. Οι απαιτήσεις για την παροχή τροφίμων αναγκαίων για τη συντήρηση εκείνου κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση, του συζύγου και των τέκνων του, αν προέκυψαν κατά τους τελευταίους έξι (6) μήνες πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης.
3. Οι απαιτήσεις, που έχουν σαν βάση τους την παροχή εξαρτημένης εργασίας, οι απαιτήσεις των δασκάλων, καθώς και οι απαιτήσεις από αμοιβές, έξοδα και αποζημιώσεις των δικηγόρων, είτε αμείβονται κατά υπόθεση είτε κατά πάγια περιοδική αμοιβή, εφόσον προέκυψαν μέσα στην τελευταία διετία πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης. Οι αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας της σχέσης εργασίας, καθώς και οι απαιτήσεις των δικηγόρων για αποζημίωση λόγω λύσης της σύμβασης εμμίσθου εντολής κατατάσσονται στην τάξη αυτή ανεξάρτητα από το χρόνο που προέκυψαν. Η διαίρεση του πλειστηριασμού σε ποσοστά, κατά το άρθρο 977 γίνεται μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων της τάξης αυτής.
4. Οι απαιτήσεις αγροτών ή αγροτικών συνεταιρισμών από πώληση αγροτικών προϊόντων, αν προέκυψαν κατά την τελευταία διετία πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης.
5. Οι απαιτήσεις του Δημοσίου από φόρους που ορίστηκαν από την αξία της προσόδου ή από το είδος των πραγμάτων που πλειστηριάστηκαν και που αφορούν το έτος που έγινε ο πλειστηριασμός και το προηγούμενο.
6. Οι απαιτήσεις των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης που προέκυψαν είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού, ή κήρυξης της πτώχευσης χωρίς προσαυξήσεις.

7. Οι απαιτήσεις του Συνεγγυητικού κατά του οφειλέτη, εφόσον ο οφειλέτης έχει ή είχε στο παρελθόν την ιδιότητα της επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2396/1996 και οι απαιτήσεις του Συνεγγυητικού έχουν προκύψει εντός δεκαοκτώ (18) μηνών πριν από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού ή κήρυξης της πτώχευσης».

Άρθρο 82

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, αν εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 975 υπάρχουν και οι απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθμ. 3, προτιμώνται οι πρώτες.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, αν υπάρχουν περισσότερες απαιτήσεις από αυτές που αναφέρονται στα άρθρα 975 ή 976, η απαίτηση της προηγούμενης τάξης προτιμάται από την απαίτηση της επόμενης τάξης και αν είναι της ίδιας τάξης ικανοποιούνται συμμετρως.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αν εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 975 υπάρχουν και απαιτήσεις του άρθρου 976 καθώς και μη προνομιούχες απαιτήσεις, τότε οι απαιτήσεις του άρθρου 976 ικανοποιούνται έως το 65%, οι απαιτήσεις του άρθρου 975 έως το 25% και οι μη προνομιούχες απαιτήσεις έως το 10% του ποσού του πλειστηριάσματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμετρως. Από τα υπόλοιπα που απέμειναν από το 65% ή από το 25% κατατάσσονται, ώσπου να καλυφθούν οι απαιτήσεις της εκάστοτε άλλης από τις δύο προαναφερόμενες κατηγορίες που δεν έχουν ικανοποιηθεί. Από τα υπόλοιπα που απέμειναν από την ικανοποίηση των εγγειόγραφων δανειστών ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 976 και στη συνέχεια του άρθρου 975. Αν υπάρχουν απαιτήσεις του άρθρου 976 και μη προνομιούχες απαιτήσεις οι πρώτες ικανοποιούνται έως το 90% και οι δεύτερες έως το 10% του ποσού του πλειστηριάσματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμετρως. Αν υπάρχουν απαιτήσεις του άρθρου 975 και μη προνομιούχες απαιτήσεις, κάθε κατηγορία ικανοποιείται έως το 50% του ποσού του πλειστηριάσματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές, στους δε μη προνομιούχους συμμετρως.»

Άρθρο 83

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 978 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Απαιτήσεις που εξαρτώνται από αίρεση ή αμφίβολες κατατάσσονται τυχαίως. Με την προσκόμιση ισόποσης πλέον τόκων εγγυητικής επιστολής σε πρώτη ζήτηση Τράπεζας που είναι νόμιμα εγκατεστημένη στην Ελλάδα, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού υποχρεούται να ικανοποιήσει το δανειστή, η απαίτηση του οποίου κατατάχθηκε τυχαία. Σε περίπτωση που δεν πληρωθεί ο όρος υπό τον οποίο τελεί η τυχαία κατάταξη, ο δανειστής υποχρεούται να επιστρέψει έντοκα το ποσό που εισέπραξε. Απαιτήσεις υπό προθεσμία κατατάσσονται, αφού αφαιρεθεί ο τόκος που αναλογεί έως τη λήξη τους.

2. Όταν απαίτηση κατατάσσεται τυχαίως, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού ορίζει στον πίνακα κατάταξης πώς κατανέμεται το ποσό της απαίτησης πλέον των αναλογούντων τόκων, αν αυτή παύσει να υφίσταται.»

Άρθρο 84

Η παράγραφος 2 του άρθρου 980 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν κάποιος από τους δανειστές άσκησε ανακοπή, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού δεν μπορεί να ικανοποιήσει τους δανειστές των οποίων η κατάταξη προσβάλλεται με την ανακοπή, εκτός αν προσκομίσουν ισόποση πλέον τόκων εγγυητική επιστολή σε πρώτη ζήτηση Τράπεζας που είναι νόμιμα εγκατεστημένη στην Ελλάδα. Σε περίπτωση τελεσίδικης ευδοκίμησης της ανακοπής ο δανειστής υποχρεούται να επιστρέψει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού εντόκως το ποσό που εισέπραξε.»

Άρθρο 85

Στο άρθρο 982 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 3 του Ν. 3714/2008 προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 με το εξής περιεχόμενο:

«3. Οι περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 2 ισχύουν και όταν η καταβολή του ποσού γίνεται με κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του οφειλέτη σε πιστωτικό ίδρυμα. Το ακατάσχετο αυτό ισχύει μόνο για το ποσό που κατά την ημέρα επιβολής της κατάσχεσης δεν υπερβαίνει τις καταβολές που έγιναν στο χρονικό διάστημα δύο μηνών πριν από την επιβολή της κατάσχεσης.

4. Απαιτήσεις του οφειλέτη από καταθέσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ είναι για οποιαδήποτε οφειλή του ακατάσχετες. Το όριο του ακατασχετού υπολογίζεται με βάση το σύνολο των τραπεζικών καταθέσεων του οφειλέτη κατά την ημέρα επιβολής της κατάσχεσης σε ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα και για όλες τις κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί σε βάρος του οφειλέτη. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει στην περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 3, εφόσον οι αντίστοιχες απαιτήσεις δεν υπερβαίνουν το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.»

Άρθρο 86

1. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 983 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η κατάσχεση στα χέρια τρίτου γίνεται με επίδοση στον τρίτο και σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση εγγράφου που πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 118, και α) ακριβή περιγραφή του εκτελεστού τίτλου και της απαίτησης βάσει των οποίων γίνεται η κατάσχεση, β) το ποσό για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση, γ) επιταγή προς τον τρίτο να μην καταβάλει σε εκείνον κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση, δ) διορισμό αντικλήτου που κατοικεί στην περιφέρεια του ίδιου ειρηνοδικείου ή στην έδρα του πρωτοδικείου της κατοικίας του τρίτου, αν εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση δεν κατοικεί στην περιφέρεια του ειρηνοδικείου της κατοικίας του τρίτου.»

2. Στο άρθρο 983 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«Το απόρρητο των κάθε μορφής καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και των άυλων μετοχών που καταχωρίζονται στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (Κ.Α.Α.) δεν ισχύει έναντι του δανειστή που έχει δικαίωμα κατάσχεσης της περιουσίας του δικαιούχου της κατάθεσης ή της μετοχής. Το απόρρητο αίρεται μόνο για το χρηματικό ποσό που απαιτείται για την ικανοποίηση του δανειστή. Για την κατάσχεση στα χέρια πιστωτικού ιδρύματος ως τρίτου το έγγραφο επιδίδεται είτε στην έδρα του είτε στο κατάστημα στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός.»

3. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 985 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μέσα σε οκτώ (8) ημέρες αφότου του επιδοθεί το κατασχετήριο, ο τρίτος οφείλει να δηλώσει αν υπάρχει η απαίτηση που κατασχέθηκε, αν έχει στα χέρια του το κατασχεμένο πράγμα και αν επιβλήθηκε στα χέρια του άλλη κατάσχεση και συνάμα να αναφέρει ποιος την επέβαλε και για ποιο ποσό. Όταν η κατάσχεση επιβάλλεται στα χέρια πιστωτικού ιδρύματος, αυτό θα πρέπει να δηλώσει, αν υφίσταται στα χέρια του ακατάσχετη απαίτηση κατά την έννοια του άρθρου 982 παράγραφοι 3 και 4.»

Άρθρο 87

Μετά το άρθρο 991 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 991 Α:

«Αν αντικείμενο της κατάσχεσης είναι κινητές αξίες ή χρηματοπιστωτικά μέσα που τηρούνται σε άυλη μορφή και εκποιούνται σε χρηματιστήριο ή άλλη ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί στην ημεδαπή, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 983 επ. Η κατάσχεση θεωρείται ως κατάσχεση πράγματος που βρίσκεται σε χέρια τρίτου. Η εκποίηση των κινητών αξιών ή των χρηματοπιστωτικών μέσων που κατασχέθηκαν γίνεται στο πλαίσιο δημόσιου αναγκαστικού πλειστηριασμού, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται σε αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.»

Άρθρο 88

Μετά το άρθρο 991Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 991Β:

«Αν αντικείμενο της κατάσχεσης είναι μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 983 επ. Η κατάσχεση θεωρείται ως κατάσχεση απαίτησης στα χέρια τρίτου και καταλαμβάνει την αξίωση του οφειλέτη για εξαγορά των μεριδίων. Ως τρίτος προς τον οποίον επιδίδεται το προβλεπόμενο στο άρθρο 983 έγγραφο νοείται η εταιρεία διαχείρισης που έχει εκδώσει τα μερίδια.»

Άρθρο 89

1. Στο άρθρο 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Ως τιμή πρώτης προσφοράς για τον πλειστηριασμό ακινήτου ορίζεται η αξία που προκύπτει από τον προσδιορισμό της αξίας του με αντικειμενικά κριτήρια σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 41 και 41Α του ν. 1249/1982, όπως εκάστοτε ισχύουν και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων. Η παράγραφος 4 του άρθρου 954 εφαρμόζεται και εδώ.»

2. Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναριθμούνται σε 3, 4 και 5.

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 997 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα αποτελέσματα της παραγράφου 1 αρχίζουν αναδρομικά α) για τον οφειλέτη, αφότου του επιδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 995 η περίληψη ή αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης ή συνταχθεί η έκθεση, που πιστοποιεί την άρνησή του να παραλάβει το αντίγραφο ή την περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης κατά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 995, με την προϋπόθεση ότι θα ακολουθήσει η επίδοση περίληψης ή αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης εντός προθεσμίας τριών εργασίμων ημερών, β) για τον τρίτο, κύριο ή νομέα, αφότου του επιδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 995 η περίληψη ή αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης ή συνταχθεί η έκθεση, που πιστοποιεί την άρνησή του να παραλάβει το αντίγραφο ή την περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης κατ' άρθρο 995 παράγραφοι 1 και 3, με την προϋπόθεση ότι θα ακολουθήσει η επίδοση περίληψης ή αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης εντός προθεσμίας τριών εργασίμων ημερών, γ) για τους τρίτους, μόνο αφότου η κατάσχεση εγγραφεί κατά το άρθρο 995 στο βιβλίο κατασχέσεων και εφόσον έγιναν οι, κατά τις περιπτώσεις α' και β' της παρούσας παραγράφου, επιδόσεις στον οφειλέτη και τον τρίτο, κύριο ή νομέα.»

Άρθρο 90

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Το κατασχεμένο ακίνητο πλειστηριάζεται δημόσια ενώπιον του συμβολαιογράφου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο, ο οποίος ορίστηκε για τον πλειστηριασμό. Ο πλειστηριασμός γίνεται με την υποβολή γραπτών και ενσφράγιστων προσφορών και στη συνέχεια διαδοχικών προφορικών προσφορών.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 959 παράγραφοι 2 έως και 4 εφαρμόζονται και εδώ.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 999 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:
«Ο δικαστικός επιμελητής σημειώνει επίσης στην περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης, με ειδική ευδιάκριτη σφραγίδα, τις προθεσμίες που πρέπει να τηρηθούν για τις αιτήσεις αναστολής του πλειστηριασμού, διόρθωσης της κατασχετήριας έκθεσης και αλλαγής τόπου πλειστηριασμού, κατά τα άρθρα 938 παράγραφος 3, 1000, 954 παράγραφος 4 και 959 παράγραφος 4.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 999 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, το οποίο πρέπει να περιέχει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου κατά το είδος, τη θέση και την έκτασή του με συστατικά αυτού, μνεία του αριθμού των εγγεγραμμένων υποθηκών και προσημειώσεων, την τιμή της πρώτης προσφοράς, το όνομα και την ακριβή διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο ή στην κοινότητα όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και, αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας, που εκδίδεται στην πρωτεύουσα του νομού, όπου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα, και αν δεν εκδίδεται και εκεί εφημερίδα, σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται οπουδήποτε στον ίδιο νομό, δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού.»

Άρθρο 91

Μετά το άρθρο 1001Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο άρθρο 1001Β ως εξής:
«Αν έχουν κατασχεθεί με διαφορετικές εκθέσεις περισσότερα ακίνητα, που βρίσκονται στην ίδια περιφέρεια, ύστερα από αίτηση ενός από τους επισπεύδοντες ή τους καθών η εκτέλεση ή οποιουδήποτε άλλου έχει έννομο συμφέρον, το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί να διατάξει την από κοινού ή χωριστή πλειστηρίαση αυτών την ίδια ημέρα, εφόσον έχουν λειτουργική ενότητα για την εξυπηρέτηση της επιχείρησης ή των παραγωγικών μέσων που έχουν εγκατασταθεί σε αυτά. Η αίτηση είναι απαράδεκτη, αν δεν κατατεθεί το αργότερο πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του χρονικά προγενέστερου πλειστηριασμού. Η απόφαση δημοσιεύεται έως τις 12:00 της προηγούμενης ημέρας του χρονικά προγενέστερου πλειστηριασμού. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, ορίζεται με την απόφαση ως νέα ημέρα των πλειστηριασμών, στην περίπτωση χωριστής πλειστηρίασης, ή του πλειστηριασμού, στην περίπτωση από κοινού πλειστηρίασης, η ημέρα του χρονικά μεταγενέστερου πλειστηριασμού, εφόσον ο υπολειπόμενος χρόνος επαρκεί για την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας. Σε περίπτωση από κοινού πλειστηρίασης, με την απόφαση ορίζεται και ο υπάλληλος του πλειστηριασμού. Η απόφαση αυτή κατατίθεται στους υπαλλήλους των πλειστηριασμών και τηρούνται οι διατυπώσεις δημοσιότητας της παραγράφου 2 του άρθρου 960, αφού γίνει η σχετική μνεία και στις περιλήψεις των κατασχετηρίων εκθέσεων. Αν λάβει χώρα κοινή πλειστηρίαση, οι ενδιαφερόμενοι να πλειοδοτήσουν υποβάλλουν ενιαία προσφορά για τα πλειστηριαζόμενα πράγματα με αναφορά του προσφερόμενου τιμήματος με ποινή ακυρότητας για το καθένα απ' αυτά. Η κατακύρωση γίνεται με βάση την ενιαία προσφορά.»

Άρθρο 92

Η παράγραφος 1 του άρθρου 1004 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Ο υπερθεματιστής οφείλει να καταβάλει αμέσως ολόκληρο το πλειστηρίασμα, εκτός αν ο υπάλληλος του πλειστηριασμού του επιτρέψει να καταβάλει το πέραν της εγγυοδοσίας οφειλόμενο πλειστηρίασμα, ή μέρος του, μέσα σε δεκαπέντε (15) το αργότερο ημέρες. Στην τελευταία περίπτωση ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί, εκτός από το ποσό που έχει

προκαταβληθεί ή για το οποίο έχει κατατεθεί εγγυοδοσία κατά το άρθρο 965 παράγραφος 1 εδ. δ' να ζητήσει από τον υπερθεματιστή και περαιτέρω εγγυοδοσία για την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεών του. Η παράγραφος 4 του άρθρου 965 για την έντοκη κατάθεση του πλειστηριάσματος εφαρμόζεται και εδώ αναλόγως.»

Άρθρο 93

Στο τέλος της πρώτης παραγράφου του άρθρου 1005 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται (μετά το δεύτερο εδάφιο) τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Κατά τη σύνταξη της πράξης καταβολής του πλειστηριάσματος ο υπερθεματιστής οφείλει με δήλωση προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού να διορίσει αντίκλητο στην περιφέρεια του πρωτοδικείου του τόπου πλειστηριασμού, στον οποίο μπορούν να γίνονται όλες οι επιδόσεις που αφορούν την εκτέλεση.»

Άρθρο 94

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 1007 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 975 υπάρχουν και απαιτήσεις του άρθρου 976 καθώς και μη προνομιούχες απαιτήσεις, τότε οι απαιτήσεις του άρθρου 976 ικανοποιούνται έως το 65%, οι απαιτήσεις του άρθρου 975 έως το 25% και οι μη προνομιούχες απαιτήσεις έως το 10% του ποσού του πλειστηριάσματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμετρως. Από τα υπόλοιπα που απέμειναν από το 65% ή από το 25% κατατάσσονται, ώσπου να καλυφθούν οι απαιτήσεις της εκάστοτε άλλης από τις δύο προαναφερόμενες κατηγορίες που δεν έχουν ικανοποιηθεί. Από τα υπόλοιπα που απέμειναν από την ικανοποίηση των εγχειρογράφων δανειστών ικανοποιούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 976 και στη συνέχεια του άρθρου 975. Αν υπάρχουν απαιτήσεις του άρθρου 975 ή του άρθρου 976 και μη προνομιούχες απαιτήσεις οι πρώτες ικανοποιούνται έως το 90% και οι δεύτερες έως το 10% του ποσού του πλειστηριάσματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμετρως. Τη θέση της απαίτησης του άρθρου 976 αριθ. 2 παίρνει η ενυπόθηκη απαίτηση. Η απαίτηση υπέρ της οποίας έχει εγγραφεί προσημείωση κατατάσσεται τυχαίως.»

Άρθρο 95

Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 1019 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στις προθεσμίες που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο δεν υπολογίζεται το διάστημα από την έκδοση απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 966 παράγραφοι 3 και 4 μέχρι την ημέρα του πλειστηριασμού που ορίστηκε σύμφωνα με αυτήν, το διάστημα αναστολής της εκτέλεσης, η οποία χορηγήθηκε με δικαστική απόφαση ή με κοινή συναίνεση εκείνου που επισπεύδει και του οφειλέτη, η οποία βεβαιώνεται με συμβολαιογραφική πράξη, καθώς και ο χρόνος από 1 Αυγούστου έως και τις 15 Σεπτεμβρίου.»

Μεταβατικές διατάξεις

.....